

سُورَةُ الْمُؤْمِنُونَ

សូរ៉ាត៍ ២៣

អាល់-មូមីនូន

سُورَةُ الْمُؤْمِنُونَ
សូរ៉េត្តិ ២៣ អាល់-មុមីនូន

"អាល់-មុមីនូន" ប្រែថា "បណ្តាសទ្ធាធិមុត្ត (អ្នកមានសទ្ធាពិត) ។ មាន ១១៨ អាយ៉ាស៊ូ ។

សូរ៉េត្តិទី ៧៤ យោលតាមលេខរៀងដែលអល់ឡោះហ្គ័រដាក់ចុះមក ។ អល់ឡោះហ្គ័របានដាក់
សូរ៉េត្តិនេះចុះមកនៅឯម៉ាកកាស៊ូ ។

ប្រសិទ្ធិភាព

1. ابنُ بَابُوَيْهٍ: بِإِسْنَادِهِ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «مَنْ قَرَأَ سُورَةَ الْمُؤْمِنِينَ، حَتَّمَ اللَّهُ لَهُ بِالسَّعَادَةِ، وَ إِذَا كَانَ مُدْمِنًا قَرَأَهَا فِي كُلِّ جُمُعَةٍ، كَانَ مَنْرَلُهُ فِي الْفَرْدَوْسِ الْأَعْلَى، مَعَ النَّبِيِّينَ وَ الْمُرْسَلِينَ.»** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٩، ثواب الأعمال: ١٠٨.)

១. [អ៊ីបនូ បាប៊ូវ៉ៃហ្គ័រ] យោលតាមបណ្តាញព័ត៌មានលោក ទទួលបានមកពី អាប៊ូ អាប់ឌុលឡោះហ្គ័រ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ "អ្នកណាសូត្រសូរ៉េត្តិ អាល់-មុមីនូន អល់ឡោះហ្គ័រដឹងឲ្យអ្នកនោះមានសុភមង្គលគ្រប់គ្រាន់ ។ បើអ្នកនោះសូត្ររៀងរាល់ថ្ងៃសុក្រ អ្នកនោះនឹងបាននៅក្នុងឋានសួគ៌ហ្វឺរដ្វេស ជុំជាមួយណាប៊ី^{عليه السلام} និងរ៉ស៊ូល^{عليه السلام} ទាំងឡាយ ។" (ثواب الأعمال: 108)

***

2. وَ مِنْ (خَوَاصِّ الْقُرْآنِ): رُوِيَ عَنِ النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ) قَالَ: «مَنْ قَرَأَ هَذِهِ السُّورَةَ، بَشَّرْتُهُ الْمَلَائِكَةُ بِرُوحٍ وَ رِيحَانٍ، وَ مَا تَقَرَّرُ بِهِ عَيْنُهُ عِنْدَ الْمَوْتِ.»** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٩، ثواب الأعمال: ١٠٨.)

២. [ខ័រ៉ាស្ទ អាល់-តូរអាស] គេបានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍មកពីព្រះសាស្តា^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានព្រះវចនៈថា៖ "អ្នកណាសូត្រសូរ៉េត្តិនេះ ពួកទេវតានឹងឲ្យដំណឹងល្អដល់អ្នកនោះពេលអ្នកនោះស្លាប់ជាមួយខ្យល់រហើយ ក្លិនក្រអូបនិងអ្វីៗដែលជាទីគាប់ចិត្តអ្នកនោះ ។" (ثواب الأعمال: 108)

***

3. وَ قَالَ الصَّادِقُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «وَ مَنْ كَتَبَهَا وَ عَلَّقَهَا عَلَى مَنْ يَشْرَبُ الْخَمْرَ، يُبْعِضُهُ وَ لَمْ يَقْرَأْهَا أَبَدًا.» وَ فِي رِوَايَةٍ أُخْرَى: «وَ لَمْ يَذْكُرْهُ أَبَدًا.»** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٩، ثواب الأعمال: ١٠٨.)

៣. អាល់-ស្វីឌីក្វី^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អ្នកណាសរសេរសូរ៉េត្តិនេះ ឲ្យអ្នកផឹកស្រាពាក់វាជាប់នឹងខ្លួនអ្នកនោះនឹងស្អប់ស្រាហើយនិងមិនស្គាល់ស្រានេះឡើយ ។" នៅក្នុងសេចក្តីរាយការណ៍មួយទៀតមានចែងថា៖ "អ្នកនោះនឹងមិននិយាយអំពីស្រាឡើយ ។" (ثواب الأعمال: 108)

***

4. وَ قَالَ الصَّادِقُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «مَنْ كَتَبَهَا لَيْلًا فِي خِرْقَةٍ بَيْضَاءَ، وَ عَلَّقَهَا عَلَى مَنْ يَشْرَبُ النَّبِيدَ، لَمْ يَشْرَبْهُ أَبَدًا، وَ يُبْعِضُ الشَّرَابَ

بِإِذْنِ اللَّهِ. ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٩، خواص القرآن: ٩ «مخطوط».)

៤. អាល់-ស្វីឌីត្នី ^{صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ} មានវចនៈថា៖ "អ្នកណាសរសេរសូរ៉េត្នីនេះលើក្រណាត់ស ហើយចង់វាជាប់ខ្លួន អ្នកជីកគ្រឿងស្រវឹង អ្នកនោះនឹងមិនជីកវាឡើយ នឹងស្អប់គ្រឿងស្រវឹងនោះ អាស្រ័យការអនុញ្ញាតរបស់ អល់ឡោះហ្ន៎" (1 «مخطوط» 9 «خواص القرآن»)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ដោយនូវព្រះនាមអល់ឡោះហ្ន៎ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាធម៌ ព្រះដ៏មានព្រះមេត្តាករុណាប្រណី ។

قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١﴾

១. បណ្តាអ្នកមានជ័យជំនះ [ទាំងក្នុងលោកនេះនិងលោកមុខ] គឺបណ្តាសទ្ធាធម៌មុត្តទាំងឡាយ (គឺអ្នកមានសទ្ធាស៊ីប័ចិត្តជ្រះថ្លា)

الَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ خَاشِعُونَ ﴿٢﴾

២. ពួកគេដាក់ខ្លួនក្នុងការបំពេញនមស្ការរបស់ពួកគេ[ថ្វាយអល់ឡោះហ្ន៎]

وَالَّذِينَ هُمْ عَنِ اللَّغْوِ مُعْرِضُونَ ﴿٣﴾

៣. ពួកគេចៀសវាងអំពើដែលឥតខ្លឹមសារ [គ្រប់បែប និងចៀសឆ្ងាយពីវាចាដែលឥតខ្លឹមសារ]

وَالَّذِينَ هُمْ لِلزَّكَاةِ فَاعِلُونَ ﴿٤﴾

៤. ពួកគេបរិច្ចាគទានស្វាភាគ

وَالَّذِينَ هُمْ لِأُزْوَاجِهِمْ حَافِظُونَ ﴿٥﴾

៥. ពួកគេការពារខ្មាស (រៀបចាកមេម៉ែន)

إِلَّا عَلَىٰ أَرْوَاحِهِمْ ۖ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ ۖ فَإِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُومِينَ ﴿٦﴾

៦. [ពួកគេរៀបចាកការរួមដំណេកជាមួយស្ត្រីផ្សេង] រៀបចំលែងតែជាមួយបណ្តាភរិយាពួកគេ ឬអ្វី ដែលពួកគេជាម្ចាស់ពេញច្បាប់[ដោយស្របតាមច្បាប់អល់ឡោះហ្ន៎] ព្រោះពួកគេមិនរងការ ស្តីបន្ទោសទេ[ក្នុងករណីនេះ] ។

فَمَنْ أَبْتَعَىٰ وَرَاءَ ذَلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْعَادُونَ ﴿٧﴾

៧. តែជនទាំងឡាយណាដែលស្វែងរក[ទីតាប់ចិត្ត]ក្រៅពីក្របខ័ណ្ឌនេះ ជនទាំងនោះជាជនល្មើស ។

وَالَّذِينَ هُمْ لِأَمْتِنَتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رَاعُونَ ﴿٨﴾

៨. បណ្តាអ្នកដែលព្យាយាមរក្សាទំនុកចិត្តនិងគោរពកិច្ចសន្យារបស់ខ្លួន

وَالَّذِينَ هُمْ عَلَىٰ صَلَوَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ ﴿٩﴾

៩. បណ្តាអ្នកដែលព្យាយាមរក្សានមស្តារពួកគេ [គោរពបូជាអស់ឡោះហ្ន៎] ។

أُولَٰئِكَ هُمُ الْوَارِثُونَ ﴿١٠﴾

១០. ជនទាំងនេះជាបណ្តាអ្នកស្នងកេរមរតក (អ្នកបន្តវេន)

الَّذِينَ يَرِثُونَ الْفِرْدَوْسَ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿١١﴾

១១. ពួកគេទទួលនូវឋានសួគ៌ថ្នាក់ខ្ពស់បំផុតជាកេរមរតក ពួកគេនឹងបិតនៅក្នុងនោះជានិច្ចអនន្ត ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ូ ១-១១

1. مُحَمَّدُ بْنُ الْعَبَّاسِ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ هَمَّامٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْمَاعِيلَ، عَنْ عَيْسَى بْنِ دَاوُدَ، عَنِ الْإِمَامِ مُوسَى بْنِ جَعْفَرٍ [عَنْ أَبِيهِ] (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ)، فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ: "فَدَأْفَلَحَ الْمُؤْمِنُونَ" - إِلَى قَوْلِهِ- "الَّذِينَ يَرِثُونَ الْفِرْدَوْسَ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ" قَالَ: «تَرَكْتُ فِي رَسُولِ اللَّهِ، وَ فِي أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ، وَ فَاطِمَةَ، وَ الْحَسَنِ، وَ الْحُسَيْنِ (صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ أَجْمَعِينَ)»**. (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ١١، تأويل الآيات ١/٣٥٢/١:٠١)

១. ទទួលបានមកពីអ៊ីសា ប៊ីន ដ្យាវដូដែលបានតំណាលតមកពីអ៊ីម៉ាមូសា ^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ីន យ៉ាក្កូហ្វារ ^{صلوات الله عليه والسلام} តមកពីព្រះបិតា ^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ [២៣:១] បណ្តាអ្នកមានជ័យជំនះគឺបណ្តាសទ្ធាធម្មត្តទាំងឡាយ រហូតដល់ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ ^{عَزَّ وَجَلَّ} [២៣:១១] ពួកគេទទួលនូវឋានសួគ៌ថ្នាក់ខ្ពស់បំផុតជាកេរមរតក ពួកគេនឹងបិតនៅក្នុងនោះជានិច្ចអនន្ត ថា៖ "ត្រូវបើកឲ្យដឹងសំដៅព្រះសាស្តា ^{صلوات الله عليه والسلام} អាមីរុល-មុមីនីន ^{صلوات الله عليه والسلام} ហ្វាទ្វីម៉ាស៊ូ ^{صلوات الله عليها} អាល់-ហ្វាសាន់ ^{صلوات الله عليه والسلام} និង អាល់-ហ្វាសែនី ^{صلوات الله عليه والسلام} ។" (تأويل الآيات 1: 352 / 1)

***

2. حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ سَعِيدٍ عَنِ الْقَاسِمِ بْنِ مُحَمَّدٍ عَنْ سَلَمَةَ بْنِ حَتَّانٍ عَنْ أَبِي الصَّبَّاحِ الْكِنَانِيِّ قَالَ: كُنْتُ عِنْدَ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ فَقَالَ يَا أَبَا الصَّبَّاحِ "فَدَأْفَلَحَ الْمُؤْمِنُونَ" قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ فَدَأْفَلَحَ الْمُسْلِمُونَ قَالَهَا ثَلَاثًا وَ قَالَهَا ثَلَاثًا ثُمَّ قَالَ إِنَّ الْمُسْلِمِينَ هُمْ الْمُتَنَجِّبُونَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ هُمْ أَصْحَابُ الْحَدِيثِ. (بصائر الدرجات في فضائل آل محمد عليهم السلام , الجزء ١ , الصفحة ٥٢٤)

២. ទទួលបានមកពី អាប៊ូ អាល់-ស្វ័យ្យាត អាល់-កាលណនីដែលបានថ្លែងថា ខ្ញុំបាននៅជុំជាមួយអាប៊ូ អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ ^{صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَامُ} ។ ព្រះអង្គ ^{صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَامُ} មានវចនៈថា៖ "អាប៊ូ អាល់-ស្វ័យ្យាតអើយ [២៣:១] បណ្តាអ្នក មានជ័យជំនះគឺបណ្តាសទ្ធាធិបុត្តទាំងឡាយ ។" អាប៊ូ អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ ^{صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَامُ} មានវចនៈថា៖ "ការពិត អ្នកចុះចូល(ចំពោះហ្វាត្វា)ជាអ្នកមានជ័យជំនះ ។" អ៊ីម៉ា ^{صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَامُ} បានថាបីដង ខ្ញុំបានថាតាម(ព្រះអង្គ ^{صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَامُ})បីដង ។ បន្ទាប់មកអ៊ីម៉ា ^{صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَامُ} មានវចនៈថា៖ "បណ្តាអ្នកចុះចូល(ចំពោះហ្វាត្វា)ជាអ្នកដែលត្រូវ ជ្រើសរើសក្នុងថ្ងៃនៃជម្រះ ។ ពួកគេគឺអ្នកហ្វាត្វា [بصائر الدرجات] ក្បាល១០ ខណ្ឌ២០ ហ្វាត្វា២៥"

***

3. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: قَالَ الصَّادِقُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «لَمَّا خَلَقَ اللَّهُ الْجَنَّةَ، قَالَ لَهَا تَكَلَّمِي، فَقَالَتْ: «قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ»».

៣. អាលី ប៊ិន អ៊ីប្រាអ៊ឹមបានថ្លែងថា អាល់-ស្វ័យ្យាត ^{صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَامُ} មានវចនៈថា៖ "កាលអាល់-ឡោះហ្គ័រ ^{عَلِيٌّ} បានបង្កើត ឋានសួគ៌ ព្រះអង្គ ^{عَلِيٌّ} បានត្រាស់ប្រាប់វាថា៖ "ចូរនិយាយមក !" ឋានសួគ៌ក៏បានទូលថា៖ "[២៣:១] បណ្តា អ្នកមានជ័យជំនះគឺបណ្តាសទ្ធាធិបុត្តទាំងឡាយ ។"

قَالَ: قَوْلُهُ: «الَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ خَاشِعُونَ» قَالَ: عَضُّكَ بِصَرَكَ فِي صَلَاتِكَ، وَ إِبْنَالِكَ عَلَيْهَا.

លោក (គឺ អាលី ប៊ិន អ៊ីប្រាអ៊ឹម) បានថ្លែងថា៖ "ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ ^{عَلِيٌّ} [២៣:២] ពួកគេដាក់ខ្លួនក្នុងការ បំពេញនមស្តាររបស់ពួកគេ ព្រះអង្គ ^{صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَامُ} មានវចនៈថា៖ "ចូរដាក់ភ្នែកនៅក្នុងការបំពេញនមស្តារ ហើយ យកចិត្តទុកដាក់ក្នុងការបំពេញនមស្តារនោះ ។"

قَالَ: وَ قَوْلُهُ: «الَّذِينَ هُمْ عَنِ اللَّغْوِ مُعْرِضُونَ» يَعْنِي عَنِ الْغِنَاءِ وَالْمَلَاهِي.

លោក (គឺ អាលី ប៊ិន អ៊ីប្រាអ៊ឹម) បានថ្លែងថា៖ "ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ ^{عَلِيٌّ} [២៣:៣] ពួកគេចៀសវាងអំពើ ដែលឥតខ្ចីមសារ ព្រះអង្គ ^{صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَامُ} មានវចនៈថា៖ "មានន័យថា [ចៀសចេញ]ពីការច្រៀងនិងឧបករណ៍ គឺ ^{الغناء} ។"

«وَالَّذِينَ هُمْ لِلزَّكَاةِ فَاعِلُونَ» قَالَ الصَّادِقُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «مَنْ مَنَعَ قِيرَاطًا مِنَ الزَّكَاةِ، فَلَيْسَ هُوَ بِمُؤْمِنٍ، وَ لَا مُسْلِمٍ».* (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ١٤ ، تفسير القمّي ٢: ٨٨).

[២៣:៤] ពួកគេបរិច្ចាគទាន អាល់-ស្វ័យ្យាត ^{صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَامُ} មានវចនៈថា៖ "អ្នកណាមិនបរិច្ចាគស្វាភាពខ្លួនទេ អ្នកនោះ មិនមែនសទ្ធាធិបុត្តទេ (គឺមិនមែនអ្នកមានសទ្ធាព្រះថ្លាទេ) ហើយមិនមែនមុស្លីមទេ ។" (تفسير القمّي 2: 88)

***

4. مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنِ الْعَبَّاسِ بْنِ مُوسَى، عَنِ إِسْحَاقَ، عَنْ أَبِي سَارَةَ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنْهَا- يَعْنِي الْمُنْعَةَ- فَقَالَ: لِي: «حَلَالٌ، فَلَا تَنْزَوْجُ إِلَّا عَقِيْمَةً، إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ يَقُولُ: «وَالَّذِينَ هُمْ لِفُرُوجِهِمْ حَافِظُونَ» فَلَا تَصْغُ فَرْجَكَ حَيْثُ لَا تَأْمُرُ عَلَى ذَرَاهِمِكَ».* (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ١٥، الكافي (٥: ٢/٤٥٣).

៤. [មូហាំម៉ាដ្ច ប៊ិន យ៉ាក្កុត្វប]... ទទួលបានពី អាច្វិ សាវ៉ាត្វីដែលបានថ្លែងថា ខ្ញុំបានសួរ អាច្វិ អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីអាពាហ៍ពិពាហ៍ដែលមានលក្ខខណ្ឌ (المتعاه) ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អនុញ្ញាត ។ ដូច្នេះចូរកុំរៀបការជាមួយនារីណាក្រៅពីនារីបរិសុទ្ធឡើយ ។ អល់ឡោះហ្គ័រ ^{عز وجل} មានព្រះបន្ទូលថា៖ [២៣:៥] ពួកគេការពារខ្លួន ។ ដូច្នេះចូរលោកកុំដាក់ខ្លួនលោកឯទីណាដែលលោកមិនបានប្រគល់ខ្សែរហូរលោកឡើយ ។" (الكافي 5: 2/453)

***

5. مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ عَلِيِّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ حَمَّادٍ، وَ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ حَمَّادِ بْنِ عِيسَى، عَنْ حَرِيزٍ، عَنِ الْمُضَيْلِ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) عَنْ قَوْلِهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "وَ الَّذِينَ هُمْ عَلَى صَلَوَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ"، قَالَ: «هِيَ الْفَرِيضَةُ». قُلْتُ: "الَّذِينَ هُمْ عَلَى صَلَاتِهِمْ دَائِمُونَ"؟ قَالَ: «هِيَ النَّافِلَةُ». (البرهان في تفسير القرآن الجزء 4 : صفحة 10، الكافي 5: 12/269)

៥. [មូហាំម៉ាដ្ច ប៊ិន យ៉ាក្កុត្វប]... ទទួលបានមកពី អាល់-ហ្វាដ្ចីលដែលបានថ្លែងថា ខ្ញុំបានសួរអាច្វិ យ៉ាក្កុត្វប ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ័រ ^{عز وجل} [២៣:៥] បណ្តាអ្នកដែលព្យាយាមរក្សានមស្តារពួកគេ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "នេះគឺស្វ័យឡាត្វុចាំបាច់ (គឺហ្វាដ្ចីល) ។" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "[៧០:២៣] អ្នកដែលខ្ជាប់ខ្ជួនក្នុងការធ្វើនមស្តាររបស់ពួកគេ?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "នេះគឺស្វ័យឡាត្វុមិនចាំបាច់ (النافلة) ។" (الكافي 3: 12/269)

***

6. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، قَالَ: حَدَّثَنِي أَبِي، عَنْ عَثْمَانَ بْنِ عِيسَى، عَنْ سَمَاعَةَ، عَنْ أَبِي بصيرٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «مَا خَلَقَ اللَّهُ خَلْقًا إِلَّا جَعَلَ لَهُ فِي الْجَنَّةِ مَنْزِلًا، وَ فِي النَّارِ مَنْزِلًا، فَإِذَا دَخَلَ أَهْلُ الْجَنَّةِ الْجَنَّةَ، وَ أَهْلُ النَّارِ النَّارَ، نَادَى مُنَادٍ: يَا أَهْلَ الْجَنَّةِ، أَشْرَفُوا فَيُشْرَفُونَ عَلَى أَهْلِ النَّارِ، وَ تُرْفَعُ هُمْ مَنَازِلُهُمْ فِيهَا، ثُمَّ يُقَالُ لَهُمْ: هَذِهِ مَنَازِلُكُمْ الَّتِي لَوْ عَصَيْتُمْ اللَّهَ لَدَخَلْتُمُوهَا، - يَعْنِي النَّارَ، - قَالَ - فَلَوْ أَنَّ أَحَدًا مَاتَ فَرِحًا، لَمَاتَ أَهْلُ الْجَنَّةِ فِي ذَلِكَ الْيَوْمِ فَرِحًا، لَمَا صُرِفَ عَنْهُمْ مِنَ الْعَذَابِ».

៦. អាលី ប៊ិន អ៊ីប្រាអ៊ីមបានតំណាលថា៖ "ឪពុកខ្ញុំបានតំណាលប្រាប់ខ្ញុំតមកពីអ៊ីស្វាម៉ាន ប៊ិន អ៊ីសា តមកពីសាម៉ាអ៊ាស្ត តមកពីអាច្វិ បាស្ទៀរ តមកពីអាច្វិ អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្គ័រ ^{عز وجل} បង្កើតសត្វលោកមកដោយឲ្យសត្វលោកនោះមានដំណាក់មួយក្នុងឋានសួគ៌ មានដំណាក់មួយក្នុងភ្លើងនរក ។ ពេលជនឋានសួគ៌បានចូលឋានសួគ៌ ជនភ្លើងនរកចូលភ្លើងនរកហើយ អ្នកប្រកាសនឹងប្រកាសថា៖ "ជនឋានសួគ៌អើយ ចូរមើលទៅខាងក្រោម ។" ពួកគេនឹងមើលទៅជនភ្លើងនរកនៅខាងក្រោម ខណៈដែលពួកគេត្រូវលើកឡើង ។ គេនឹងប្រាប់ពួកគេថា៖ "នេះគឺស្ថានភាពរបស់អស់លោក ប្រសិនបើអស់លោកល្មើសបង្គាប់អល់ឡោះហ្គ័រ ^{عز وجل} ។ គេមិនបានឲ្យអស់លោកចូលទៅក្នុងនោះទេ" មានន័យថាភ្លើងនរក "បើគេអនុញ្ញាតឲ្យស្លាប់ដោយសារសុភមង្គល ជនឋានសួគ៌ប្រាកដជានឹងស្លាប់ក្នុងថ្ងៃនោះដោយសារសុភមង្គលជាមិនខាន ពេលគេដកទណ្ឌកម្មចេញពីពួកគេ ។"

ثُمَّ يُنَادِي مُنَادٍ: يَا أَهْلَ النَّارِ، ارْجِعُوا رُؤُوسَكُمْ، فَيَرْفَعُونَ رُؤُوسَهُمْ، فَيَنْظُرُونَ إِلَى مَنَازِلِهِمْ فِي الْجَنَّةِ، وَ مَا فِيهَا مِنَ النَّعِيمِ، فَيَقَالُ لَهُمْ: هَذِهِ مَنَازِلُكُمْ الَّتِي لَوْ أَطَعْتُمْ رَبَّكُمْ لَدَخَلْتُمُوهَا

អ្នកប្រកាសនឹងប្រកាសថា៖ "ជនភ្លើងនរកអើយ ងើយមុខឡើង ។" ពួកគេនឹងងើយមុខឡើង មើលទៅឯ

ស្ថានភាពមានស្នូលនិងកុសលនានាដែលអាចបានមកពួកគេ ។ គេនឹងប្រាប់ពួកគេថា៖ "នេះគឺស្ថានភាព ដែលព្រះម្ចាស់ អស់លោកបានឲ្យមកអស់លោក ដោយឲ្យអស់លោកចូលទៅក្នុងភ្លើងនោះ ។"

- قَالَ - فَلَوْ أَنَّ أَحَدًا مَاتَ حُرْنًا، لَمَاتَ أَهْلُ النَّارِ حُرْنًا، فَيُورَثُ هَؤُلَاءِ مَنَازِلَ هَؤُلَاءِ، وَ يُورَثُ هَؤُلَاءِ مَنَازِلَ هَؤُلَاءِ، وَ ذَلِكَ قَوْلُ اللَّهِ: "أُولَئِكَ هُمُ الْوَارِثُونَ * الَّذِينَ يَرِثُونَ الْفِرْدَوْسَ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ" (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ١٦، تفسير القمي ٨٩: ٠٢)

អ៊ីម៉ា صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ប្រសិនបើគេអនុញ្ញាតឲ្យស្លាប់ដោយសារកំហុស ជនមាននរកប្រាកដជានឹង [ចង់]ស្លាប់ដោយសារកំហុស ។ បែបនេះឯងដែលពួកគេនឹងបានទទួលទណ្ឌកម្មរបស់ជនទាំងនោះ ជាកេរ្តិ៍ដំណែល ឯជនទាំងនោះនឹងបានទទួលរង្វាន់របស់ជនទាំងនេះជាកេរ្តិ៍ដំណែល ។ នេះគឺព្រះ បន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ عَزَّ وَجَلَّ [២៣:១០] ជនទាំងនេះជាបណ្តាអ្នកស្នងកេរមរតក [២៣:១១] ពួកគេទទួល នូវឋានសួគ៌ថ្នាក់ខ្ពស់បំផុតជាកេរមរតក ពួកគេនឹងបិតនៅក្នុងនោះជានិច្ចអនន្ត ។" (تفسير القمي 2: 89)

وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ سُلالَةٍ مِّن طِينٍ ﴿١٢﴾

១២. យើងបានបង្កើតមនុស្សមកពីសម្រង់ដីឥដ្ឋ (គឺសារធាតុសំខាន់នៃដីឥដ្ឋ)

ثُمَّ جَعَلْنَاهُ نُطْفَةً فِي قَرَارٍ مَّكِينٍ ﴿١٣﴾

១៣. រួចហើយយើងបានធ្វើឲ្យគេទៅជាមេជីវិតតូចមួយ (គឺទឹកអសុចិ) ដាក់ក្នុងកន្លែងសម្រាកមាំ ។

ثُمَّ خَلَقْنَا النُّطْفَةَ عَلَقَةً فَخَلَقْنَا الْعَلَقَةَ مُضْغَةً فَخَلَقْنَا الْمُضْغَةَ عِظْمًا فَكَسَوْنَا الْعِظْمَ لَحْمًا ثُمَّ أَنشَأْنَاهُ خَلْقًا آخَرَ فَتَبَارَكَ اللَّهُ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ ﴿١٤﴾

១៤. បន្ទាប់មក យើងបានធ្វើឲ្យមេជីវិតនោះទៅជាដុំឈាម[កូនដែលព្យួរជាប់នឹងសាច់ដុំស្បូន] ។ បន្ទាប់មកយើងបានធ្វើឲ្យដុំឈាម[កូនដែលព្យួរជាប់នឹងសាច់ដុំស្បូន]នេះទៅជាដុំសាច់ [ផ្សំ ដោយច្រើនកោសិកា] ។ បន្ទាប់មកទៀត ចេញពីដុំសាច់នេះ យើងបានបង្កើតនូវឆ្អឹង ហើយ យើងបានគ្របដណ្តប់ឆ្អឹងនេះដោយសាច់ ។ ក្រោយមក យើងបានឲ្យវាកើតឡើងជាជីវនុលោក មួយផ្សេងទៀត (គឺកែប្រែ) [ដោយផ្លូវវិញ្ញាណទៅក្នុងវា] ។ អស់ឡោះហ្ន៎ទ្រង់ប្រកបដោយពរជ័យ សិរីសួស្តី ព្រះអង្គជាអ្នកបង្កើតប្រសើរបំផុតលើសបណ្តាអ្នកបង្កើតទាំងអស់ ។

ثُمَّ إِنَّكُمْ بَعْدَ ذَلِكَ لَمَيِّتُونَ ﴿١٥﴾

១៥. បន្ទាប់មក ក្រោយពីនោះ ពួកអ្នកនឹងស្លាប់ ។

ثُمَّ إِنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ تُبْعَثُونَ ﴿١٦﴾

១៦. បន្ទាប់មក នាថ្ងៃជំនុំជម្រះ គេនឹងឲ្យពួកអ្នករស់ឡើងវិញ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ១២-១៦

1. فِي تَهْدِيبِ الْأَحْكَامِ مُحَمَّدٌ بْنُ الْحَسَنِ الصَّفَّارُ عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عَيْسَى عَنِ الْعَبَّاسِ بْنِ مُوسَى الْوَرَّاقِ عَنْ يُونُسَ بْنِ عَبْدِ الرَّحْمَنِ عَنْ أَبِي جَرِيرٍ الْقُمِّيِّ قَالَ: سَأَلْتُ الْعَبْدَ الصَّالِحَ عَلَيْهِ السَّلَامُ عَنِ النَّطْفَةِ مَا فِيهَا مِنَ الدِّيَةِ وَ مَا فِي الْعَلَقَةِ وَ مَا فِي الْمُضْغَةِ الْمُحَلَّقَةِ وَ مَا يَتَّخِذُ فِي الْأَرْحَامِ؟ قَالَ: إِنَّهُ يُخْلَقُ فِي بَطْنِ أُمِّهِ خَلْقًا مِنْ بَعْدِ خَلْقِ، يَكُونُ نَطْفَةً أَرْبَعِينَ يَوْمًا ثُمَّ يَكُونُ عَلَقَةً أَرْبَعِينَ يَوْمًا، ثُمَّ مُضْغَةً أَرْبَعِينَ يَوْمًا فَفِي النَّطْفَةِ أَرْبَعُونَ دِينَارًا، وَ فِي الْعَلَقَةِ سِتُّونَ دِينَارًا، وَ فِي الْمُضْغَةِ ثَمَانُونَ دِينَارًا، فَإِذَا اكْتَسَى الْعِظَامَ لَحْمًا فَفِيهِ مِائَةٌ دِينَارًا، قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: «تَمَّ أَنْشَأَانَاهُ خَلْقًا آخَرَ فَتَبَارَكَ اللَّهُ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ» فَإِنْ كَانَ ذَكَرًا فَفِيهِ الدِّيَةُ وَ إِنْ كَانَتْ أَنْثَى فَفِيهَا الدِّيَةُ. (تفسير نور الثقلين ، الجزء ٤ ، الصفحة ٤٧٦)

១. អាច្ចិ យ៉ាវៀរ អាល់-គូមីបានថា ខ្ញុំបានសួរ អាល់-អាប់ដូ អាល់-ស្វ័លី:ហ្ន៎ (អ៊ីម៉ាតាស្ត្រីម صلوات الله عليه والسلام អាល់-ស្វ័លី:ហ្ន៎) អំពីមេជីវិត (គឺទឹកអសុចិ) ថាអ្វីទៅថ្លៃសងបំណុលឈាមពាក់ព័ន្ធនឹងមេជីវិត អ្វីទៅថ្លៃសងបំណុលឈាមពាក់ព័ន្ធនឹងដុំឈាម អ្វីទៅថ្លៃសងបំណុលឈាមពាក់ព័ន្ធនឹងទារកក្នុងស្បូននិងអ្វីដែលកកើតនៅក្នុងស្បូន? ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "[៣៩:៦] ព្រះអង្គបានបង្កើតពួកអ្នកនៅក្នុងពោះម្តាយ ពួកអ្នក កំណើតមួយបន្ទាប់កំណើតមួយ គឺមេជីវិត (ទឹកអសុចិ) ដែលមានអាយុកាលសែសិបថ្ងៃ ។ បន្ទាប់មកទៅជាដុំឈាមអស់រយៈពេលសែសិបថ្ងៃ បន្ទាប់មកទៀតជាទារកក្នុងស្បូនអស់រយៈពេលសែសិបថ្ងៃ ។ ពាក់ព័ន្ធនឹងមេជីវិត (ទឹកអសុចិ) គឺសែសិបខ្លីណាស់ ពាក់ព័ន្ធនឹងដុំឈាមគឺហុកសិបខ្លីណាស់ ពាក់ព័ន្ធនឹងទារកក្នុងស្បូនគឺប៉ែតសិបខ្លីណាស់ ។ បើឆ្អឹងត្រូវសាច់គឺមួយរយខ្លីណាស់ ។ អល់ឡោះហ្ន៎ وَحَدَّثَنَا មានព្រះបន្ទូលថា៖ [២៣:១៤] ក្រោយមក យើងបានឲ្យវាកើតឡើងជាជីវន្តលោកមួយផ្សេងទៀត (គឺកែប្រែ) [ដោយផ្លូវវិញ្ញាណទៅក្នុងវា] ។ អល់ឡោះហ្ន៎ទ្រង់ប្រកបដោយពរជ័យសិរីសួស្តី ព្រះអង្គជាអ្នកបង្កើតប្រសើរវិញលើសបណ្តាអ្នកបង្កើតទាំងអស់ ។ ដូច្នោះបើវា(ទារកមិនទាន់កើត)នោះជាប្រុសនិងមានថ្លៃសងបំណុលឈាម បើវាជាស្រីមានថ្លៃសងបំណុលឈាម ។" (តាហ្ស៊ីសៀរ នួរ អាល់-ស្វាត្រីឡែន វគ្គ៣៩ ហ្វាឌីស្ត្រាដ)

***

2. ثم قَالَ عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ: وَ فِي رِوَايَةِ أَبِي الْجَارُودِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِهِ: «تَمَّ أَنْشَأَانَاهُ خَلْقًا آخَرَ»: «فَهُوَ نَفْحُ الرُّوحِ فِيهِ».* (البرهان في تفسير القرآن ، الجزء ٤ ، الصفحة ٢٠، تفسير القمي ٩١: ٢٠.)

២. អាលី ប៊ិន អ៊ីប្រាអ៊ីមបានថា អាច្ចិ អាល់-យ៉ាវៀរបានធ្វើសេចក្តីវាយការណ៍មកពីអាច្ចិ យ៉ាត្រាហ្វារ صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ وَحَدَّثَنَا [២៣:១៤] ក្រោយមក យើងបានឲ្យវាកើតឡើងជាជីវន្តលោកមួយផ្សេងទៀត ថា៖ "នេះគឺការផ្លូវវិញ្ញាណចូលទៅក្នុងខ្លួនអ្នកនោះ ។" (تفسير القمي 2: 91)

***

3. مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عَيْنِ بْنِ فَضَّالٍ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ الْجُهْمِ، قَالَ: سَمِعْتُ الرِّضَا (عَلَيْهِ السَّلَامُ) يَقُولُ: «قَالَ أَبُو جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): إِنَّ النَّطْفَةَ تَكُونُ فِي الرَّحِمِ أَرْبَعِينَ يَوْمًا، ثُمَّ تَصِيرُ عَلَقَةً أَرْبَعِينَ يَوْمًا، ثُمَّ تَصِيرُ مُضْغَةً أَرْبَعِينَ يَوْمًا، فَإِذَا كَمَلَ أَرْبَعَةُ أَشْهُرٍ، بَعَثَ اللَّهُ مَلَكََيْنِ خَلَاقَيْنِ، فَيَقُولَانِ: يَا رَبِّ، مَا تَخْلُقُ، ذَكَرًا، أَوْ أَنْثَى؟ فَيَقُولَانِ: يَا رَبِّ، شَقِيًّا، أَوْ سَعِيدًا؟ فَيَقُولَانِ: يَا رَبِّ، مَا أَجَلُهُ، وَ مَا رِزْقُهُ؟ وَ كُلُّ شَيْءٍ مِنْ حَالِهِ- وَ عَدَدَ مِنْ ذَلِكَ أَشْيَاءَ- وَ يَكْتُبَانِ الْمِيثَاقَ بَيْنَ عَيْنَيْهِ، فَإِذَا أَكْمَلَ اللَّهُ لَهُ الْأَجَلَ، بَعَثَ اللَّهُ مَلَكَ، فَرَجَرَهُ رَجْرَةً، فَيَخْرُجُ وَ قَدْ نَسِيَ الْمِيثَاقَ».

៣. [មូហាំម៉ាដ្ឋ បឺន យ៉ាក្កុត្រូប]... ទទួលបានមកពីអាល់-ហ្វាសាន់ បឺន អាល់-យ៉ាហ្គាដែលបានថ្លែងថា ខ្ញុំ បាននព្វអាល់-រីដ្ឋិ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា អាហ្វិ យ៉ាក្កុហ្វារ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "មេដីវិតមកនៅក្នុងស្បូន សែសិបថ្ងៃ រួចហើយវាទៅជាឈាមខន់សែសិបថ្ងៃ រួចហើយវាទៅជាដុំសែសិបថ្ងៃ ។ លុះបានគ្រប់បួន ខែ អល់ឡោះហ្វ្លី عز وجل ចាត់បញ្ជូនទេវតាពីអង្គមក ដែលមានមុខនាទីខាងការបង្កបង្កើត ។ ទេវតាពីអង្គនេះ ទូលថា៖ "ព្រះម្ចាស់ عز وجل អើយ ព្រះអង្គ عز وجل បង្កើតអ្វី ប្រុសឬស្រី ?" ទេវតាទាំងនោះក៏បានធ្វើតាមនេះ ។ ពួក គេទូលថា៖ "ព្រះម្ចាស់ عز وجل អើយ មានទុក្ខឬសុខសប្បាយ ?" ទេវតាទាំងនោះក៏បានធ្វើតាមនេះ ។ ពួកគេ ទូលថា៖ "ព្រះម្ចាស់ عز وجل អើយ តើវាមានកាលកំណត់ប៉ុណ្ណា អ្វីទៅដីព្រឹត្តិរបស់វា ?" ព្រមទាំងលក្ខណៈ សម្បត្តិធានារបស់អ្នកនោះ ហើយច្រើនទៀត ។ ទេវតាទាំងពីរនេះចារអ្វីទាំងនេះទុកជាកិច្ចព្រមព្រៀង នៅគ្រងចន្លោះភ្នែកទាំងពីររបស់អ្នកនោះ ។ លុះអល់ឡោះហ្វ្លី عز وجل បង្កប់កាលកំណត់អ្នកនោះហើយ ព្រះ អង្គ عز وجل ចាត់បញ្ជូនទេវតាមួយអង្គមកស្តីបន្ទោសអ្នកនោះដោយការស្តីបន្ទោសនីមួយ ដូច្នោះអ្នកនោះចេញ មក ហើយបានភ្លេចកិច្ចព្រមព្រៀង ។

فَقَالَ الْحَسَنُ بْنُ الْجُهْمِ: فَقُلْتُ لَهُ، أَفَيَجُوزُ أَنْ يَدْعُوَ اللَّهَ، فَيَحْوِلُ الْأُنْتَى ذَكَرًا، وَ الذَّكَرُ أَنْثَى؟ فَقَالَ: «إِنَّ اللَّهَ يُفْعَلُ مَا يَشَاءُ».*
(البرهان في تفسير القرآن , الجزء ٤ , الصفحة ١٧، الكافي ١٣/٣:٦.)

អាល់-ហ្វាសាន់ បឺន អាល់-យ៉ាហ្គាបានថ្លែងថា ខ្ញុំបានទូលព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ថា៖ "តើគេអនុញ្ញាតឲ្យបូងស្លុង អល់ឡោះហ្វ្លី عز وجل ទេ សូមឲ្យប្តូរស្រីទៅជាប្រុស ប្រុសទៅជាស្រី ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្វ្លី عز وجل ធ្វើអ្វីស្រេចតែព្រះហឫទ័យព្រះអង្គ عز وجل ។" (الكافي 6: 13)

وَلَقَدْ خَلَقْنَا فَوْقَكُمْ سَبْعَ طَرَائِقٍ وَمَا كُنَّا عَنِ الْخَلْقِ غَافِلِينَ ﴿١٧﴾

១៧. យើងបានបង្កើតប្រាំពីរផ្លូវ (មេឃ) នៅពីលើពួកអ្នក ។ យើងមិនព្រងើយកន្តើយទេចំពោះអ្វីៗ ដែលត្រូវបង្កើតមក (ដូចជាសត្វលោកទាំងឡាយជាដើម) ។

وَأَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً بِقَدَرٍ فَأَسْكَنَّتَهُ فِي الْأَرْضِ وَإِنَّا عَلَى ذَهَابٍ بِهِ لَقَادِرُونَ ﴿١٨﴾

១៨. យើងបានប្រទានទឹកចុះមកពីលើមេឃដោយមានកម្រិត ។ យើងបានដាក់ឲ្យវានៅក្នុងផែនដី យើងមានសមត្ថភាពយកវាចេញអស់បាន ។

فَأَنْشَأْنَا لَكُمْ بِهِ جَنَّاتٍ مِّنْ نَّجِيلٍ وَأَعْنَبٍ لَّكُمْ فِيهَا فَاوَاكِهِ كَثِيرَةٌ وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ ﴿١٩﴾

១៩. យើងធ្វើឲ្យមានចម្ការតាលព្រឹក្សនិងទំពាំងបាយជូរអាស្រ័យទឹកនេះសម្រាប់ពួកអ្នក ។ នៅក្នុង ចម្ការនោះសម្បូរដោយផ្លែឈើដែលពួកអ្នកបរិភោគ ។

وَشَجَرَةً تَخْرُجُ مِنْ طُورِ سَيْنَاءَ تَنْبُتُ بِالذَّهْنِ وَصَبْغٍ لِللَّكَلِينِ ﴿٢٠﴾

២០. និងដើមឈើមួយដែលដុះចេញមកពីភ្នំស៊ីណាយ វាផ្តល់នូវប្រេងនិងគ្រឿងទេសដល់បណ្តាអ្នក បរិភោគទាំងឡាយ ។

وَأَنَّ لَكُمْ فِي الْأَنْعَامِ لَعِبْرَةً نُّسْقِيكُم مِمَّا فِي بُطُونِهَا وَلَكُمْ فِيهَا مَنَافِعُ كَثِيرَةٌ وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ ﴿٢١﴾

២១. ការពិត មានមេរៀនមួយសម្រាប់ពួកអ្នកក្នុងបសុសត្វ (សត្វចិញ្ចឹមទាំងហ្វូង) ។ យើងឲ្យពួកអ្នកបានផឹកអ្វីដែលមាននៅក្នុងពោះពួកវា ។ ពួកវាផ្តល់គុណប្រយោជន៍ជាច្រើនដល់ពួកអ្នក ពួកអ្នកបរិភោគ[សាច់]ពួកវា ។

وَعَلَيْهَا وَعَلَى الْفُلْكِ تُحْمَلُونَ ﴿٢٢﴾

២២. គេដឹកពួកអ្នកលើខ្នងពួកវានិងលើនាវា ។

អធិប្បាយអយ៉ាស្ត ១៧-២២

1. علي بن إبراهيم: في قوله تعالى: " وَ شَجَرَةً تَخْرُجُ مِنْ طُورِ سَيْنَاءَ تَنْبُتُ بِالذُّهْنِ وَ صَبْغٍ لِلْأَكْلَيْنِ " قَالَ: شَجَرَةُ الزُّبُونِ، وَ هُوَ مَثَلُ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، وَ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ). *** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٢١، تفسير القمِّي ٩١: ٢).

១. អាស៊ី ប៊ិន អ៊ីប្រាហ៊ីមបានថ្លែងអំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្វ្លែហ្វា [២៣:២០] និងដើមឈើមួយដែលដុះចេញមកពីភ្នំស៊ីណាយ វាផ្តល់នូវប្រេងនិងគ្រឿងទេសដល់បណ្តាអ្នកបរិភោគទាំងឡាយ ថា៖ "ដើមស្តែទូន នេះគឺការអធិប្បាយជាប្រាជ្ញាដ្ឋាន (គឺដោយប្រៀបធៀប) រឺស្វីលុលឡោះហ្វ្លែហ្វា ^{صلوات الله عليه وآله} និងអាមីរុល-មុមីនីន ^{صلوات الله عليه والسلام} " (تفسير القمِّي 2: 91) ***

2. وَ فِي رِوَايَةِ أَبِي الْجَاوِدِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) " وَ أَنْزَلْنَا مِنَ السَّمَاءِ مَاءً بِقَدَرٍ فَأَسْكَنَتْهُ فِي الْأَرْضِ " «فَهِیَ الْأَنْهَارُ، وَ الْعُيُونُ، وَ الْأَنْبَارُ». *** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٢١، تفسير القمِّي ٩١: ٢).

២. អាច្ឆិ អាល-យ៉ាវូដូបានធ្វើសេចក្តីវាយការណ៍មកពីអាច្ឆិ យ៉ាតុហ្វារ ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពី [២៣:១៤] យើងបានប្រទានទឹកចុះមកពីលើមេឃដោយមានកម្រិត ។ យើងបានដាក់ឲ្យវានៅក្នុងផែនដី ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "នេះគឺស្ទឹង ប្រភពទឹក និងអណ្តូងទឹក " (تفسير القمِّي 2: 91) ***

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ فَقَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنِّي غَيْرُهُ ۖ أَفَلَا تَتَّقُونَ ﴿٢٣﴾

២៣. យើងបានចាត់បញ្ជូននុះហ្វ្លែហ្វាទៅរកប្រជារាស្ត្រគេ ។ គេបានថ្លែង[ប្រាប់ពួកគេ]ថា៖ "ប្រជារាស្ត្រខ្ញុំអើយ ចូរអស់លោកគោរពបូជាអស់ឡោះហ្វ្លែហ្វា ។ អស់លោកពុំមានព្រះផ្សេងពីព្រះអង្គទេ ។ អស់លោកមិនខ្លាចក្រែង[ព្រះអង្គដោយស៊ប់ចិត្ត]ទេឬ ?"

فَقَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِن قَوْمِهِ مَا هَذَا إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُرِيدُ أَنْ يَتَفَضَّلَ عَلَيْكُمْ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَأَنْزَلَ مَلَائِكَةً مَّا سَمِعْنَا بِهَذَا فِي آبَائِنَا الْأَوَّلِينَ ﴿٢٤﴾

២៤. បណ្តាអ្នកដឹកនាំពួកបដិសេធសទ្ធានៃប្រជារាស្ត្ររបស់គេបានថា៖ "គេម្នាក់នេះគ្រាន់តែជាមនុស្សធម្មតាដូចអស់លោកដែរ ។ គេប្រាថ្នាតំកើងខ្លួនខ្ពស់ជាងអស់លោក ។ បើអស់ឡោះហ្ន៎ចង់ព្រះអង្គនឹងចាត់បញ្ជូនចុះមកនូវបណ្តាទេវតា ។ យើងមិនធ្លាប់បានឮរឿងនេះមកពីដូនតាយើងទេ ។"

إِنَّ هُوَ إِلَّا رَجُلٌ بِهِ جِنَّةٌ فْتَرَبَّصُوا بِهِ ۖ حَتَّىٰ حِينٍ ﴿٢٤﴾

២៥. គេគ្រាន់តែជាមនុស្សធម្មតាទេ ។ ដូច្នេះចូរអស់លោកអត់ទ្រាំគេបន្តិចសិន ។"

قَالَ رَبِّ أَنْصُرْنِي بِمَا كَذَّبُونَ ﴿٢٥﴾

២៦. គេ (នុះហ្ន៎) បានទូលថា៖ "ព្រះម្ចាស់អើយ សូមព្រះអង្គជួយទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំផង ព្រោះពួកគេចោទទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំថាសិរិយាយមុសា ។"

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ី ២៣-២៦

1. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ عَنْ أَبِيهِ عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدَ بْنِ أَبِي نَصْرٍ عَنْ أَبِي بَانَ بْنِ عُمَانَ عَنْ إِسْمَاعِيلَ الْجُنَيْدِيِّ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عليه السلام) قَالَ كَانَتْ شَرِيعَةُ نُوحٍ (عليه السلام) أَنْ يُعْبَدَ اللَّهُ بِالتَّوْحِيدِ وَ الْإِخْلَاصِ وَ خَلْعِ الْأَنْدَادِ وَ هِيَ الْفِطْرَةُ الَّتِي فَطَرَ النَّاسَ عَلَيْهَا وَ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَهُ عَلَى نُوحٍ (عليه السلام) وَ عَلَى النَّبِيِّينَ (عليهم السلام) أَنْ يُعْبُدُوا اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى وَ لَا يُشْرِكُوا بِهِ شَيْئاً وَ أَمَرَ بِالصَّلَاةِ وَ الْأَمْرِ بِالْمَعْرُوفِ وَ النَّهْيِ عَنِ الْمُنْكَرِ وَ الْحَلَالِ وَ الْحَرَامِ وَ لَمْ يَفْرِضْ عَلَيْهِ أَحْكَامَ حُدُودٍ وَ لَا فَرَضَ مَوَارِيثَ

១. [អាលី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ាហ៊ីម]... ទទួលបានពី អ៊ីសម៉ាអ៊ីល អាល់-យូស្វ័អ៊ីដែលបានតំណាងតមកពី អាហ្វ្យាយ៉ាក់ហ្វារ صلوات الله عليه والسلام ដែលមានវចនៈថា៖ "ច្បាប់(ស្តារអាយ៉ាស៊ី)របស់នុះហ្ន៎ عليه السلام តម្រូវឲ្យពួកគេគោរពសក្តារៈអស់ឡោះហ្ន៎ عليه السلام តែមួយគត់ ដោយស្មោះ ដោយមិនយកអ្វីផ្សេងពីអស់ឡោះហ្ន៎ عليه السلام មកបូករួមជាមួយព្រះអង្គឡើយ នេះគឺធម្មជាតិដើមហើយមនុស្សត្រូវបង្កើតមកតាមធម្មជាតិដើមនេះឯង ។ អស់ឡោះហ្ន៎ عليه السلام បានធ្វើកិច្ចសន្យាជាមួយនុះហ្ន៎ عليه السلام និងព្រះសាស្តា عليه السلام ទាំងឡាយថា ព្រះអង្គ عليه السلام ទាំងអស់ត្រូវគោរពសក្តារៈអស់ឡោះហ្ន៎ عليه السلام មិនយកអ្វីផ្សេងមកបូករួមជាមួយព្រះអង្គ عليه السلام ឡើយ ត្រូវបញ្ជាឲ្យបំពេញនមស្តារ ឲ្យណែនាំឲ្យធ្វើល្អនិងហាមធ្វើអាក្រក់ ឲ្យដឹងអ្វីដែលច្បាប់អនុញ្ញាត អ្វីដែលច្បាប់ហាម ព្រះអង្គ عليه السلام មិនបានដាក់កម្រិតច្បាប់មកលើពួកគេទេ ហើយក៏មិនដាក់កម្រិតពាក់ព័ន្ធនិងការស្នងកេរ្តិ៍ដំណែលដោយចាំបាច់នោះទេ ។

فَهَذِهِ شَرِيعَتُهُ فَلَبِثَ فِيهِمْ نُوحٌ أَلْفَ سَنَةٍ إِلَّا خَمْسِينَ عَامًا يَدْعُوهُمْ سِرًّا وَ عَلَانِيَةً فَلَمَّا أَبَوْا وَ عَتَوْا قَالَ رَبِّهِ أَيْ مَعْلُوبٌ فَانْتَصِرْ فَأَوْحَى اللَّهُ جَلًّا وَ عَزًّا إِلَيْهِ أَنَّهُ لَنْ يُؤْمِنَ مِنْ قَوْمِكَ إِلَّا مَنْ قَدْ آمَنَ فَلَا تَبْتَئِسْ بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ [يَعْمَلُونَ] فَلَيْدَكَ قَالَ نُوحٌ (عليه السلام) وَ لَا يَلْدُوا إِلَّا فَاجِرًا كَفَّارًا فَأَوْحَى اللَّهُ عَزًّا وَ جَلًّا إِلَيْهِ أَنْ اصْنَعِ الْقُلُوكَ.

នេះគឺច្បាប់ដែលនុះហ្ន៎ عليه السلام បានកាន់ជាប់នៅក្នុងចំណោមពួកគេ អស់មួយពាន់ឆ្នាំខ្លះហាសិបឆ្នាំ (៩៥០ឆ្នាំ) ។ ដោយហោរាពួកគេ(មករកអស់ឡោះហ្ន៎ عليه السلام) ដោយលាក់បាំងនិងដោយចេញមុខ ។ ដូច្នេះពេល

ពួកគេបដិសេធនិងប្រទូសប្រឆាំង ព្រះអង្គﷺបានទូលព្រះម្ចាស់ព្រះអង្គﷺថា៖ "ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ
 ﷺ ចាញ់គេហើយ សូមព្រះអង្គﷺជួយផង ។" អស់ឡោះហ្ន៎ﷺក៏បានបើកឲ្យព្រះអង្គﷺដឹងថា៖ "មិន
 មានប្រជារាស្ត្ររបស់អ្នកﷺណាម្នាក់ជឿទៀតទេ ក្រៅពីអ្នកដែលបានជឿហើយនោះ ដូច្នោះកុំធុញ
 ថប់ឡើយចំពោះអំពើពួកគេនោះ ។" ហេតុនេះឯងបានជានុះហ្ន៎ﷺទូលថា៖ "ពួកគេមិនឲ្យកំណើត
 ដល់បុគ្គលណាផ្សេងពីបុគ្គលសាហាវយោរយោទេ ។" ដូច្នោះអស់ឡោះហ្ន៎ﷺបានបើកឲ្យព្រះអង្គﷺដឹង
 ថាឲ្យព្រះអង្គﷺសាងសំពៅ ។" (អាល់-កាហ្វី ហាឌីត្ត ១៤៨៧២) 11:25-35

فَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِ أَنْ اصْنَعِ الْفُلْكَ بِأَعْيُنِنَا وَوَحَيْنَا فَإِذَا جَاءَ أَمْرُنَا وَفَارَ التَّنُّورُ فَاسْلُكْ فِيهَا مِنْ كُلِّ زَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ
 وَأَهْلَكَ إِلَّا مَن سَبَقَ عَلَيْهِ الْقَوْلُ مِنْهُمْ وَلَا تُخَاطِبُنِي فِي الَّذِينَ ظَلَمُوا إِنَّهُمْ مُغْرَقُونَ ﴿٢٧﴾

២៧. យើងបានបើកឲ្យគេដឹងថា៖ "ចូរអ្នកសាងនាវាមួយក្រោមចក្កយើង តាមការណែនាំរបស់យើង ។
 កាលណាបញ្ហាយើងមកដល់ ឡានឹងពុះខ្លោល ចូរអ្នកផ្ទុក[ក្នុងនាវា]នូវមួយគូៗនៃគ្រប់ប្រភេទ
 សត្វនិងគ្រួសារអ្នក លើកលែងតែបុគ្គលណាដែលគេបានប្រកាសទោសស្រេចហើយ ។ ចូរអ្នក
 កុំប្លង់ស្លុងអញ្ញឲ្យនូវជនទុច្ចរិត ព្រោះពួកគេនឹងត្រូវពន្លង ។"

فَإِذَا أَسْتَوَيْتِ أَنْتَ وَمَعَكَ عَلَى الْفُلْكِ فَقُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي نَجَّيْنَا مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٢٨﴾

២៨. លុះអ្នកនិងជនទាំងឡាយដែលតាមអ្នកបានឡើងសំពៅហើយ ចូរអ្នកថ្លែងថា៖ "សូមថ្វាយ
 ថោមនាការចំពោះអស់ឡោះហ្ន៎ដែលបានជួយអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំឲ្យផុតពីពួកទុច្ចរិត ។"

وَقُلْ رَبِّ أَنْزِلْنِي مُنْزَلًا مُّبَارَكًا وَأَنْتَ خَيْرُ الْمُنْزِلِينَ ﴿٢٩﴾

២៩. ចូរអ្នកថ្លែងថា៖ "ព្រះម្ចាស់អើយ សូមព្រះមេត្តាឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំបានចុះពីលើនាវានៅទីណា
 ដែលប្រកបដោយសិរីសួស្តី ។ ព្រះអង្គជាអ្នកពូកែបំផុតក្នុងការដឹកនាំឲ្យបានទៅដល់ត្រើយ ។"

إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ وَإِن كُنَّا لَمُبْتَلِينَ ﴿٣٠﴾

៣០. មាននូវបណ្តាសញ្ញា[សម្រាប់រំពឹងគិត]នៅក្នុងអ្វីទាំងនេះ ។ យើងល្បួងពិសោធន៍[មនុស្សទាំង
 អស់] ។

អធិប្បាយអាយ៉ាត្ត ២៧-៣០

1. علي بن إبراهيم عن أبيه عن ابن محبوب عن هشام الحارثي عن الفضل بن عمر قال كنت عند أبي عبد الله (عليه السلام) بالكوفة أيام قدم على أبي العباس فلما انتهينا إلى الكناسه قال ها هنا صلب عبي زيد رحمه الله ثم مضى حتى انتهى إلى طاق الرّياتين وهو أجر السّراجين فنزل وقال أنزل فإن هذا الموضع كان مسجداً الكوفة الأوّل الذي خطه آدم (عليه السلام) وأنا أكره أن أدخله ركباً قال قلت فمن عبّره عن خطّبه قال أما أوّل ذلك الطوفان في زمن نوح (عليه السلام) ثم عبّره أصحاب كسرى و نعمان ثم عبّره بعد زياد بن أبي سفيان

១. អាលី ប៊ិន អ៊ីបរ័ហ្គីមបានតំណាលតមកពីឪពុកលោក... តមកពីអាល់-មូហ្គាដ្ឋ័ល ប៊ិន អ៊ីម៉ារដែលបានតំណាលថា ខ្ញុំបាននៅជុំជាមួយអាច្វី អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ صلوات الله عليه والسلام នៅឯការបាឡាអ៊ីក្នុងសម័យអាលី ប៊ិន អាល់-អាប់បាស់ ។ ពេលយើងឈប់នៅឯអាល់-គូណាសាស្កុំ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "គេបានចងឆ្កាងស្រែដ្ឋី ឪពុកមាខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام នៅត្រង់នេះ ។ សូមអល់ឡោះហ្គ័រ صلوات الله عليه والسلام អាណិតអាសូរលោក ។" បន្ទាប់មកយើងបានធ្វើដំណើរទៅមុខទៀត លុះបានទៅដល់រានអ្នកលក់ប្រេង នៅចុងបំផុតនៃចង្កៀងពីរ ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានចុះដីហើយមានវចនៈថា៖ "ចុះមក ព្រោះទីនេះគឺកន្លែងដំបូងបង្អស់របស់ម៉ាស់យ្ហីដូអាល់-គូហ្គាស្កុំដែលអាដ្ឋាំ عليه السلام បានដៅ ។ ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام មិនចូលចិត្តចូលមកកាន់ទីនេះដោយជិះជំនិះទេ ។" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "អ្នកណាម្នាក់ទៀតដែលបានដៅកន្លែងម៉ាស់យ្ហីដូនេះ ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ដំបូងគឺព្យុះសង្ឃរកក្នុងសម័យនុះហ្គ័រ عليه السلام ។ បន្ទាប់មកគឺបក្សពួករបស់គីសរី (كسرى chosroes) និងនុម្ព័រម៉ាន បន្ទាប់ពីនោះគឺ ស៊ីយ៉ាដ្ឋី ប៊ិន អាច្វី ស៊ីហ្វយ៉ាន ។"

فَقُلْتُ وَكَانَتِ الْكُوفَةُ وَ مَسْجِدُهَا فِي زَمَنِ نُوحٍ (عليه السلام) فَقَالَ لِي نَعَمْ يَا مُفَضَّلُ وَ كَانَ مَنْزِلُ نُوحٍ وَ قَوْمِهِ فِي قَرْيَةٍ عَلَى مَنْزِلِ مِنَ الْفُرَاتِ بِمَا يَلِي عَرِيَّ الْكُوفَةِ قَالَ وَ كَانَ نُوحٌ (عليه السلام) رَجُلًا نَجْرًا فَعَجَلَهُ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ نَبِيًّا وَ اَنْتَجَبَهُ وَ نُوحٌ (عليه السلام) أَوْلُ مَنْ عَمِلَ سَفِينَةً تَجْرِي عَلَى ظَهْرِ الْمَاءِ قَالَ وَ لَبِثَ نُوحٌ (عليه السلام) فِي قَوْمِهِ أَلْفَ سَنَةٍ إِلَّا حَمْسِينَ عَامًا يَدْعُوهُمْ إِلَى اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ فَيَهْرُؤُونَ بِهِ وَ يَسْخَرُونَ مِنْهُ فَلَمَّا رَأَى ذَلِكَ مِنْهُمْ دَعَا عَلَيْهِمْ فَقَالَ رَبِّ لَا تَذَرْ عَلَيَّ الْأَرْضَ مِنَ الْكَافِرِينَ دَيَّارًا إِنَّكَ إِن تَذَرَهُمْ يُضِلُّوا عِبَادَكَ وَ لَا يَلِدُوا إِلَّا فَاجِرًا كَفَّارًا فَأَوْحَى اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ إِلَى نُوحٍ أَنْ اصْنَعْ سَفِينَةً وَ أَوْسِعْهَا وَ عَجَلْ عَمَلَهَا فَعَمِلَ نُوحٌ سَفِينَةً فِي مَسْجِدِ الْكُوفَةِ بِيَدِهِ فَأَتَى بِالْحَشَبِ مِنْ بُعْدِ حَتَّى فَرَعَ مِنْهَا

ខ្ញុំបានទូលថា៖ "មានម៉ាស់យ្ហីដូមួយនៅអាល់-គូហ្គាស្កុំក្នុងសម័យនុះហ្គ័រ عليه السلام ?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានប្រាប់ខ្ញុំថា៖ "មាន មូហ្គាដ្ឋ័លអីយ ។ ផ្ទះរបស់នុះហ្គ័រ عليه السلام និងប្រជារាស្ត្រព្រះអង្គ عليه السلام នៅក្នុងស្រុកមួយ នៅឯទីតាំងមួយនៃស្ទឹងហ្វ្រាត (الفرات) ដែលហូរតាមខាងលិចនៃអាល់-គូហ្គាស្កុំ ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈ ថា៖ "នុះហ្គ័រ عليه السلام ជាជាងឈើ ។ អល់ឡោះហ្គ័រ صلوات الله عليه والسلام បានឲ្យព្រះអង្គ عليه السلام ទៅជាសាស្ត្រា عليه السلام ហើយបានឆ្លើយតបព្រះអង្គ عليه السلام ។ នុះហ្គ័រ عليه السلام ជាបុគ្គលដំបូងបង្អស់ដែលបានសាងនាវាដែលអណ្តែតលើផ្ទៃទឹក ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "នុះហ្គ័រ عليه السلام បានរស់នៅជាមួយប្រជារាស្ត្រព្រះអង្គ عليه السلام អស់រយៈពេលមួយពាន់ឆ្នាំខ្វះហាសិបឆ្នាំ (គឺ ៩៥០ ឆ្នាំ) ដោយហៅពួកគេទៅរកអល់ឡោះហ្គ័រ صلوات الله عليه والسلام ។ តែពួកគេបានមើលងាយព្រះអង្គ عليه السلام ចំអកឲ្យព្រះអង្គ عليه السلام ។ ពេលព្រះអង្គ عليه السلام ឃើញពួកគេធ្វើបែបនេះ ព្រះអង្គ عليه السلام បានបូងស្លូតអល់ឡោះហ្គ័រ صلوات الله عليه والسلام ឲ្យដាក់ទោសពួកគេថា៖ "ព្រះម្ចាស់ صلوات الله عليه والسلام អីយ សូមព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام កុំឲ្យមានសល់ផ្ទះសម្បែងពួកបដិសេធសទ្ធា ។ បើព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ទុកពួកគេ ពួកគេនឹងនាំឲ្យបាត់ទាំងឡាយរបស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام រង្វេង ហើយពួកគេនឹងមិនឲ្យកំណើតដល់អ្នកណាគ្រៅពីអ្នកបដិសេធសទ្ធាសាហាវយោរយោទេ ។" ដូច្នេះ អល់ឡោះហ្គ័រ صلوات الله عليه والسلام បានបើកឲ្យនុះហ្គ័រ عليه السلام ដឹងថា ឲ្យព្រះអង្គ عليه السلام សាងនាវាធំមួយយ៉ាងប្រញាប់ ។ នុះហ្គ័រ عليه السلام ក៏បានសាងនាវាមួយនៅក្នុងម៉ាស់យ្ហីដូអាល់-គូហ្គាស្កុំដោយដៃព្រះអង្គ عليه السلام ។ ព្រះអង្គ عليه السلام បានយកឈើមកពីឆ្ងាយ ទាល់តែបានសាងនាវានោះរួច ។

قَالَ الْمُفَضَّلُ ثُمَّ انْقَطَعَ حَدِيثُ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) عِنْدَ زَوَالِ الشَّمْسِ فَقَامَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) فَصَلَّى الطُّهْرَ وَ الْعَصْرَ ثُمَّ انْصَرَفَ مِنَ الْمَسْجِدِ فَانْقَطَعَ عَنْ يَسَارِهِ وَ أَشَارَ بِيَدِهِ إِلَى مَوْضِعِ دَارِ الدَّارِيِّينَ وَ هُوَ مَوْضِعُ دَارِ ابْنِ حَكِيمٍ وَ ذَاكَ فُرَاتُ الْيَوْمِ فَقَالَ لِي يَا مُفَضَّلُ وَ هَاهُنَا نُصِبَتْ أَصْنَامُ قَوْمِ نُوحٍ (عليه السلام) يَعْثُونَ وَ يَعْثُونَ وَ نَسَرْنَا ثُمَّ مَضَى حَتَّى رَكِبَ دَابَّتَهُ فَقُلْتُ جُعِلَتْ فِدَاكَ فِي كَمْ

عَمِلَ نُوحٌ سَفِينَتَهُ حَتَّىٰ فَرَغَ مِنْهَا قَالَ فِي دَوْرَيْنِ قُلْتُ وَ كَمِ الدَّوْرَيْنِ قَالَ تَمَانِينَ سَنَةً قُلْتُ وَ إِنَّ الْعَامَةَ يَقُولُونَ عَمِلَهَا فِي حَمْسَمِائَةِ عَامٍ
فَقَالَ كَلَّا كَيْفَ وَ اللَّهُ يَقُولُ وَ وَحِينَا

អាល់-មូហ្វាដ្ច័ដ្ចល់បានថ្លែងថា៖ "បន្ទាប់មកអាច្នី អុាប់ខ្ពុលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានឈប់ថ្លែងហ្វាខ្ចីស្ទ្រពេលថ្ងៃ ជ្រេ ។ អាច្នី អុាប់ខ្ពុលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានងើបទៅធ្វើស្ទ្រឡាតុំពេលថ្ងៃត្រង់ (ស្ទ្រហ្វីរ) និងស្ទ្រឡាតុំពេលថ្ងៃ រសៀល (អុស្តារ) ហើយបានចាកចេញពីម៉ាស់យ៉ូដូ ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានចង្អុលកន្លែងមួយនៅខាងឆ្វេង ដៃព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានផ្ទះមួយ នេះគឺកន្លែងផ្ទះរបស់ អ៊ីបនូ ហ្វាគីម កន្លែងនេះជាស្ទឹងហ្វីរតសព្វថ្ងៃ នេះ ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានប្រាប់ខ្ញុំថា៖ "មូហ្វាដ្ច័ដ្ចល់អើយ ត្រង់នេះគឺកន្លែងដាក់ទេវរូបនានារបស់ប្រជារាស្ត្រនុះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلام} គឺ៖ យ៉ាក្តុស្ទ្រ, យ៉ាអ៊ុក្តុ, ណាស់រ៉ា ។" បន្ទាប់មកព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ជិះជំនិះទៅមុខទៀត ។ ខ្ញុំ បានទូលថា៖ "សូមឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} តើនុះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلام} ចំណាយពេលប៉ុណ្ណា ដើមសាងនាវាលុះហើយ ?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ពីរអំឡុងពេល ។" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "ពីរអំឡុង ពេលនេះយូរប៉ុណ្ណា ?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ប៉ែតសិបឆ្នាំ ។" ខ្ញុំបានទូលថា៖ "មុស្តីមទូទៅថាព្រះ អង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} សាងនាវាអស់រយៈពេលប្រាំរយឆ្នាំ ។" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ទេ ម្តេចពួកគេនិយាយបែប នេះកើត សូមស្ស៊ីចចំពោះអល់ឡោះហ្ន៎ ^{عَزَّ وَجَلَّ} គេបានលើកឲ្យយើង ^{عليهين} ដឹង ?"

قَالَ قُلْتُ فَأَخْبِرْنِي عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَمْرُنَا وَ فَارَ التَّنُورَ فَأَيْنَ كَانَ مَوْضِعُهُ وَ كَيْفَ كَانَ فَقَالَ كَانَ التَّنُورُ فِي بَيْتِ عَجُوزٍ مُؤْمِنَةٍ فِي دُبُرِ قِبْلَةِ مَبْنَعَةِ الْمَسْجِدِ فَقُلْتُ لَهُ فَإِنَّ ذَلِكَ مَوْضِعَ زَاوِيَةِ بَابِ الْفَيْلِ الْيَوْمَ ثُمَّ قُلْتُ لَهُ وَ كَانَ بَدَأَ خُرُوجَ الْمَاءِ مِنْ ذَلِكَ التَّنُورِ فَقَالَ نَعَمْ إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ أَحَبَّ أَنْ يُرِيَ قَوْمَ نُوحٍ آيَةً ثُمَّ إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَىٰ أَرْسَلَ عَلَيْهِمُ الْمَطَرَ فَيُفِيضُ فَيُضَا وَ فَاضَ الْفُرَاتُ فَيُضَا وَ الْعُبُيُونَ كُلُّهُمْ فَيُضَا فَعَرَفَهُمُ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ وَ أَنْجَىٰ نُوحًا وَ مَنْ مَعَهُ فِي السَّفِينَةِ

ខ្ញុំបានទូលថា៖ "សូមព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} អធិប្បាយឲ្យទូលបង្គំជ្រាបអំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្ន៎ ^{عَزَّ وَجَلَّ} [២៣:២៧] កាលណាបញ្ហាយើងនឹងមកដល់ ឡូនីងពុះខ្លោល ។ តើវានៅត្រង់ណាហើយដូចម្តេច ?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ឡូនោះនៅក្នុងផ្ទះស្រ្តីចំណាស់មានសទ្ធាម្នាក់ដែលនៅខាងទិសគឺបឡាតុំ នៅខាងស្តាំ ម៉ាស់យ៉ូដូ ។" ខ្ញុំបានទូលព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "កន្លែងនេះគឺជ្រុងរបស់ បាប់ អាល់-ហ្វីល សព្វថ្ងៃនេះ ។" ហើយខ្ញុំបានទូលព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "នោះគឺឡូដែលទឹកបានចាប់ផ្តើមផុសចេញមកមែនទេ ?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ត្រូវហើយ អល់ឡោះហ្ន៎ ^{عَزَّ وَجَلَّ} សព្វព្រះហឫទ័យបង្ហាញសញ្ញាមួយដល់ប្រជារាស្ត្រ នុះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ បន្ទាប់មកអល់ឡោះហ្ន៎ ^{عَزَّ وَجَلَّ} បានចាត់បញ្ជូនភ្លៀងមកលើពួកគេដែលលិចពួកគេដោយទឹក ជំនន់ ។ ស្ទឹងហ្វីរតឡើងដោយទឹកជំនន់ ស្ទឹងទាំងអស់ក៏បានឡើងដែរ ។ អល់ឡោះហ្ន៎ ^{عَزَّ وَجَلَّ} បានពន្លឿនពួក គេបែបនេះឯងហើយបានសង្គ្រោះនុះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلام} និងបណ្តាអ្នកដែលនៅជាមួយព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ក្នុងនាវា ។"

فَقُلْتُ لَهُ كَمْ لَبِثَ نُوحٌ فِي السَّفِينَةِ حَتَّىٰ نَضَبَ الْمَاءُ وَ خَرَجُوا مِنْهَا فَقَالَ لَبِثُوا فِيهَا سَبْعَةَ أَيَّامٍ وَ لَيْلِيهَا وَ طَافَتْ بِالْبَيْتِ أُسْبُوعًا ثُمَّ اسْتَوَتْ عَلَى الْجُودِيِّ وَ هُوَ فُرَاتُ الْكُوفَةِ فَقُلْتُ لَهُ إِنَّ مَسْجِدَ الْكُوفَةِ قَدِيمٌ فَقَالَ نَعَمْ وَ هُوَ مُصَلَّى الْأَنْبِيَاءِ (عليهم السلام) وَ لَقَدْ صَلَّى فِيهِ رَسُولُ اللَّهِ (صلى الله عليه وآله) حِينَ أُسْرِيَ بِهِ إِلَى السَّمَاءِ فَقَالَ لَهُ جِبْرِئِيلُ (عليه السلام) يَا مُحَمَّدُ هَذَا مَسْجِدُ أَبِيكَ آدَمَ (عليه السلام) وَ مُصَلَّى الْأَنْبِيَاءِ (عليهم السلام) فَأَنْزَلَ فِيهِ فَتَزَلَّ فِيهِ فَصَلَّى فِيهِ ثُمَّ إِنَّ جِبْرِئِيلَ (عليه السلام) عَرَّجَ بِهِ إِلَى السَّمَاءِ .

ខ្ញុំបានទូលព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "តើនុះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلام} បាននៅលើនាវាអស់រយៈពេលយូរប៉ុណ្ណាហូតដល់ទឹកស្រក

ហើយបានចេញពីនាវានោះ?" ព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَام មានវចនៈថា៖ "ព្រះអង្គ ﷺ បាននៅក្នុងនាវានោះអស់រយៈពេលប្រាំពីរថ្ងៃ ប្រាំពីររយប៉ុន្មាន ។ នាវានោះបានឆ្លុះបញ្ចាំងមួយអាទិត្យ ហើយបាននៅលើភ្នំយូឌី នោះគឺស្ទឹងហ្វ្រីតនៃស្រុកអាល់-គូហ្វាស្ត ។" ខ្ញុំបានទូលព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَام ថា៖ "ម៉ាស់យ៉ូដូអាល់-គូហ្វាស្ត ចាស់មែនទេ?" ព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَام មានវចនៈថា៖ "មែន ហើយនេះជាកន្លែងធ្វើនមស្ការរបស់ព្រះសាស្តា عَلَيْهِمُ السَّلَام ទាំងឡាយ ។ រីស្វីលុលឡោះហ្វ្រី عَلَيْهِمُ السَّلَام បានធ្វើនមស្ការទីនោះកាលព្រះអង្គ ﷺ ឡើងទៅលើមេឃ ។ យ៉ូបរីអ៊ីល ﷺ បានទូលព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَام ថា៖ មូហ្វាម៉ាដូ عَلَيْهِمُ السَّلَام អើយ នេះគឺម៉ាស់យ៉ូដូរបស់អាដ្វា ﷺ បិតាព្រះអង្គ ﷺ និងជាកន្លែងធ្វើនមស្ការរបស់ព្រះសាស្តា عَلَيْهِمُ السَّلَام ទាំងឡាយ ។" ដូច្នេះព្រះអង្គ ﷺ បានចុះមកធ្វើនមស្ការនៅទីនោះ ។ រួចហើយយ៉ូបរីអ៊ីល ﷺ បានឡើងទៅលើមេឃជាមួយព្រះអង្គ ﷺ ។"

(الكافي :8 /279 /421)

***

2. عَنْهُ عَنْ أَبِيهِ وَ مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ حَمِيصًا عَنْ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ عَنْ عُمَرَ بْنِ أَبَانَ عَنْ إِسْمَاعِيلَ الْجُعْفِيِّ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عليه السلام) قَالَ إِنَّ نُوحًا (عليه السلام) لَمَّا غَرَسَ النَّوَى مَرَّ عَلَيْهِ قَوْمُهُ فَجَعَلُوا يَضْحَكُونَ وَ يَسْخَرُونَ وَ يَقُولُونَ قَدْ قَعَدَ غَرَّاسًا حَتَّى إِذَا طَالَ النَّحْلُ وَ كَانَ جَبَّارًا طَوَّالًا قَطَعَهُ ثُمَّ نَحْتَهُ فَقَالُوا قَدْ قَعَدَ نَجَّارًا ثُمَّ أَلْفَهُ فَجَعَلَهُ سَفِينَةً فَمَرُّوا عَلَيْهِ فَجَعَلُوا يَضْحَكُونَ وَ يَسْخَرُونَ وَ يَقُولُونَ قَدْ قَعَدَ مَلَّاحًا فِي فَلَاحٍ مِنَ الْأَرْضِ حَتَّى فَرَغَ مِنْهَا.

២. ទទួលបានពីលោកដែលបានតំណាលតមកពីឪពុកលោក ដែលបានថ្លែងតមកពីមូហ្វាម៉ាដូ ប៊ិនយ៉ាស្តយ៉ាដែលបានថ្លែងតមកពីអាស្តម៉ាដូ ប៊ិន មូហ្វាម៉ាដូ ព្រមគ្នា ដែលបានតំណាលតមកពីអាល់-ហ្វាសាស ប៊ិន អ្នកលីដែលបានថ្លែងតមកពីអ៊ីម៉ា ប៊ិន អាបាន ដែលបានតំណាលតមកពីអ៊ីសម៉ាអ៊ីល អាល់-យូស្វ័ហ្វីដែលបានតំណាលថា អាហ្វិ យ៉ូកូហ្វា صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَام មានវចនៈថា៖ "កាលនុះហ្វ្រី ﷺ បានដាំគ្រាប់ឈើ ប្រជារាស្ត្ររបស់ព្រះអង្គ ﷺ មិនយកចិត្តទុកដាក់នឹងព្រះអង្គ ﷺ ទេ ។ ពួកគេបានសើចឲ្យព្រះអង្គ ﷺ បាននិយាយចំអកដាក់ព្រះអង្គ ﷺ ថា៖ "គាត់ ﷺ ក្លាយទៅជាអ្នកដាំដំណាំ (អ្នកចម្ការ) ។" លុះដើមឈើទាំងឡាយបានធំហើយមាំ ព្រះអង្គ ﷺ បានកាប់វា ហើយបានកាត់វាជាបំណែក ។ ពួកគេបានថា៖ "គាត់ ﷺ ទៅជាជាងឈើហើយ ។" បន្ទាប់មកព្រះអង្គ ﷺ បានផ្គុំវាជានាវា ។ ពួកគេបានបណ្តោយព្រះអង្គ ﷺ ដោយសើចឲ្យព្រះអង្គ ﷺ ចំអកដាក់ព្រះអង្គ ﷺ ថា៖ "គាត់ ﷺ ក្លាយទៅជានារិកនៅលើផែនដីហើយ ។" លុះព្រះអង្គ ﷺ បានសាងរួច ។"

(الكافي :8 /283 /425 ឬ 144871 ឬ 144871 ឬ 425 /283)

***

3. مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ عَنِ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ عَنْ دَاوُدَ بْنِ أَبِي يَزِيدَ عَمْرٍ ذَكَرَهُ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) قَالَ ارْتَفَعَ الْمَاءُ عَلَى كُلِّ جَبَلٍ وَ عَلَى كُلِّ سَهْلٍ خَمْسَةَ عَشَرَ ذِرَاعًا.

៣. មូហ្វាម៉ាដូ ប៊ិន យ៉ាស្តយ៉ាបានតំណាលតមកពីអាស្តម៉ាដូ ប៊ិន មូហ្វាម៉ាដូ ដែលបានតំណាលតមកពីអាល់-ហ្វាសាស ប៊ិន អ្នកលីដែលបានថ្លែងតមកពីដ្វាដូ ប៊ិន អាហ្វិ យ៉ាស្តីដូដែលបានតំណាលតមកពីបុរសម្នាក់ដែលបានថ្លែងថា អាហ្វិ អ្នកបំប្លែងឡោះហ្វ្រី صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَام មានវចនៈថា៖ "ទឹកបានជន់លិចកំពូលភ្នំលិចឆ្នេរសមុទ្រដប់ប្រាំហត្ថ ។" (អាល់-កាហ្វី ឬ ១៤៨៧៦ ឬ 428 /284 :8)

***

4. عَلِيُّ عَنْ أَبِيهِ عَنِ ابْنِ مَجْبُوبٍ عَنِ الْحَسَنِ بْنِ صَالِحِ التَّوْرِيِّ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) قَالَ كَانَ طُولَ سَفِينَةِ نُوحٍ (عليه السلام)

أَلْفَ ذِرَاعٍ وَ مِائَتَيْ ذِرَاعٍ وَ عَرْضُهَا مِائَتَا ذِرَاعٍ وَ طُولُهَا فِي السَّمَاءِ ثَمَانِينَ ذِرَاعاً وَ سَعَتْ بَيْنَ الصَّفَا وَ الْمَرْوَةِ وَ طَافَتْ بِالْبَيْتِ سَبْعَةَ أَشْوَاطٍ ثُمَّ اسْتَوَتْ عَلَى الْجُودِيِّ.

៤. អាល់ទទួលបានមកពីឪពុកលោកដែលបានមកពី អ៊ុបនូ ម៉ាស៊ូប៊ុប ដែលទទួលបានមកពីអាល់-ហ្គាសាន់ ប៊ិន ស្វ័លិះហ្គា អាល់-ស្បៀរីដែលបានតំណាលថា អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្គា ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "នាវារបស់នុះហ្គា ^{عليه السلام} មានប្រវែង ១២០០ ហត្ថ (១ ហត្ថ=០,៥ ម៉ែត្រ) ទទឹង ៨០០ ហត្ថ កម្ពស់របស់វាទៅលើមេឃគឺ ៨០ ហត្ថ ។ នាវានេះនៅត្រង់ចន្លោះអាល់-ស្វ័ហ្គានិងម៉ារវ៉ាស៊ូ ឆ្ងល់ជុំវិញព្រះមហាក្រឹះប្រាំពីរជុំ ហើយនៅលើអាល់-យូឌី ។" (الكافي : 8 / 283 / 426 ឬ 14874 ឬ 14875 កាហ្វិ)

មើលសូរ៉េ: តួនុះហ្គា (សូរ៉េ: តួ ៧១) ។

ثُمَّ أَنْشَأْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ قَرْنًا آخَرِينَ ﴿٣١﴾

៣១. បន្ទាប់មកយើងបានបង្កើតក្រោយពីពួកគេមួយតំណកំណើតទៀត

فَأَرْسَلْنَا فِيهِمْ رَسُولًا مِنْهُمْ أَنْ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ وَأَفَلَا تَتَّقُونَ ﴿٣٢﴾

៣២. យើងបានចាត់បញ្ជូនសាស្តាម្នាក់មកឲ្យពួកគេដែលជាជនរួមជាតិរបស់ពួកគេ [ដើម្បីនឹងឲ្យគេច្រែងថា]: "ចូរអស់លោកគោរពសក្តារៈអស់ឡោះហ្គា ។ សម្រាប់អស់លោកពុំមានព្រះផ្សេងពីព្រះអង្គឡើយ ។ អស់លោកមិនខ្លាចក្រែង[ដោយជឿស៊ប់ចិត្ត]ទេ ?"

وَقَالَ الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِهِ الَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِلِقَاءِ الْآخِرَةِ وَأَتْرَفْنَاهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا مَا هَذَا إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ يَأْكُلُ مِمَّا تَأْكُلُونَ مِنْهُ وَيَشْرَبُ مِمَّا تَشْرَبُونَ ﴿٣٣﴾

៣៣. [តែ]បណ្តាអ្នកដឹកនាំប្រជាពលរដ្ឋរបស់គេដែលបដិសេធសទ្ធា ដែលបដិសេធការជួបលោកមុខដែលជាជនដែលយើងបានប្រទានប្រណិតភាពឲ្យក្នុងជីវិតលោកនេះ បានថា៖ "គេម្នាក់នេះគ្រាន់តែជាមនុស្សធម្មតាដូចអស់លោកទេ ដែលបរិភោគអ្វីដែលអស់លោកបរិភោគ ផឹកអ្វីដែលអស់លោកផឹកដែរនោះ ។

وَلَيْنَ أَطَعْتُمْ بَشَرًا مِثْلَكُمْ إِنَّكُمْ إِذَا لَخَسِرُونَ ﴿٣٤﴾

៣៤. បើអស់លោកស្តាប់បង្គាប់[អ្នកណាម្នាក់ដែលគ្រាន់តែជា]មនុស្សធម្មតាដូចអស់លោកនោះ អស់លោកនឹងបរាជ័យ ។

أَيَعِدُّكُمْ أَنْكُمْ إِذَا مِتُّمْ وَكُنْتُمْ تُرَابًا وَعِظَامًا أَنْكُمْ تُحْرَجُونَ ﴿٣٥﴾

៣៥. តើគេសន្យានឹងអស់លោកទេថា កាលណាអស់លោកស្លាប់ ទៅជាធ្នូលី នៅសល់តែផ្លឹង អស់លោកនឹងត្រឡប់មកវិញ ?

9/៥ ហ្គីស៊ីប ៣៥ - ៣០ អ៊ីប ៤១

﴿ هَيَّاهَاتَ هَيَّاهَاتَ لِمَا تُوَعَّدُونَ ﴾ ៣៦

៣៦. ជ្រុលពេក (ផ្ដេសផ្ដាស) ជ្រុលពេកអ្វីដែលគេសន្យាជាមួយអស់លោកនោះ ។

﴿ إِنَّ هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا نَمُوتُ وَنَحْيَا وَمَا نَحْنُ بِمَبْعُوثِينَ ﴾ ៣៧

៣៧. មិនមានអ្វីក្រៅពីជីវិតយើងក្នុងលោកនេះទេ (គឺមានតែជីវិតលោកនេះទេ) ។ យើងស្លាប់ យើងរស់រានមានជីវិត [តែប៉ុណ្ណោះឯង] ហើយយើងនឹងមិនរស់ឡើងវិញទេ ។

﴿ إِنَّ هُوَ إِلَّا رَجُلٌ افْتَرَى عَلَى اللَّهِ كَذِبًا وَمَا نَحْنُ لَهُ بِمُؤْمِنِينَ ﴾ ៣៨

៣៨. គេគ្រាន់តែជាបុរសម្នាក់ដែលប្រឌិតរឿងភូតករដាក់អល់ឡោះហ្គី យើងមិនជឿគេទេ ។"

﴿ قَالَ رَبِّ أَنْصُرْنِي بِمَا كَذَّبُونَ ﴾ ៣៩

៣៩. គេ (នុះហ្គី) បានទូលថា៖ "ព្រះម្ចាស់អើយ សូមព្រះអង្គជួយទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំផង ព្រោះពួកគេចោទទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំថានិយាយមុសា ។"

﴿ قَالَ عَمَّا قَلِيلٍ لِيُصْبِحَنَّ تَلَمِيذِينَ ﴾ ៤០

៤០. ព្រះអង្គមានព្រះបន្ទូលថា៖ "បន្តិចទៀតពួកគេនឹងស្ដាយក្រោយ ។"

﴿ فَأَخَذَتْهُمُ الصَّيْحَةُ بِالْحَقِّ فَجَعَلْنَهُمْ غُثَاءً فَبُعْدًا لِلْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴾ ៤១

៤១. សម្រែកបានច្បាមពួកគេដោយយុត្តិធម៌ (ជាលទ្ធផលនៃអំពើអសប្បុរសរបស់ពួកគេ) ។ យើងបានធ្វើឲ្យពួកគេទៅជាកម្ទេច ។ ចូរជនទុច្ចរិតទាំងឡាយវិនាសអស់ទៅ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ី ៣១-៤១

1. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ عَنْ أَبِيهِ عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ مُحَمَّدٍ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْمُضَيْلِ عَنْ أَبِي حَمْرَةَ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عليه السلام) قَالَ ... ثُمَّ إِنَّ نُوْحًا (عليه السلام) لَمَّا انْقَضَتْ نُبُوَّتُهُ وَ اسْتَكْمَلَتْ أَيَّامُهُ أُوحِيَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ إِلَيْهِ أَنْ يَا نُوحُ قَدْ قَضَيْتَ نُبُوَّتَكَ وَ اسْتَكْمَلْتَ أَيَّامَكَ فَاجْعَلِ الْعِلْمَ الَّذِي عِنْدَكَ وَ الْإِيمَانَ وَ الْإِسْمَ الْأَكْبَرَ وَ مِيرَاثَ الْعِلْمِ وَ آثَارَ عِلْمِ النُّبُوَّةِ فِي الْعَقَبِ مِنْ دُرِّيَّتِكَ فَإِنِّي لَنْ أَقْطَعَهَا كَمَا لَمْ أَقْطَعَهَا مِنْ نُبُوَّتَاتِ الْأَنْبِيَاءِ (عليهم السلام) الَّتِي بَيْنَكَ وَ بَيْنَ آدَمَ (عليه السلام) وَ لَنْ أَدْعَ الْأَرْضَ إِلَّا وَ فِيهَا عَالِمٌ يُعْرِفُ بِهِ دِينِي وَ تُعْرِفُ بِهِ طَاعَتِي وَ يَكُونُ نَجَاةً لِمَنْ يُوَلَّدُ فِيهَا بَيْنَ قَبْضِ النَّبِيِّ إِلَى خُرُوجِ النَّبِيِّ الْآخَرِ

១. អាលី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ាហ្គឹមបានតំណាលតមកពីឪពុកលោក... តមកពីអាធិប្បាយហ្គីស៊ីបដែលបានថ្លែងថា អាធិប្បាយហ្គីស៊ីបមានវចនៈថា៖ "ពេលសាស្តាភាពរបស់នុះហ្គីបានដល់ទីបញ្ចប់ សម័យកាលព្រះអង្គចប់បរិបូរហើយ អល់ឡោះហ្គីបានបើកឲ្យព្រះអង្គដឹងថា៖ "នុះហ្គីអើយ សាស្តាភាពរបស់អ្នកដល់ទីបញ្ចប់ហើយ សម័យកាលរបស់អ្នកបានចប់បរិបូរហើយ ។ ចូរអ្នកធ្វើព្រះអភិញ្ញា ជំនឿ ព្រះឧទ្យាននាម កេរដំណែលនៃព្រះអភិញ្ញានិងញាណសម្ភារនៃសាស្តាភាពឲ្យ

ទៅបណ្តាកូនចៅរបស់អ្នកស្រ្តី ព្រោះអញ និងមិនកាត់ផ្តាច់វាពីត្រកូលព្រះសាស្តា ទាំងឡាយ ឡើយ គឺត្រកូលអ្នកស្រ្តីនិងអាជ្ញាស្រ្តី ។ អញ មិនទុកផែនដីចោលទេ ដោយមិនមានអ្នកចេះដឹង ដែលអាចណែនាំឲ្យគេស្គាល់ព្រះសាសនាអញ បាន និងណែនាំឲ្យគេស្គាល់ការគោរពបូជាអញ បាននោះ ។ មោក្ខភាព (គឺការផុតភ័យ) នៅលើបុគ្គលទាំងឡាយដែលកើតក្នុងចន្លោះពេលគេចាប់ ព្រះសាស្តាមួយ (គឺពេលព្រះសាស្តាមួយចូលទិវង្គតទៅ) រហូតដល់ពេលព្រះសាស្តាមួយអង្គ ទៀតមកដល់ ។"

وَبَشَّرْتُ نُوحًا سَامًا يُهْدِي (عليه السلام) وَكَانَ فِيمَا بَيْنَ نُوحٍ وَ هُوْدٍ مِنَ الْاَنْبِيَاءِ (عليهم السلام) وَ قَالَ نُوحٌ اِنَّ اللّٰهَ بَاعَثَ نَبِيًّا يُقَالُ لَهُ هُوْدٌ وَ اِنَّهُ يَدْعُو قَوْمَهُ اِلَى اللّٰهِ عَزَّ وَ جَلَّ فَيَكْفُرُوْنَهُ وَ اللّٰهُ عَزَّ وَ جَلَّ مُهْلِكُكُمْ بِالرِّيْحِ فَمَنْ اَدْرَكَهُ مِنْكُمْ فَلْيُؤْمِنْ بِهِ وَ لِيَتَّبِعْهُ فَاِنَّ اللّٰهَ عَزَّ وَ جَلَّ يُنْجِيهِ مِنْ عَذَابِ الرِّيْحِ وَ اَمَرَ نُوحٌ (عليه السلام) ابْنَهُ سَامًا اَنْ يَتَعَاهدَ هَذِهِ الْوَصِيَّةَ عِنْدَ رَاسِ كُلِّ سَنَةٍ فَيَكُوْنَ يَوْمَئِذٍ عِيْدًا لَهُمْ

នុះហ្ន៎បានប្រាប់ដំណឹងល្អអំពីហ្ន៎ដូច្នោះឲ្យសាំស្រ្តីប្រាប់ ។ មានច្រើនព្រះសាស្តា ក្នុងចន្លោះ នុះហ្ន៎និងហ្ន៎ដូច្នោះ ។ នុះហ្ន៎មានវចនៈថាអស់ឡោះហ្ន៎នឹងចាត់បញ្ជូនមកនូវព្រះសាស្តាមួយអង្គ ដែលមានព្រះនាមថា ហ្ន៎ដូច្នោះ ហើយព្រះអង្គនឹងហៅប្រជារាស្ត្រព្រះអង្គឲ្យមក រកអស់ឡោះហ្ន៎ ។ ប្រជារាស្ត្រនោះនឹងប្រឆាំងថាព្រះអង្គនិយាយមុសា អស់ឡោះហ្ន៎នឹងកម្ទេច ពួកគេដោយខ្យល់ ។ ដូច្នោះអ្នកណាមួយក្នុងចំណោមពួកអ្នកដែលបានជួបព្រះអង្គ ចូរអ្នកនោះជឿ ព្រះអង្គនិងតាមព្រះអង្គព្រោះអស់ឡោះហ្ន៎នឹងសង្គ្រោះអ្នកនោះពីទណ្ឌកម្មខ្យល់ ។ នុះហ្ន៎ បានបញ្ជាឲ្យសាំស្រ្តី បុត្រព្រះអង្គ មើលក្នុងកេរមរតករបស់ព្រះអង្គរៀងរាល់ដើមឆ្នាំ ឲ្យ ចាត់ទុកថ្ងៃនេះជាថ្ងៃបុណ្យមួយសម្រាប់ពួកគេ ។

فَيَتَعَاهدُونَ فِيهِ مَا عِنْدَهُمْ مِنَ الْعِلْمِ وَ الْاِيْمَانِ وَ الْاِسْمِ الْاَكْبَرِ وَ مَوَارِثِ الْعِلْمِ وَ اَنْارِ عِلْمِ النُّبُوَّةِ فَوَجَدُوا هُوْدًا نَبِيًّا (عليه السلام) وَ قَدْ بَشَّرَ بِهِ اَبُوهُمْ نُوحٌ (عليه السلام) فَاٰمَنُوا بِهِ وَ اتَّبَعُوْهُ وَ صَدَّقُوْهُ فَتَنَجَّوْا مِنْ عَذَابِ الرِّيْحِ

ពួកគេក៏បានធ្វើតាមបណ្តាំ (គឺបើកមើលកេរមរតកដែលមាន៖) ព្រះអភិញ្ញា ជំនឿ ព្រះឧទ្យាននាម កេរ ដំណែលនៃព្រះអភិញ្ញានិងញាណសម្ភារនៃសាស្តាភាព ។ ពួកគេបានជួបព្រះសាស្តាហ្ន៎ដូច្នោះ ដែល នុះហ្ន៎ បិតាពួកគេ បានប្រាប់ពួកគេអំពីព្រះអង្គហើយកាលពីមុន ។ ពួកគេក៏បានជឿព្រះ អង្គ បានតាមព្រះអង្គ បានទទួលស្គាល់ព្រះអង្គ ហើយបានចាកផុតពីទណ្ឌកម្មខ្យល់ ។" (អាល់-កាហ្ន៎ ហ្ន៎ខ្លីស្រ្តី 14540 ឬ 92 / 113 : 8 الکافي)

***

2. وَ قَالَ عَلِيُّ بْنُ اِبْرَاهِيْمَ: وَ فِي رِوَايَةِ أَبِي الْجَارُوْدِ، عَنْهُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِهِ: «فَجَعَلْنَاَهُمْ عُنَاءً». «وَ الْعُنَاءُ: الْبِاْسُ الْهَامِدُ مِنْ نَبَاتِ الْاَرْضِ...» (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٢٢، تفسير القمّي ٩١: ٠٢)

២. អាលី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ាហ្ន៎មបានថ្លែងថា អាហ្ន៎ អាល់-យ៉ារូដូបានធ្វើសេចក្តីវាយការណ៍តមកពីព្រះអង្គ (អ៊ីម៉ាអាល់-បាត្រៀវ) ដែលមានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ [២៣:៤១] យើងបានធ្វើឲ្យពួកគេទៅ ដាក់ម្ទេច ថា៖ "កម្ទេច គឺអ្វីដែលស្ងួត រុក្ខជាតិដាច់នៅលើដី ។" (تفسير القمّي 2: 91)

صلوات الله عليه والسلام

صلوات الله عليه والسلام

ثُمَّ أَنْشَأْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ قُرُونًا آخَرِينَ ﴿٤٢﴾

៤២. បន្ទាប់មកយើងបានបង្កើតច្រើនតំណកំណើតទៀតក្រោយពីពួកគេ

مَا تَسْبِقُ مِنْ أُمَّةٍ أَجَلَهَا وَمَا يَسْتَعْرِضُونَ ﴿٤٣﴾

៤៣. ពុំមានសហគមន៍ណាមួយអាចបង្ខំកាលកំណត់របស់ខ្លួននិងពន្យារវាបានឡើយ ។

ثُمَّ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا تَتْرًا كُلًّا مَا جَاءَ أُمَّةً رَسُولُهَا كَذَّبُوهُ فَأَتْبَعْنَا بَعْضَهُمْ بَعْضًا وَجَعَلْنَاهُمْ أَحَادِيثَ فَبُعَدًا لِقَوْمٍ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٤٤﴾

៤៤. យើងបានចាត់បញ្ជូនមកនូវបណ្តាសាស្ត្រាយើងជាបន្តបន្ទាប់គ្នា ។ រាល់គ្រាដែលសាស្ត្រាណាម្នាក់បានមកដល់សហគមន៍ណាមួយ [ដើម្បីដឹកនាំមនុស្ស] ពួកគេ (គឺពួកបដិសេធសទ្ធា) បានប្រមាថថាគេជាមនុស្សកុហកភូតករ ។ ដូច្នោះយើងបានធ្វើឲ្យពួកគេមួយចំនួនមានឡើងជាបន្តបន្ទាប់គ្នា ហើយយើងបានទុកពួកគេជារឿងតំណាល (គឺជាមេរៀន) [សម្រាប់ប្រជារាស្ត្រជាន់ក្រោយ] ។ ចូរជនទាំងឡាយដែលពុំមានសទ្ធា[និងប្រទូសប្រឆាំងការអប់រំរបស់អល់ឡោះហ្ន៎] នោះវិនាសអស់ទៅ !

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ក ៤២-៤៤

1. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ عَنْ أَبِيهِ عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ مُحَمَّدٍ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْمُضَيْلِ عَنْ أَبِي حَمْرَةَ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عليه السلام) قَالَ... فَجَرَى بَيْنَ كُلِّ نَبِيٍّ عَشْرَةَ أَنْبِيَاءَ وَ تِسْعَةٌ وَ تَمَانِيَةٌ أَنْبِيَاءَ كُلُّهُمْ أَنْبِيَاءُ وَ جَرَى لِكُلِّ نَبِيٍّ مَا جَرَى لِنُوحٍ (صلوات الله عليه) وَ كَمَا جَرَى لِآدَمَ وَ هُودٍ وَ صَالِحٍ وَ شُعَيْبٍ وَ إِبْرَاهِيمَ (صلوات الله عليه) حَتَّى انْتَهَتْ إِلَى يُوسُفَ بْنِ يَعْقُوبَ (عليهما السلام)

១. អាលី ប៊ិន អីប្រាអ៊ឹមបានតំណាលតពីឪពុកលោក... គឺអាហ្វិ ហ្គាំស្វាស្កដែលបានថ្លែងថា អាហ្វិ យ៉ាក្កុហ្វារ ^{صلوات الله عليه} មានរចនាថា៖ "ក្នុងចន្លោះព្រះសាស្ត្រា ^{عليه السلام} ពីរអង្គមានសាស្ត្រាដប់អង្គ ឬប្រាំបួនអង្គ ឬប្រាំបីអង្គ ហើយសាស្ត្រា ^{عليه السلام} ទាំងអស់នេះជាព្រះសាស្ត្រា ^{عليه السلام} ។ ព្រះសាស្ត្រាគ្រប់អង្គសុទ្ធតែបានជួបប្រទះរឿងរ៉ាវដែលនុះហ្ន៎ ^{عليه السلام} បានជួបប្រទះ ដូចអាដ្វាំ ^{عليه السلام} បានជួបប្រទះ ដូចហ្វិដ្វី ^{عليه السلام} ដូចស្វ័លិះហ្ន៎ ^{عليه السلام} ដូចស្វ័អ៊ែប ^{عليه السلام} ដូចអីប្រាអ៊ឹម ^{عليه السلام} រហូតមកដល់យូស៊ីហ្វ ប៊ិន យ៉ាក្កុគូប ^{عليه السلام} ។

ثُمَّ صَارَتْ مِنْ بَعْدِ يُوسُفَ فِي أَسْبَاطِ إِخْوَتِهِ حَتَّى انْتَهَتْ إِلَى مُوسَى (عليه السلام) فَكَانَ بَيْنَ يُوسُفَ وَ بَيْنَ مُوسَى مِنَ الْأَنْبِيَاءِ (عليهم السلام) فَأَرْسَلَ اللَّهُ مُوسَى وَ هَارُونَ (عليهما السلام) إِلَى فِرْعَوْنَ وَ هَامَانَ وَ قَارُونَ "ثُمَّ أَرْسَلَ الرَّسُلَ تَتْرًا كُلًّا مَا جَاءَ أُمَّةً رَسُولُهَا كَذَّبُوهُ فَأَتْبَعْنَا بَعْضَهُمْ بَعْضًا وَ جَعَلْنَاهُمْ أَحَادِيثَ" وَ كَانَتْ بَنُو إِسْرَائِيلَ تُقْتَلُ نَبِيًّا وَ اثْنَانِ قَائِمَانِ وَ يُقْتَلُونَ اثْنَيْنِ وَ أَرْبَعَةٌ قِيَامٌ حَتَّى أَنَّهُ كَانَ يُبَا قَتَلُوا فِي الْيَوْمِ الْوَاحِدِ سَبْعِينَ نَبِيًّا وَ يُقَوْمُ سُوقٌ قَتْلِهِمْ آخِرَ النَّهَارِ

បន្ទាប់មក បន្ទាប់ពីយូស៊ីហ្វ ^{عليه السلام} វាកើតមានមកលើបណ្តាចៅរហូតមកដល់មូសា ^{عليه السلام} ។ មានព្រះសាស្ត្រា ^{عليه السلام} ច្រើនក្នុងចន្លោះយូស៊ីហ្វ ^{عليه السلام} និងមូសា ^{عليه السلام} ។ អល់ឡោះហ្ន៎ ^{عليه السلام} បានចាត់បញ្ជូនមូសា ^{عليه السلام} និង

ហ្វារូន عليه السلام ទៅរកហៀរអៀន عليه السلام ហ្វារូន عليه السلام និងក្មេងៗ ។ [២៣:៤៤] យើងបានចាត់បញ្ជូនមកនូវបណ្តាសាស្ត្រាយើងជាបន្តបន្ទាប់គ្នា ។ រាល់គ្រាដែលសាស្ត្រាណាម្នាក់បានមកដល់សហគមន៍ណាមួយ ពួកគេបានប្រមាថថាគេជាមនុស្សកុហកភូតករ ។ ដូច្នេះយើងបានធ្វើឲ្យពួកគេមួយចំនួនមានឡើងជាបន្តបន្ទាប់គ្នា ហើយយើងបានទុកពួកគេជារឿងតំណាល ។ បណ្តាកូនចៅអ៊ីសរអ៊ីលបានសម្លាប់ព្រះសាស្ត្រា عليه السلام មួយអង្គ បើមានព្រះសាស្ត្រាពីរអង្គ عليه السلام ពួកគេសម្លាប់ទាំងពីរ ព្រះសាស្ត្រាបួនអង្គ عليه السلام ត្រូវតែងតាំងឡើង ជួនកាលពួកគេបានសម្លាប់ព្រះសាស្ត្រាដល់ចិតសិបអង្គ عليه السلام ក្នុងមួយថ្ងៃ ។ ពួកគេបានចាត់ឲ្យមានទីផ្សារហើយបានសម្លាប់ព្រះសាស្ត្រាទាំងឡាយ عليه السلام នៅចុងថ្ងៃ ។

فَلَمَّا تَزَلَتْ التَّوْرَةُ عَلَى مُوسَى (عليه السلام) بَشَّرَ مُحَمَّدٍ (صلى الله عليه وآله) وَ كَانَ بَيْنَ يُوسُفَ وَ مُوسَى مِنَ الْأَنْبِيَاءِ وَ كَانَ وَصِيَّ مُوسَى يُوشَعَ بْنَ نُونٍ (عليهما السلام) وَ هُوَ فَتَاهُ الَّذِي ذَكَرَهُ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ فِي كِتَابِهِ فَلَمْ تَزَلِ الْأَنْبِيَاءُ تُبَشِّرُ مُحَمَّدٍ (صلى الله عليه وآله) وَ آله) حَتَّى بَعَثَ اللَّهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى الْمَسِيحَ عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ فَبَشَّرَ مُحَمَّدٍ (صلى الله عليه وآله) وَ ذَلِكَ قَوْلُهُ تَعَالَى "يَجِدُونَهُ" يَعْنِي الْيَهُودَ وَ النَّصَارَى "مَكْتُوبًا" يَعْنِي صِفَةَ مُحَمَّدٍ (صلى الله عليه وآله) "عِنْدَهُمْ" يَعْنِي "فِي التَّوْرَةِ وَ الْإِنْجِيلِ بِأَمْثَلِهِمْ بِالْمَعْرُوفِ وَ يَنْهَاهُمْ عَنِ الْمُنْكَرِ" وَ هُوَ قَوْلُ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ يُخْبِرُ عَنْ عِيسَى "وَ مُبَشِّرًا بِرَسُولٍ يَأْتِي مِنْ بَعْدِي اسْمُهُ أَحْمَدُ" وَ بَشَّرَ مُوسَى وَ عِيسَى مُحَمَّدٍ (صلى الله عليه وآله) كَمَا بَشَّرَ الْأَنْبِيَاءُ (عليهم السلام) بَعْضُهُمْ بَعْضٍ حَتَّى بَلَغَتْ مُحَمَّدًا (صلى الله عليه وآله)

លុះមូសា عليه السلام បានទទួលព្រះគម្ពីរនៅវត្ត ព្រះគម្ពីរនេះប្រាប់ឲ្យដឹងអំពីមូហាំម៉ាដ្ឋ عليه السلام ។ ចន្លោះយូស្វ័ហ្វ عليه السلام និងមូសា عليه السلام មានច្រើនព្រះសាស្ត្រា عليه السلام ។ មូសា عليه السلام បានផ្ទេរកេរដំណែលឲ្យទៅ យូស្វ័ហ្វ ប៊ីន នួន عليه السلام យូស្វ័ហ្វ ប៊ីន នួន عليه السلام ជាយុវជនម្នាក់ដែលអស់ឡោះហ្វ្លែ عليه السلام បានចែងនៅក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គ عليه السلام ។ ព្រះសាស្ត្រា عليه السلام ទាំងឡាយមិនដែលអាក់ខានផ្សាយដំណឹងមូហាំម៉ាដ្ឋ عليه السلام ឡើយ លុះអស់ឡោះហ្វ្លែ عليه السلام បានចាត់បញ្ជូនអាល់-ម៉ាសិរហ្វ អ៊ីសា ប៊ីន ម៉ារយ៉ា عليه السلام មក ។ ព្រះអង្គ عليه السلام ក៏បានប្រាប់ដំណឹងមូហាំម៉ាដ្ឋ عليه السلام នេះគឺព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្វ្លែ عليه السلام [៧:១៥៧] ដែលពួកគេឃើញមាន មានន័យថាពួកយ៉ាហ្វ្លែនិងគ្រិស្តសាសនិក ចារទុកនៅជាមួយពួកគេ មានន័យថាការរៀបរាប់អំពីលក្ខណៈរបស់មូហាំម៉ាដ្ឋ عليه السلام នៅក្នុងព្រះគម្ពីរនៅវត្តនិងក្នុងព្រះគម្ពីរអ៊ីនយ៉ូល [សាស្ត្រា] ដែលបង្គាប់ឲ្យពួកគេធ្វើអំពើល្អនិងហាមពួកគេធ្វើអំពើអាក្រក់ ។ ព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្វ្លែ عليه السلام កាលអ៊ីសា عليه السلام បានប្រាប់ដំណឹងថា៖ "[៦១:៦] និងដើម្បីឲ្យដំណឹងល្អថានឹងមានសាស្ត្រាមួយរូបទៀតក្រោយពីខ្ញុំដែលមាននាមថាអាល់-ម៉ាដ្ឋ ។" មូសា عليه السلام និងអ៊ីសា عليه السلام បានប្រាប់ដំណឹងមូហាំម៉ាដ្ឋ عليه السلام ដូចព្រះសាស្ត្រា عليه السلام ទាំងឡាយបានប្រាប់ដែរ ពីមួយទៅមួយលុះបានដល់មូហាំម៉ាដ្ឋ عليه السلام ។" (អាល់-កាហ្វី ហ្វាត្វា 14540 ឬ 92 /113 :8 الكافي)

ثُمَّ أَرْسَلْنَا مُوسَى وَأَخَاهُ هَارُونَ بِآيَاتِنَا وَسُلْطَنٍ مُبِينٍ ﴿٤٥﴾

៤៥. បន្ទាប់មក យើងបានចាត់បញ្ជូនមូសានិងហ្វារូន បងប្រុសរបស់គេ ជាមួយបណ្តាសញ្ញារបស់យើងនិងអំណាចជាក់ស្តែងមួយ

إِلَى فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ ۖ فَاسْتَكْبَرُوا وَكَانُوا قَوْمًا عَالِينَ ﴿٤٦﴾

៤៦. ឆ្ពោះទៅរកហៀរអៀននិងពួកដឹកនាំរបស់គេ ។ តែពួកទាំងនេះបែរជាក្រអឺតក្រអោង ពួកគេជាមនុស្សកោងកាច ។

فَقَالُوا أَنْتُمْ لِبَشَرَيْنِ مِثْلِنَا وَقَوْمُهُمَا لَنَا عِبِيدُونَ ﴿٤٧﴾

៤៧. ពួកគេបានថា៖ "នឹងឲ្យយើងជឿមនុស្សធម្មតាពីរនាក់ដូចយើងដែរឬ ឯប្រជារាស្ត្រជារបស់ពួកគេជាទាសៈរបស់យើង?"

فَكَذَّبُوهُمَا فَكَانُوا مِنَ الْمُهْلَكِينَ ﴿٤٨﴾

៤៨. [ទោះជាបានឃើញភស្តុតាងក៏ដោយ] ពួកគេបានចោទគេទាំងពីរថា និយាយមុសា ។ ដូច្នោះពួកគេទៅជានរកដែលត្រូវកម្ទេចចោល ។

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ ﴿٤٩﴾

៤៩. យើងបានប្រទានគម្ពីរឲ្យមូសា ដើម្បីនឹងឲ្យពួកគេបានទទួលការដឹកនាំល្អ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៤៥-៤៩

1. فِي مَجْمَعِ الْبَيَانَ وَ جَاءَتِ الرَّوَايَةُ بِالْإِسْنَادِ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ قَالَ: مَا أَهْلَكَ اللَّهُ قَوْمًا وَ لَا قَرْنًا وَ لَا أُمَّةً وَ لَا أَهْلَ قَرْيَةٍ بَعْدَآبٍ مِنَ السَّمَاءِ مُنْذُ أَنْزَلَ التَّوْرَةَ عَلَى وَجْهِ الْأَرْضِ غَيْرَ أَهْلِ الْقَرْيَةِ الَّتِي مُسِحُّوا قَرْدَةً... (تفسير نور الثقلين , الجزء ٤ , الصفحة ١٣٠)

១. នៅក្នុងក្រាំង ម៉ាដូម៉ាតូ អាល់-បាយ៉ាន យោលតាមបណ្តាញព័ត៌មានដែលបានមកពី អាហ្វិ សាអ៊ីដូ អាល់-យុដ្ឋីដែលបានតំណាលតមកពីព្រះសាស្ត្រា ^{عليه السلام} ដែលមានព្រះវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្ន៎ ^{عليه السلام} មិនបានកម្ទេចប្រជារាស្ត្រណាមួយ ជំនាន់មនុស្សណាមួយ ពួកអ្នកស្រុកណាមួយដោយទណ្ឌកម្មមកពីមេឃទេ តាំងពីព្រះគម្ពីរតោវត្តត្រូវបើកឲ្យដឹងនៅលើផែនដី លើកលែងតែពួកអ្នកស្រុកដែលត្រូវប្រែប្រួលជាសត្វស្វា ។" (តាហ្វ្សៀរ នួរ អាល់-ស្វាត្វីឡែន វគ្គ២៨ ហ្វាឌីស្ទ៧៦)

***

2. قَالَ الْإِمَامُ عَلَيْهِ السَّلَامُ: وَ أَذْكُرُوا إِذْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَ هُوَ التَّوْرَةُ الَّذِي أَخَذَ عَلَى بَنِي إِسْرَائِيلَ الْإِيمَانَ بِهِ، وَ الْإِنْقِيَادَ لِمَا يُوجِبُهُ، وَ الْفُرْقَانَ آتَيْنَاهُ أَيْضًا فَرَّقَ بِهِ [مَا] بَيْنَ الْحَقِّ وَ الْبَاطِلِ، وَ فَرَّقَ [مَا] بَيْنَ الْمُحِقِّينَ وَ الْمُبْطِلِينَ.

២. អ៊ីម៉ា (គឺអ៊ីម៉ា ហ្វាសាន់ អាល់-អាស់កា ^{صلوات الله عليه والسلام}) មានវចនៈថា៖ "ចូរអស់លោកនឹកឃើញឡើងវិញ កាលព្រះអង្គ ^{عليه السلام} បានព្រះរាជទានឲ្យទៅមូសា ^{عليه السلام} ព្រះគម្ពីរ - គឺព្រះគម្ពីរតោវត្តដែលបណ្តាកូនចៅ អ៊ីសរ៉ែលទទួលយកដើម្បីជឿនិងចាំបាច់ត្រូវគោរពព្រះគម្ពីរនោះ - និងព្រះវិនិច្ឆ័យធម៌ (អាល់-ហ្វ្វ្វាតូន) ។ ព្រះអង្គ ^{عليه السلام} បាន ព្រះរាជទានព្រះវិនិច្ឆ័យធម៌នេះមកដើម្បីវែកញែកឲ្យដឹងអ្វីដែលពិត និងអ្វីដែលខុស និងដើម្បីនឹងដឹងថាមនុស្សណាត្រឹមត្រូវមនុស្សណារៀចផរ ។

وَ ذَلِكَ أَنَّهُ لَمَّا أَكْرَمَهُمُ اللَّهُ تَعَالَى بِالْكِتَابِ وَ الْإِيمَانَ بِهِ، وَ الْإِنْقِيَادَ لَهُ، أَوْحَى اللَّهُ بَعْدَ ذَلِكَ إِلَى مُوسَى عَلَيْهِ السَّلَامُ: يَا مُوسَى هَذَا الْكِتَابُ قَدْ أَقْرَأُوا بِهِ، وَ قَدْ بَيَّنَّيَ الْفُرْقَانَ، فَرَّقَ مَا بَيْنَ الْمُؤْمِنِينَ وَ الْكَافِرِينَ، وَ الْمُحِقِّينَ وَ الْمُبْطِلِينَ، فَجَدَّدَ عَلَيْهِمُ الْعَهْدَ بِهِ، فَإِنِّي قَدْ

أَلَيْتُ عَلَى نَفْسِي قَسَمًا حَقًّا لَا أَتَقَبَّلُ مِنْ أَحَدٍ إِيمَانًا وَلَا عَمَلًا إِلَّا مَعَ الْإِيمَانِ بِهِ.

នេះគឺពេលដែលព្រះអង្គបានផ្តល់កិត្តិយសឲ្យពួកគេដោយសារព្រះគម្ពីរនោះ ដោយសារជំនឿចំពោះព្រះគម្ពីរនោះនិងដោយសារការគោរពព្រះគម្ពីរនោះ ។ ក្រោយពីនោះអល់ឡោះហ្គ័បានបើកឲ្យមូសា ៧ដឹងថា៖ "មូសាស្រ្តីអើយ នេះគឺព្រះគម្ពីរដែលអ្នកស្រ្តីព្រមទទួលយក តែនៅសល់ព្រះ[គម្ពីរ]វិនិច្ឆ័យធម៌ដែលវែកញែកឲ្យដឹងបណ្តាមុមីននិងបណ្តាជនអសទ្ធា ឲ្យស្គាល់មនុស្សត្រឹមត្រូវនិងមនុស្សមិនត្រឹមត្រូវ ។ ដូច្នេះ ចូរអ្នកស្រ្តីសច្ចាសាជាថ្មីម្តងទៀតចំពោះពួកគេ ព្រោះអញបានស្បថចំពោះអញឯងថាអញនឹងមិនព្រមទទួលជំនឿនិងទង្វើពីអ្នកណាម្នាក់ទេ លើកលែងតែអ្នកនោះជឿកិច្ចសច្ចានេះផងដែរ ។"

قَالَ مُوسَى عَلَيْهِ السَّلَامُ : مَا هُوَ يَا رَبِّ قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ : يَا مُوسَى تَأْخُذُ عَلَى بَنِي إِسْرَائِيلَ : أَنَّ مُحَمَّدًا خَيْرُ الْبَشَرِ وَ سَيِّدُ الْمُرْسَلِينَ . وَ أَنَّ أَحَاهُ وَ وَصِيَّهُ عَلِيًّا خَيْرَ الْوَصِيِّينَ . وَ أَنَّ أَوْلِيَاءَهُ الَّذِينَ يُقِيمُهُمْ سَادَةُ الْخَلْقِ . وَ أَنَّ شِيَعَتَهُ الْمُتَّقَادِينَ لَهُ ، الْمُسْلِمِينَ لَهُ وَ لِأَوَامِرِهِ وَ نَوَاهِيهِ وَ خِلَافَائِهِ ، حُجُومُ الْفِرْدَوْسِ الْأَعْلَى وَ مُلُوكُ حَنَاتِ عَدْنٍ .

មូសាបានទូលថា៖ "ព្រះម្ចាស់អើយ នេះគឺអ្វី (គឺអាល់-ហ្វីរកូន) ។" អល់ឡោះហ្គ័មានព្រះរាជបន្ទូលថា៖ "ចូរអ្នកទៅប្រាប់កូនចៅអ៊ីស្រាអែលថា មូហាំម៉ាដ៍ជាបុគ្គលប្រសើរថ្លៃថ្នូរជាចម្បងទាំងឡាយ (គឺព្រះរាជរស្មីនៅក្នុងអាករណ៍សាច់ - អាល់-បាស្វារ) និងជាព្រះរាជអគ្គមហាប្រមុខរបស់ប្រេសិតទាំងឡាយ (គឺចៅហ្វាយរបស់ព្រះសាស្តាទាំងអស់) ថាអាល្លី ដែលជាប្អូនប្រុសរបស់គេ និងជាអ្នកស្នងគេនោះជាបុគ្គលប្រសើរថ្លៃថ្នូរជាចម្បងអស់អ្នកស្នង ថាព្រះអនុរក្សទាំងឡាយរបស់ព្រះអង្គ គឺអស់បុគ្គលដែលព្រះអង្គតែងតាំង ជាចៅហ្វាយរបស់មនុស្សទាំងឡាយ ថាស្ត្រីអុស្ត័គឺនរណាដែលស្តាប់បង្គាប់គេ ដែលនៅក្នុងចំណុះគេ ដែលគោរពបញ្ជាគេ ដែលគោរពបម្រាមគេ ដែលនៅក្នុងចំណុះស្តេចខ្ញុំលិហ្វរបស់គេ ហើយពួកគេជាតារាខ្ពស់ត្រដែតនៃឋានសួគ៌អាល់-ហ្វៀរដ្រេស៍និងជាមហាក្សត្រីយ៍នៃសួនសួគ៌អុដ្វាន់ ។"

قَالَ : فَأَخَذَ عَلَيْهِمُ مُوسَى عَلَيْهِ السَّلَامُ ذَلِكَ ، فَمِنْهُمْ مَنِ اعْتَقَدَهُ حَقًّا ، وَ مِنْهُمْ مَنِ أَعْطَاهُ بِلِسَانِهِ دُونَ قَلْبِهِ ، فَكَانَ الْمُعْتَقِدُ مِنْهُمْ حَقًّا يَلُوحُ عَلَى جَبِينِهِ نُورٌ مُبِينٌ وَ مَنْ أَعْطَى بِلِسَانِهِ دُونَ قَلْبِهِ لَيْسَ لَهُ ذَلِكَ النُّورُ .

ព្រះអង្គមានវចនៈថា៖ "មូសាស្រ្តីក៏បាននាំរឿងនេះទៅប្រាប់ពួកគេ ។ ពួកគេមួយចំនួនជឿរឿងនេះ ចាត់ទុកជារឿងពិត ។ ពួកគេខ្លះទៀតព្រមទទួលសម្តីព្រះអង្គដោយអណ្តាតតែចិត្តផ្សេង ។ នរណាដែលជឿថានេះជាការពិតឥតមូសា នរណាទាំងនោះមានពន្លឺរស្មីចែងចាំងនៅលើថ្ពាល ។ ចំណែកអស់បុគ្គលដែលព្រមទទួលស្គាល់តែមាត់តែចិត្តមិនព្រមទទួលទេនោះ ជនទាំងនោះពុំមានពន្លឺរស្មីទេ ។"

فَذَلِكَ الْفُرْقَانُ الَّذِي أَعْطَاهُ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ مُوسَى عَلَيْهِ السَّلَامُ وَ هُوَ فَرَّقَ [مَنْ] بَيْنَ الْمُحِقِّينَ وَ الْمُبْطِلِينَ .

នេះគឺព្រះ[គម្ពីរ]វិនិច្ឆ័យធម៌ដែលអល់ឡោះហ្គ័បានព្រះរាជទានឲ្យទៅមូសាស្រ្តី វាជាប្រដាប់វែកញែកឲ្យដឹងថាអ្នកណាខ្លះជាមនុស្សស្មោះពិតប្រាកដ អ្នកណាខ្លះជាមនុស្សមិនស្មោះស្ម័គ្រ ។"

قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: « لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ » أَي لَعَلَّكُمْ تَعْلَمُونَ أَنَّ الَّذِي [بِهِ] يُشْرَفُ الْعَبْدُ عِنْدَ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ هُوَ اِعْتِقَادُ الْوَلَايَةِ، كَمَا شَرَّفَ بِهِ أَسْلَافَكُمْ. (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام ، الجزء ١ ، الصفحة ٢٥٢)

បន្ទាប់មកអស់ឡោះហ្ន៎មានព្រះរាជតម្រាសថា [២៣:៤៩] ដើម្បីនឹងឲ្យពួកគេបានទទួលការដឹកនាំល្អ - ពោលគឺ ពួកអ្នកនឹងអាចដឹងបានអាស្រ័យព្រះគម្ពីរវិនិច្ឆ័យធម៌នេះ ថាបាវមានយសសក្តិសម្រាប់អស់ឡោះហ្ន៎ នេះគឺជំនឿវិទ្យាយ៉ាស្ត ដូចបណ្តាជូនតាពួកអ្នកធ្លាប់បានទទួលយសសក្តិអាស្រ័យជំនឿវិទ្យាយ៉ាស្តនេះដែរ ។" (التفسير الإمام العسكري عليه السلام) 1

وَجَعَلْنَا ابْنَ مَرْيَمَ وَأُمَّهُ آيَةً وَآوَيْنَاهُمَا إِلَى رَبْوَةٍ ذَاتِ قَرَارٍ وَمَعِينٍ ﴿٥٠﴾

៥០. យើងបានធ្វើឲ្យបុត្ររបស់ម៉ារយ៉ានិងមាតារបស់គេទៅជាព្រះសញ្ញាមួយ ។ យើងបានឲ្យអ្នកទាំងពីរជ្រកនៅលើដីខ្ពស់ដែលសុខសាន្តនិងមានប្រភពទឹក ។

يَا أَيُّهَا الرُّسُلُ كُلُّوْا مِنَ الطَّيِّبَاتِ وَأَعْمَلُوا صَالِحًا إِنِّي بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ ﴿٥١﴾

៥១. ហែបណ្តាសារហារី (គឺអ្នកនាំព្រះរាជសាររបស់អស់ឡោះហ្ន៎) ចូរពួកអ្នកបរិភោគអ្វីដែលល្អ ចូរប្រព្រឹត្តអំពើល្អ (ផ្តល់ផលប្រយោជន៍ដល់មនុស្សជាតិនិងប្រព្រឹត្តដើម្បីអស់ឡោះហ្ន៎) ។ អញដឹងអ្វីដែលពួកអ្នកប្រព្រឹត្ត ។

وَإِنَّ هَذِهِ أُمَّتُكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَأَنَا رَبُّكُمْ فَاتَّقُونِ ﴿٥٢﴾

៥២. ការពិត សហគមន៍មួយនេះរបស់ពួកអ្នកជាសហគមន៍តែមួយ ឯអញជាព្រះម្ចាស់របស់ពួកអ្នក ។ ដូច្នេះចូរពួកអ្នកក្រែងខ្លាចអញ[ដោយជឿស៊ប់ចិត្ត] ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ៥០-៥២

1. ابْنُ بَابُوَيْهِ، قَالَ: حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ أَحْمَدَ بْنِ مُوسَى الدَّقَاقِ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ)، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ الْكُوفِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُوسَى بْنُ عِمْرَانَ النَّخَعِيُّ، عَنْ عَمِّهِ الْحُسَيْنِ بْنِ يَزِيدَ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي حَمْرَةَ، عَنْ يَحْيَى بْنِ أَبِي الْقَاسِمِ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: " وَ جَعَلْنَا ابْنَ مَرْيَمَ وَ أُمَّهُ آيَةً " «أَيُّ حُجَّةً». (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٢٢ ، كمال الدين و تمام النعمة: ١٨).

១. [អ៊ីបនូ បាច្ចិវៃហ្ន៎]... ទទួលបានមកពី យ៉ាស្តយ៉ា ប៊ិន អាច្ចិ អាល់-ក្លីស៊ីមដែលបានតំណាលតមកពីអាច្ចិ អាប់ខុលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ ^{عز وجل} [២៣:៥០] យើងបានធ្វើឲ្យបុត្ររបស់ម៉ារយ៉ានិងមាតារបស់គេទៅជាព្រះសញ្ញាមួយ ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ពោលគឺ ព្រះរាជអាជ្ញាធរ[លើសព្វសត្វលោក] ។" (كمال الدين و تمام النعمة: 18)

***

2. وَ عَنْهُ، قَالَ: حَدَّثَنَا الْمُظَفَّرُ بْنُ جَعْفَرِ بْنِ الْمُظَفَّرِ الْعَلَوِيُّ السَّمَرْقَنْدِيُّ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ)، قَالَ: حَدَّثَنَا جَعْفَرُ بْنُ مُحَمَّدِ بْنِ مَسْعُودٍ ،

عَنْ أَبِيهِ، عَنْ الْحُسَيْنِ بْنِ أَشْكِيْبٍ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ حَمَّادٍ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ الْحَسَنِ، عَنْ صَدَقَةَ بْنِ حَنَانٍ، عَنْ مِهْرَانَ بْنِ أَبِي نَصْرٍ، عَنْ يَعْقُوبَ بْنِ شُعَيْبٍ، عَنْ سَعْدِ الْإِسْكَافِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «قَالَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "وَأَوْثِنَاهُمَا إِلَى رِبْوَةٍ ذَاتِ قَرَارٍ وَ مَعِينٍ" قَالَ: الرَّبْوَةُ: الْكُوفَةُ، وَ الْقَرَارُ: الْمَسْجِدُ، وَ الْمَعِينُ: الْقُرْآنُ.»** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٢٢، معاني الأخبار: ١/٣٧٣).

២. ទទួលបានពីសារម្តាយ អាល់-អាស់កាហ្វាដែលទទួលបានមកពី អាហ្វិ យ៉ុក្តូហ្វារ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលបាន តំណាលថាអាមីរុល-មុមីនីន ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្វិ ^{وَجَلَّ وَعَزَّ} [២៣:៥០] យើងបានឲ្យអ្នក ទាំងពីរប្រកនៅលើដីខ្ពស់ដែលសុខសាន្តនិងមានប្រភពទឹក ថា: "ដីខ្ពស់ គឺអាល់-តូហ្វាស្ត ។ សុខសាន្ត គឺ អាល់-ម៉ាស់យ៉ូដូ ។ ប្រភពទឹក គឺ[ស្ទឹង]អាល់-ហ្វីរីត ។" (1/ 373) (معاني الأخبار: 1/ 373)

***

3. الشَّيْخُ فِي (مَجَالِسِهِ)، قَالَ: أَخْبَرَنَا أَحْمَدُ بْنُ عَبْدِوْنٍ، عَنْ إِبْنِ الزُّبَيْرِ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ الْحَسَنِ بْنِ فَضَّالٍ، عَنِ الْعَبَّاسِ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ مُعَمَّرٍ الْخَزَّازِ، عَنْ رَجُلٍ مِنْ جُعْفَى، قَالَ: كُنَّا عِنْدَ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فَقَالَ رَجُلٌ: اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ رِزْقًا طَيِّبًا - قَالَ - فَقَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «هَيْهَاتَ، هَيْهَاتَ، هَذَا قُوتُ الْأَنْبِيَاءِ، وَ لَكِنْ سَلِ رَبَّكَ رِزْقًا لَا يَعْذِبُكَ عَلَيْهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، هَيْهَاتَ، إِنَّ اللَّهَ يَقُولُ: "يَا أَيُّهَا الرُّسُلُ كُلُّوا مِنَ الطَّيِّبَاتِ وَ اعْمَلُوا صَالِحًا"».** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٢٣، الأمالي ٢: ٢٩١)

៣. [អាល់-ស្តែខ៍]... ទទួលបានមកពីអាល់-យូម្តូហ្វីដែលបានថ្លែងថា ខ្ញុំបាននៅជុំជាមួយ អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្វិ ^{صلوات الله عليه والسلام} កាលបុរសម្នាក់បានថា: "អស់ឡោះហ្វិ ^{وَجَلَّ وَعَزَّ} អើយ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំសូមព្រះអង្គ ^{وَجَلَّ وَعَزَّ} នូវជីវិតគ្រីស្តិល្ល (رزقا طيبا) ។" អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្វិ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា: "ផ្ដេសផ្ដាស ផ្ដេសផ្ដាស ។ នេះគឺ ចំណីរបស់ព្រះសាស្តា ^{الصلوات} ។ ចូរលោកសូមជីវិតគ្រីណាដែលលោកនឹងមិនត្រូវផ្ដន្ទាទោសដោយសារ ជីវិតគ្រីនោះវិញក្នុងថ្ងៃជំនុំជម្រះ ។ ផ្ដេសផ្ដាសមែន! អស់ឡោះហ្វិ ^{وَجَلَّ وَعَزَّ} មានព្រះបន្ទូលថា: [២៣:៥១] ហៃ បណ្ដាសារហារី ចូរពួកអ្នកបរិភោគអ្វីដែលល្អ ចូរប្រព្រឹត្តិអំពើល្អ ។" (291 : 2) (الأمالي)

***

4. مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ مُعَمَّرِ بْنِ حَلَّادٍ، عَنْ أَبِي الْحَسَنِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: سَمِعْتُهُ يَقُولُ: نَظَرَ أَبُو جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) إِلَى رَجُلٍ، وَ هُوَ يَقُولُ: اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ مِنْ رِزْقِكَ الْحَلَالِ، فَقَالَ أَبُو جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «سَأَلْتَ قُوتَ النَّبِيِّينَ، قُلْ: اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ رِزْقًا وَاسِعًا طَيِّبًا مِنْ رِزْقِكَ».** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٢٣، الكافي ٨/ ٤٠٢)

៤. [មូហ្វាម៉ាដូ ប៊ិន យ៉ុក្តូតូប] ទទួលបានមកពី មូហ្វាម៉ា ប៊ិន ខ័ឡាដូដែលបានតំណាលថា ខ្ញុំបានឮអាហ្វិ អាល់-ហ្វាសាស ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា: "អាហ្វិ យ៉ុក្តូហ្វារ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានសម្លឹងមើលបុរសម្នាក់ដែលបានថ្លែងថា: "អស់ឡោះហ្វិ ^{وَجَلَّ وَعَزَّ} អើយ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំសូមព្រះអង្គ ^{وَجَلَّ وَعَزَّ} នូវជីវិតគ្រីស្របច្បាប់ (حلال) ។" អាហ្វិ យ៉ុក្តូហ្វារ ^{صلوات الله عليه والسلام} វចនៈថា: "លោកសូមចំណីរបស់ព្រះសាស្តាទាំងឡាយ ^{عليهم السلام} ។ ចូរលោកថា: "អស់ឡោះហ្វិ ^{وَجَلَّ وَعَزَّ} អើយ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំសូមព្រះអង្គ ^{وَجَلَّ وَعَزَّ} នូវជីវិតគ្រីជំទូលាយដែលល្អប្រសើរ ក្នុងចំណោមជីវិតគ្រីទាំងឡាយ របស់ព្រះអង្គ ^{وَجَلَّ وَعَزَّ} ។" (8 / 402 : 2) (الكافي)

***

5. وَ عَنْهُ: عَنْ عِدَّةٍ مِنْ أَصْحَابِنَا، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ بْنِ خَالِدٍ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ أَبِي نَصْرٍ، قَالَ: قُلْتُ: لِلرِّضَا (عَلَيْهِ السَّلَامُ): جُعِلْتُ فِدَاكَ، أَدْعُ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ أَنْ يَرْزُقَنِي الْخَلَالَ، فَقَالَ: «أُ تَدْرِي مَا الْخَلَالُ؟» فَقُلْتُ: جُعِلْتُ فِدَاكَ، أَمَّا الَّذِي عِنْدَنَا فَالْكَسْبُ الطَّيِّبُ، فَقَالَ: «كَانَ عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ) يَقُولُ: الْخَلَالُ هُوَ ثَوْتُ الْمُصْطَفَيْنِ، وَ لَكِنْ قُلْ: أَسْأَلُكَ مِنْ رِزْقِكَ الْوَاسِعِ».* (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٢٣، الكافي ١/٨٩: ٥٠)

៥. ទទួលបានពីអាស៊ីម៉ាដូ ប៊ិន អាហ្វិ ណាស្ទ័រដែលបានថ្លែងថា ខ្ញុំបានទូលអាល់-រីដ្ឋា ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា: "សូមឲ្យទូលបង្គំជាខ្ញុំបានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ សូមព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ជួយសូមពីអស់ឡោះហ្ន៎ ^{وَجَلَّ وَعَزَّ} ឲ្យព្រះអង្គ ^{وَجَلَّ وَعَزَّ} ប្រទានឲ្យទូលបង្គំនូវជីវិតគ្រប់គ្រាន់ (حلل) ផង ។" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា: "លោកដឹងថាអ្វីដែលស្របច្បាប់នោះគឺអ្វីទេ?" ខ្ញុំបានទូលថា: "សូមឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} នេះគឺអ្វីដែលបានមកដោយសុច្ឆរិត ។" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា: "អាលី ប៊ិន អាល់-ហ្វិសែនី ^{صلوات الله عليه والسلام} តែងតែមានវចនៈថា: "អ្វីដែលស្របច្បាប់គឺចំណីរបស់បុគ្គលដែលត្រូវជ្រើស (គឺព្រះសាស្តានិងអ៊ីម៉ាទាំងឡាយ ^{عليهم السلام}) ។ តែចូរលោកថាដូចនេះវិញគឺ: "ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំសូមព្រះអង្គ ^{وَجَلَّ وَعَزَّ} នូវជីវិតគ្រប់គ្រាន់ ។" (الكافي 5: 1/89)

***

6. مُحَمَّدُ بْنُ الْعَبَّاسِ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ الْحُسَيْنِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ الْخَصَنِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ أَبِي الْوَرْدِ، وَ أَبِي الْجَاوِدِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: "وَ إِنَّ هَذِهِ أُمَّتُكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً" قَالَ: «أَلْ مُحَمَّدٍ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ)».* (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٢٤، تأويل الآيات ٢/٣٥٢: ٠١)

៦. ទទួលបានពី អាហ្វិ អាល់-វ៉ារីដូ និង អាហ្វិ អាល់-យ៉ាវូដូដែលបានតំណាលតមកពី អាហ្វិ យ៉ាគុហ្វារ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ ^{تعالى} [២៣:៥២] សហគមន៍មួយនេះរបស់ពួកអ្នកជាសហគមន៍តែមួយ ថា: "គឺវាជបុត្រាជនគ្នា ^{عليهم السلام} របស់មូហាំម៉ាដូ ^{عليه وآله} ។" (2 /352 :1 1/352)

فَتَقَطُّوا أَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ زُبُرًا كُلُّ حِزْبٍ بِمَا لَدَيْهِمْ فَرِحُونَ ﴿٥٣﴾

៥៣. តែពួកគេបានបែងចែករឿងពួកគេ (គឺសាសនា) រវាងគ្នានិងគ្នាជានិកាយ ។ ក្រុមនីមួយៗរីករាយនឹងអ្វីដែលខ្លួនប្រកាន់យកនោះ (គឺជឿជាក់ថាវាជាសាសនាពិត) ។

فَذَرَهُمْ فِي عَمْرَتِهِمْ حَتَّىٰ حِينٍ ﴿٥٤﴾

៥៤. ចូរអ្នកទុកឲ្យពួកគេនៅក្នុងមោហៈមួយរយៈសិនចុះ ។

أَيَحْسَبُونَ أَنَّمَا نُمِدُّهُمْ بِهِ مِنْ مَّالٍ وَبَيْنٍ ﴿٥٥﴾

៥៥. [ព្រោះតែ]យើងប្រញាប់[ប្រទាន]ឲ្យពួកគេនូវកុសលឬ? ពួកគេមិនដឹងខ្លួនទេ ។

نُسَارِعُ لَهُمْ فِي الْخَيْرَاتِ بَل لَّا يَشْعُرُونَ ﴿٥٦﴾

៥៦. យើងប្រញាប់[ប្រទាន]ឲ្យពួកគេនូវសម្បត្តិ[ទាំងអស់]ឬ? ពួកគេមិនដឹងខ្លួនទេ ។

إِنَّ الَّذِينَ هُمْ مِنْ خَشِيَةِ رَبِّهِمْ مُشْفِقُونَ ﴿٥٧﴾

៥៧. រឹងនូវជនណាដែលប្រុងប្រយ័ត្នខ្លួន ព្រោះតែខ្លាចក្រែងព្រះម្ចាស់ខ្លួន[ដោយសេចក្តីគោរពដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់] ។

وَالَّذِينَ هُمْ بِآيَاتِ رَبِّهِمْ يُؤْمِنُونَ ﴿٥٨﴾

៥៨. នូវជនដែលជឿព្រះសញ្ញា[និងឱកាស]ទាំងឡាយរបស់ព្រះម្ចាស់ខ្លួន

وَالَّذِينَ هُمْ بِرَبِّهِمْ لَا يُشْرِكُونَ ﴿٥٩﴾

៥៩. នូវជនដែលមិន[យកអ្វីផ្សេង]ចូលរួមហ៊ុនហាយជាមួយព្រះម្ចាស់ខ្លួនទេ

وَالَّذِينَ يُؤْتُونَ مَا آتَوْا وَقُلُوبُهُمْ وَجِلَةٌ أَنَّهُمْ إِلَى رَبِّهِمْ رَاجِعُونَ ﴿٦٠﴾

៦០. នូវជនដែលបរិច្ចាគនូវអ្វីដែលខ្លួន[ត្រូវ]បរិច្ចាគ[លើមាតិកាអស់ឡោះហ្ន៎] ដោយមានចិត្តភ័យរន្ធត់ [ដោយសទ្ធាចិត្ត ពួកគេដាក់ខ្លួន] ព្រោះ[ពួកគេដឹងថា]ខ្លួននឹងវិលត្រឡប់ទៅឯព្រះម្ចាស់ខ្លួនវិញ [ជនទាំងនេះគឺបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាពិតប្រាកដ (សទ្ធាធិមុត្ត) ដែលបានទទួលការដឹកនាំល្អ]

أُولَٰئِكَ يُسْرِعُونَ فِي الْحَيَّرَاتِ وَهُمْ لَهَا سَابِقُونَ ﴿٦١﴾

៦១. ជនទាំងនោះរួសរាន់សាងអំពើល្អ[ដែលអស់ឡោះហ្ន៎ប្រើឲ្យធ្វើ] ពួកគេជាជនមុខគេ ក្នុងការប្រព្រឹត្តទង្វើល្អទាំងនេះ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៥៣-៦១

1. مُحَمَّدُ بْنُ الْعَبَّاسِ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ هَمَّامٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْمَاعِيلَ، عَنْ عَيْسَى بْنِ دَاوُدَ، قَالَ: حَدَّثَنَا الْإِمَامُ مُوسَى بْنُ جَعْفَرٍ، عَنْ أَبِيهِ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ)، قَالَ: «نَزَلَتْ فِي أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ وَوَلَدِهِ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ): "إِنَّ الَّذِينَ هُمْ مِنْ خَشِيَةِ رَبِّهِمْ مُشْفِقُونَ * وَالَّذِينَ هُمْ بِآيَاتِ رَبِّهِمْ يُؤْمِنُونَ * وَالَّذِينَ هُمْ بِرَبِّهِمْ لَا يُشْرِكُونَ * وَالَّذِينَ يُؤْتُونَ مَا آتَوْا وَقُلُوبُهُمْ وَجِلَةٌ أَنَّهُمْ إِلَى رَبِّهِمْ رَاجِعُونَ * أُولَٰئِكَ يُسْرِعُونَ فِي الْحَيَّرَاتِ وَهُمْ لَهَا سَابِقُونَ"». (البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٤ صفحة: ٢٤، تأويل الآيات ٣٥٣/٤:١).

១. [មូហ្ន៎ម៉ាដូ ប៊ិន អាល់-អុប្បាស់]... បានតំណាលតមកពី អ៊ីសា ប៊ិន ដូរុដូ ដែលបានតំណាលថា អ៊ីម៉ា មូសា ប៊ិន យ៉ាកុប្បាវ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានតំណាលប្រាប់យើងតមកពីព្រះបិតា ^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមាន វចនៈថា៖ "អាយ៉ាស់នេះត្រូវបើកឲ្យដឹងសំដៅទៅលើអាមីរុល-មុមីនីន ^{صلوات الله عليه والسلام} និងរាជបុត្រទាំងឡាយ ^{عليهم السلام} របស់ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ។ [២៣:៥៧] រឹងនូវជនណាដែលប្រុងប្រយ័ត្នខ្លួន ព្រោះតែខ្លាចក្រែងព្រះម្ចាស់ខ្លួន ។ [២៣:៥៨] នូវជនដែលជឿព្រះសញ្ញា[និងឱកាស]ទាំងឡាយរបស់ព្រះម្ចាស់ខ្លួន [២៣:៥៩] នូវជនដែល មិន[យកអ្វីផ្សេងមក]ចូលរួមហ៊ុនហាយជាមួយព្រះម្ចាស់ពួកគេទេ (គឺថាអស់ឡោះហ្ន៎មានដៃគូ)

[២៣:៦០] នូវជនដែលបរិច្ចាគនូវអ្វីដែលខ្លួន[ត្រូវ]បរិច្ចាគ[លើមាតិកាអល់ឡោះហ្គ័រ] ដោយមានចិត្តភ័យ
 នរត់[ដោយសទ្ធាចិត្ត ពួកគេដាក់ខ្លួន] ព្រោះ[ពួកគេដឹងថា]ខ្លួននឹងវិលត្រឡប់ទៅឯព្រះម្ចាស់ខ្លួនវិញ
 [ជនទាំងនេះគឺបណ្តាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លាពិតប្រាកដ (សទ្ធាធម៌មុត្ត) ដែលបានទទួលការដឹកនាំល្អ]
 [២៣:៦១] ជនទាំងនោះរូសរាន់សាងអំពើល្អ[ដែលអល់ឡោះហ្គ័រប្រើឲ្យធ្វើ] ពួកគេជាជនមុខគេក្នុងការ
 ប្រព្រឹត្តិទង្វើល្អទាំងនេះ ។" (تأويل الآيات 1: 4/353)

***

2. أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ بْنِ خَالِدِ الْبَرْقِيِّ: عَنِ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ بْنِ فَضَّالٍ، عَنِ أَبِي جَبَلَةَ، عَنِ مُحَمَّدِ بْنِ الْحَلْبِيِّ، عَنِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)،
 فِي قَوْلِ اللَّهِ تَعَالَى: "الَّذِينَ يُؤْتُونَ مَا آتَوْا وَ قُلُوبُهُمْ وَجِلَةٌ" قَالَ: «يَعْلَمُونَ مَا عَمِلُوا مِنْ عَمَلٍ، وَ هُمْ يَعْلَمُونَ أَنَّهُمْ يُتَابُونَ عَلَيْهِ». **
 (البرهان في تفسير القرآن الجزء 4 : صفحة : ٢٥ ، المحاسن: ٢٥٢/٢٤٧ و : ٢٥٦/٢٤٩).

២. ទទួលបានមកពី មហ្វាម៉ាដូ អាល់-ហ្គាល់ប៊ី ដែលបានតំណាលតមកពី អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ^{صلوات الله عليه والسلام}
 ដែលមានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ័រ^{تعالى} [២៣:៦០] នូវជនដែលបរិច្ចាគនូវអ្វីដែលខ្លួន[ត្រូវ]
 បរិច្ចាគ[លើមាតិកាអល់ឡោះហ្គ័រ] ដោយមានចិត្តភ័យនរត់ ថា៖ "ពួកគេដឹងថាខ្លួនធ្វើទង្វើអ្វីខ្លះ ។ ពួកគេ
 ដឹងថាខ្លួននឹងបានទទួលរង្វាន់ដោយសារទង្វើទាំងនោះ ។" (المحاسن: 252 /247 و 256 /249)

***

3. وَهَيْبٌ عَنْ أَبِي بصيرٍ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) قَالَ سَأَلْتُهُ عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ " وَ الَّذِينَ يُؤْتُونَ مَا آتَوْا وَ قُلُوبُهُمْ وَجِلَةٌ"
 قَالَ هِيَ شَفَاعَتُهُمْ وَ رَجَاؤُهُمْ يَخَافُونَ أَنْ تُرَدَّ عَلَيْهِمْ أَعْمَالُهُمْ إِنْ لَمْ يُطِيعُوا اللَّهَ عَزَّ وَ ذِكْرُهُ وَ يَرْجُونَ أَنْ يُعْبَلَ مِنْهُمْ.

៣. រូប្លែប៊ី បានតំណាលតមកពី អាហ្វិ បាស្លៀវ ដែលបានតំណាលថា ខ្ញុំបានសួរ អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្គ័រ^{صلوات الله عليه والسلام}
 អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្គ័រ^{تعالى} [២៣:៦០] នូវជនដែលបរិច្ចាគនូវអ្វីដែលខ្លួន[ត្រូវ]បរិច្ចាគ[លើមាតិកា
 អល់ឡោះហ្គ័រ] ដោយមានចិត្តភ័យនរត់ ។ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ស្តីអំពីការសូមអន្តរាគមន៍និង
 សេចក្តីសង្ឃឹមរបស់ពួកគេ ។ ពួកគេ (គឺស្តីអាប់សុយើដ^{عليه السلام}) ខ្លាចតែគេនឹងមិនព្រមទទួលទង្វើទាំងឡាយ
 របស់ខ្លួនទេ ហើយត្រូវត្រវាត់ចោល បើខ្លួនមិនអនុវត្តតាមអល់ឡោះហ្គ័រ^{تعالى} ទេនោះ ។ តែពួកគេសង្ឃឹមថា
 គេនឹងព្រមទទួលទង្វើទាំងនេះពីខ្លួន ។" (អាល់-កាហ្វី ហ្វាត្វា 14742 ឬ 294 /229 : 8 الكافي)

***

4. قَالَ عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ: وَ فِي رِوَايَةِ أَبِي الْجَارُودِ، عَنِ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِهِ: "أُولَئِكَ يُسَارِعُونَ فِي الْحَيَاتِ وَ هُمْ لَهَا
 سَابِقُونَ"، يَقُولُ: «هُوَ عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، لَمْ يَسْبِقْهُ أَحَدٌ»... ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء 4 : صفحة : ٢٤ ،
 تفسير القمي ١: ٢٠٩).

៤. អាលី ប៊ីន អ៊ីប្រាអ៊ីមបានថ្លែងថា អាហ្វិ អាល់-យ៉ាវដូបានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍តមកពី អាហ្វិ យ៉ាកុប្យាវ^{صلوات الله عليه والسلام}
 ដែលមានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ^{تعالى} [២៣:៦១] ជនទាំងនោះរូសរាន់សាងអំពើល្អ[ដែល
 អល់ឡោះហ្គ័រប្រើឲ្យធ្វើ] ពួកគេជាជនមុខគេក្នុងការប្រព្រឹត្តិទង្វើល្អទាំងនេះ ថា៖ "អ្នកនោះគឺ អាលី^{صلوات الله عليه والسلام}
 ប៊ីន អាហ្វិ ត្ន័លីប^{عليه السلام} ។ មិនមានអ្នកណាធ្វើមុនព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه والسلام} ទេ ។" (تفسير القمي 2: 91)

وَلَا نُكَلِّفُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا وَلَدَيْنَا كِتَابٌ يَنْطِقُ بِالْحَقِّ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿٦١﴾

៦២. យើងដាក់បន្ទុកលើអ្នកណាម្នាក់ដែលមិនសមនឹងសមត្ថភាពអ្នកនោះទេ ។ គម្ពីរចែងការពិតនៅ ឯយើង ។ ពួកគេ (គឺមនុស្ស) នឹងមិនរងការប្រព្រឹត្តិដោយអយុត្តិធម៌ឡើយ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាសុំ ៦២

1. مُحَمَّدُ بْنُ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ سَهْلِ بْنِ زَيْدٍ، وَ عَلِيِّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، وَ مُحَمَّدُ بْنُ يَحْيَى، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، جَمِيعًا، عَنْ عَلِيِّ بْنِ الْحَكَمِ، عَنْ صَالِحِ النَّيْلِيِّ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام): هَلْ لِلْعِبَادِ مِنَ الْإِسْطَاعَةِ شَيْءٌ؟ قَالَ: فَقَالَ لِي: «إِذَا فَعَلُوا الْفِعْلَ، كَانُوا مُسْتَطِيعِينَ بِالْإِسْطَاعَةِ الَّتِي جَعَلَهَا اللَّهُ فِيهِمْ».

១. ស្នូលិ:ហ្នាំ អាល់-ណាលីបានតំណាលថា ខ្ញុំបានសួរអាថ្នី អាប់ខុលឡោះហ្នាំ ^{صلوات الله عليه} ថា: "តើបាវមាន សមត្ថភាពទេ?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه} បានប្រាប់ខ្ញុំថា: "ពេលបាវណាធ្វើអំពើអ្វីមួយ បាវនោះមានលទ្ធភាព ដែលអល់ឡោះហ្នាំ ^{صلى الله عليه وسلم} បានដាក់នៅក្នុងខ្លួនបាវនោះ ។"

قَالَ: فُلْتُ: وَ مَا هِيَ؟ قَالَ: «الْأَلَةُ، مِثْلُ الرَّابِي إِذَا رَى، كَانَ مُسْتَطِيعًا لِلرَّيَا حِينَ رَى، وَ لَوْ أَنَّهُ تَرَكَ الرَّيَا وَ لَمْ يَزِنْ، كَانَ مُسْتَطِيعًا لِتَرْكِهِ إِذَا تَرَكَ».

ខ្ញុំបានទូលព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه} ថា: "លទ្ធភាពនោះគឺអ្វី?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه} មានវចនៈថា: "មធ្យោបាយដែលអាច ធ្វើទៅបាន ។" ឧទាហរណ៍ បុគ្គលជិតក្បត់ភរិយាស្វាមីខ្លួនដែលបានប្រព្រឹត្តិអំពើជិតក្បត់ ។ អ្នកនោះ មានសមត្ថភាពធ្វើអំពើនេះ ពេលដែលបានប្រព្រឹត្តិអំពើនេះ ។ បើអ្នកនោះចៀសប្រព្រឹត្តិអំពើនេះ មិន ប្រព្រឹត្តិអំពើនេះទេ អ្នកនោះមានលទ្ធភាពចៀសរៀងធ្វើអំពើនេះបាន ។"

قَالَ: ثُمَّ قَالَ: «لَيْسَ لَهُ مِنَ الْإِسْطَاعَةِ قَبْلَ الْفِعْلِ قَلِيلٌ وَ لَا كَثِيرٌ وَ لَكِنْ مَعَ الْفِعْلِ وَ التَّرِكِ كَانَ مُسْتَطِيعًا». فُلْتُ: فَعَلَى مَا دَا يُعَدُّهُ؟ قَالَ: «بِالْحُجَّةِ الْبَالِغَةِ، وَ الْأَلَةِ الَّتِي رَكَّبَ فِيهِمْ، إِنَّ اللَّهَ لَمْ يُجَيِّزْ أَحَدًا عَلَى مَعْصِيَتِهِ، وَ لَا أَرَادَ - إِرَادَةً حَتْمًا - الْكُفْرَ مِنْ أَحَدٍ، وَ لَكِنْ حِينَ كَفَرَ، كَانَ فِي إِرَادَةِ اللَّهِ أَنْ يَكْفُرَ، وَ هُمْ فِي إِرَادَةِ اللَّهِ، وَ فِي عِلْمِهِ، أَنْ لَا يَصِيرُوا إِلَى شَيْءٍ مِنَ الْخَيْرِ».

លោក (អ្នកអធិប្បាយ) បានថ្លែងថា ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه} មានវចនៈថា: "អ្នកនោះមិនមានសមត្ថភាពទេ មុន ប្រព្រឹត្តិអំពើអ្វីមួយ តូចក្តី ធំក្តី ។ តែអ្នកនោះអាចនឹងធ្វើអំពើនិងអាចចៀសវាងធ្វើអំពើបាន ។" ខ្ញុំបាន ទូលថា: "តើគេនឹងផ្ដន្ទាទោសអ្នកនោះដោយសារអ្វី?" ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه} មានវចនៈថា: "អាស្រ័យតឹកតាង ដាក់ស្ដែងនិងមធ្យោបាយដែលគេបានដាក់នៅក្នុងខ្លួនពួកគេ ។ អល់ឡោះហ្នាំ ^{صلى الله عليه وسلم} មិនបង្ខំអ្នកណាមួយឲ្យ ប្រព្រឹត្តិល្មើសទេ ព្រះអង្គ ^{صلى الله عليه وسلم} ក៏មិនប្រាថ្នាកំណត់ជាស្រេចនូវបំណងក្បត់សាសនាលើបុគ្គលណាម្នាក់ ទេ ។ តែពេលអ្នកនោះក្បត់សាសនា វានៅក្នុងបំណងអល់ឡោះហ្នាំ ^{صلى الله عليه وسلم} ដែលអ្នកនោះក្បត់សាសនា ។ វា នៅក្នុងបំណងអល់ឡោះហ្នាំ ^{صلى الله عليه وسلم} និងនៅក្នុងព្រះអភិញ្ញាអល់ឡោះហ្នាំ ^{صلى الله عليه وسلم} ដែលអ្នកនោះនឹងមិនទៅរកប្រការ ល្អទេនោះ ។"

فُلْتُ: أَرَادَ مِنْهُمْ أَنْ يَكْفُرُوا؟ قَالَ: «لَيْسَ هَكَذَا أَقُولُ، وَ لَكِنِّي أَقُولُ: عَلِمَ أَنََّّهُمْ سَيَكْفُرُونَ، فَأَرَادَ الْكُفْرَ لِعِلْمِهِ فِيهِمْ، وَ لَيْسَتْ هِيَ إِرَادَةٌ

حَنَمٌ، إِنَّمَا هِيَ إِزَادَةٌ اخْتِيَارٍ».

ខ្ញុំបានទូលថា៖ "ព្រះអង្គ ^{عَزَّ وَجَلَّ} ចង់ឬ ដែលពួកគេក្បត់សាសនានោះ?" ព្រះអង្គ ^{صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ} មានវចនៈថា៖ "នេះគឺ អ្វីដែលខ្ញុំ ^{صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ} មិនបានថាទេ តែខ្ញុំ ^{صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ} ថាព្រះអង្គ ^{عَزَّ وَجَلَّ} ទ្រង់ញាណថាពួកគេនឹងក្បត់សាសនា ។ ដូច្នោះ ការ ក្បត់សាសនានោះព្រោះតែព្រះអង្គ ^{عَزَّ وَجَلَّ} ទ្រង់ញាណចំណង់ក្បត់សាសនារបស់ពួកគេ នេះមិនមែនចំណង់ ដែលត្រូវកំណត់ជាស្រេចហើយទេ តែជាបំណងជ្រើសរើស ។" (الكافي 1: 3 / 123)

بَلْ قُلُوبُهُمْ فِي عَمْرَةٍ مِّنْ هَذَا وَلَهُمْ أَعْمَلٌ مِّنْ دُونِ ذَلِكَ هُمْ لَهَا عَمِلُونَ ﴿٣٣﴾

៦៣. តែ [ពួកបដិសេធសទ្ទា... ព្រោះតែពួកគេសាងអំពើទុច្ចរិត បានជា]ចិត្តពួកគេផងនៅក្នុងអវិជ្ជា អំពីរឿងនេះ (អំពីសេចក្តីពិត) ។ ពួកគេសាងអំពើ[អប្រិយថោកទាប]ច្រើនទៀតក្រៅពីនេះ ។

حَتَّىٰ إِذَا أَخَذْنَا مُتْرَفِيهِمْ بِالْعَذَابِ إِذَا هُمْ يَجْعَرُونَ ﴿٣٤﴾

៦៤. លុះពេលយើងធ្វើទណ្ឌកម្មបណ្តាអ្នកមានស្តុកស្តម្ភ[ដែលជាជនទុច្ចរិតនិងឧក្រិដ្ឋ] ។ មើលចុះ ពួកគេស្រែកដង្ហោយរកជំនួយ ។

لَا تَجْعَرُوا الْيَوْمَ إِنَّكُمْ مِنَّا لَا تَنْصَرُونَ ﴿٣٥﴾

៦៥. [គេនឹងប្រាប់ពួកគេថា៖] "កុំស្រែករកជំនួយថ្ងៃនេះ ។ ពួកអ្នកនឹងមិនបានទទួលជំនួយពីយើង ទេ ។

قَدْ كَانَتْ آيَاتِي تُنَادِي عَلَيْكُمْ فَاذْبَحُوا لَهَا ذَبْحًا مِّنْكُمْ عَلَىٰ آعْقَابِكُمْ تَنكِصُونَ ﴿٣٦﴾

៦៦. [ពីព្រោះ]គេបានសូត្រឱង្ការទាំងឡាយរបស់អញឲ្យពួកអ្នកស្តាប់ហើយ តែពួកអ្នកបែរជាត្រឡប់ ក្រោយវិញ

مُسْتَكْبِرِينَ بِهِ سَمِرًا تَهْجُرُونَ ﴿٣٧﴾

៦៧. ពួកអ្នកក្រអឺតក្រអោង និយាយអាក្រក់ដាក់អ្វីទាំងនេះ (អំពីគូរអាន) ក្នុងអង្គប្រជុំពេលយប់ ។"

أَفَلَمْ يَدَّبَّرُوا الْقَوْلَ أَمْ جَاءَهُمْ مَا لَمْ يَأْتِ آبَاءَهُمُ الْأَوَّلِينَ ﴿٣٨﴾

៦៨. តើពួកគេមិនពិចារណាអំពីពាក្យពេចន៍ (គឺគូរអាន) ទេ ឬតើមានអ្វីមួយបានមកដល់ពួកគេដែល មិនធ្លាប់បានមកដល់បុព្វបុរសពួកគេមុនៗទេ ?

أَمْ لَمْ يَعْرِفُوا رَسُولَهُمْ فَهُمْ لَهُ مُنْكَرُونَ ﴿٣٩﴾

៦៩. ឬតើពួកគេមិនបានស្គាល់សារហារីពួកគេទេ ជាមូលហេតុធ្វើឲ្យពួកគេបដិសេធគេ នោះ ?

أَمْ يَقُولُونَ بِهِ جِنَّةٌ بَلْ جَاءَهُم بِالْحَقِّ وَأَكْثَرُهُمْ لِلْحَقِّ كَارِهُونَ ﴿٧٠﴾

៧០. ឬពួកគេថ្លែងថាគេម្នាក់នេះវិកលចរិត? ផ្ទុយទៅវិញ គេបាននាំការពិតមកឲ្យពួកគេ តែពួកគេភាគច្រើន [ដែលជាជនទុច្ចរិតនិងជាមនុស្សកាចសាហាវ] ស្អប់ខ្ពើមការពិត ។

وَلَوْ اتَّبَعَ الْحَقُّ أَهْوَاءَهُمْ لَفَسَدَتِ السَّمَوَاتُ وَالْأَرْضُ وَمَنْ فِيهِنَّ بَلْ أَتَيْنَهُمْ بِذِكْرِهِمْ فَهُمْ عَنْ ذِكْرِهِمْ مُعْرِضُونَ ﴿٧١﴾

៧១. ប្រសិនបើការពិតតាមអារម្មណ៍[អប្រិយ]របស់ពួកគេ មេឃទាំងឡាយ ផែនដី និងប្រជាជននៅក្នុងនោះប្រាកដជាវិនាសខូចបង់ជាមិនខាន ។ តែយើងបាននាំព្រះកម្រើនមកឲ្យពួកគេហើយ ប៉ុន្តែពួកគេបានគេចចេញពីព្រះកម្រើនរបស់ខ្លួន ។

أَمْ تَسْأَلُهُمْ خَرَجًا فَخَرَجَ رَبِّكَ خَيْرٌ وَهُوَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ ﴿٧٢﴾

៧២. ឬតើអ្នក (សាស្តាមហ្វាម៉ាដូ) បានសូមថ្លៃឈ្នួលពីពួកគេទេ? តែវាជានូវរបស់ព្រះម្ចាស់អ្នកប្រសើរ បំផុត ។ ព្រះអង្គជាអ្នកផ្គត់ផ្គង់ប្រសើរបំផុត ។

وَإِنَّكَ لَتَدْعُوهُمْ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٧٣﴾

៧៣. ពិតមែន អ្នកហៅពួកគេមករកមាគ៌ាត្រង់ត្រូវ[តាមការអប់រំរបស់អល់ឡោះហ្វា]

وَإِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ عَنِ الصِّرَاطِ لَنُكَيِّبُونَ ﴿٧٤﴾

៧៤. ការពិតនូវជនដែលមិនជឿលោកមុខទេនោះ: ជនទាំងនោះបែកចេញពីមាគ៌ាត្រង់ត្រូវ [ដោយទទឹងរឹងរូស] ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៦៣-៧៤

1. فِي تَفْسِيرِ عَلِيِّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ - وَ لَوْ اتَّبَعَ الْحَقُّ أَهْوَاءَهُمْ لَفَسَدَتِ السَّمَاوَاتُ وَالْأَرْضُ وَمَنْ فِيهِنَّ قَالَ الْحَقُّ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ. (تفسير نور الثقلين)

១. អំពី [២៣:៧១] ប្រសិនបើការពិតតាមអារម្មណ៍[អប្រិយ]របស់ពួកគេ មេឃទាំងឡាយ ផែនដី និងប្រជាជននៅក្នុងនោះប្រាកដជាវិនាសខូចបង់ជាមិនខាន តាហ្វូសៀវ របស់អុលី បឺន អ៊ីបរ៉ូហ្វីមបានឲ្យដឹងថា: "ការពិត [និងព្រះកម្រើន] គឺវិស្វលុលឡោះហ្វា ^{صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ} និង អាមីរុល-មុមីនីន ^{عَلِيٌّ عَلَيْهِ السَّلَامُ} ។" (តាហ្វូសៀវនូវ អាល់-ស្មាត្វីឡែន វគ្គ២៣ ហ្វាខ្លឹស្មី៩៤)

***

2. مُحَمَّدُ بْنُ الْعَبَّاسِ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ الْفَضْلِ الْأَهْوَارِيُّ، عَنْ بَكْرِ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ إِبْرَاهِيمَ غُلَامِ الْحَلِيلِ، قَالَ: حَدَّثَنَا زَيْدُ بْنُ مُوسَى، عَنْ أَبِيهِ مُوسَى، عَنْ أَبِيهِ جَعْفَرٍ، عَنْ أَبِيهِ مُحَمَّدٍ، عَنْ أَبِيهِ عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ، عَنْ أَبِيهِ الْحُسَيْنِ، عَنْ أَبِيهِ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ): فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ: "وَ إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ عَنِ الصِّرَاطِ لَنُكَيِّبُونَ"، قَالَ: «عَنْ وَلَايَتِنَا أَهْلِ الْبَيْتِ». ** (البرهان

نصف الجزء ٢٥ - ٣٥ - ١/٢

في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٣٠ ، تأويل الآيات ٣٥٥/٦ : ١.

២. មូហ្គាំម៉ាដូ ប៊ិន អាល់-អាប់បាស់បានតំណាលតមកពី អាស៊ូម៉ាដូ ប៊ិន អាល់-ហ្វាឌីល អាល់-អាស៊ូរ៉ាស៊ី ដែលបានតំណាលតមកពី បាការ ប៊ិន មូហ្គាំម៉ាដូ ប៊ិន អ៊ីបរិហ្គឹម បម្រើរបស់អាល់-ខ័លីលដែលបាន តំណាលតមកពី ស្វែដ្ឋី បុត្ររបស់មូសា صلوات الله عليه والسلم ដែលបានតំណាលតមកពីព្រះបិតា صلوات الله عليه والسلم ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلم មូសា صلوات الله عليه والسلم ដែលទទួលបានមកពី យ៉ាក្កូហ្វារ صلوات الله عليه والسلم ព្រះបិតាព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلم ដែលបានមកពីមូហ្គាំម៉ាដូ صلوات الله عليه والسلم ព្រះបិតា صلوات الله عليه والسلم ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلم ដែលបានមកពី អុលី ប៊ិន អាល់-ហ្វាឌីល صلوات الله عليه والسلم ព្រះបិតា صلوات الله عليه والسلم ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلم ដែលបានមកពី អុលី صلوات الله عليه والسلم ប៊ិន អាប៊ូ ត្លីលីប صلوات الله عليه والسلم ព្រះបិតា صلوات الله عليه والسلم ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلم ដែលមានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្វ្លែ وَعَلَّمَ [២៣:៧៤] ការពិត នូវជនដែលមិនជឿលោកមុខទេនោះ ជនទាំងនោះបែកចេញពីមាតាគ្រងត្រូវ ថា៖ "[បែកចេញ]ពី វីឡាយ៉ាស្ត្រយើង ព្រះរាជកុលដ្ឋាន عَلَيْهِمُ السَّلَام" (1: 6/355)

***

3. وَ عَنْهُ، قَالَ: حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ الْعَبَّاسِ، عَنْ جَعْفَرِ الرُّمَائِيِّ، عَنْ الْحُسَيْنِ بْنِ عَلْوَانَ، عَنْ سَعْدِ بْنِ طَرِيفٍ، عَنْ الْأَصْبَغِ بْنِ نُبَيْتَةَ، عَنْ عَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «قَوْلُهُ عَزَّ وَجَلَّ: "وَ إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ عَنِ الصِّرَاطِ لَنَّاكِبُونَ" – قَالَ – عَنْ وَلَايَتِنَا». ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٣١ ، تأويل الآيات ٣٥٥/٧ : ١.)

៣. អាល់-អាស៊ូរ៉ាស៊ី ប៊ិន ណាបាតាស្ត្របានតំណាលតមកពីអុលី صلوات الله عليه والسلم ដែលមានវចនៈថា៖ "ព្រះបន្ទូល អល់ឡោះហ្វ្លែ وَعَلَّمَ [២៣:៧៤] ការពិតនូវជនដែលមិនជឿលោកមុខទេនោះ ជនទាំងនោះបែកចេញពី មាតាគ្រងត្រូវ ចេញពីវីឡាយ៉ាស្ត្រយើង عَلَيْهِمُ السَّلَام" (1: 7/355)

***

4. في اصول الكافي الحسين بن محمد عن معلى بن محمد عن محمد بن جمهور عن عبد الله بن عبد الرحمن عن الهيثم بن واقد عن صفوان قال: سمعت أبا عبد الله عليه السلام يقول: قال أمير المؤمنين عليه السلام: ان الله تبارك وتعالى لو شاء لعرف العباد نفسه، ولكن جعلنا أبوابه وصراطه وسبيله والوجه الذي يؤتى منه، فمن عدل عن ولايتنا أو فضل علينا غيرنا فانهم عن الصراط لناكبون... (تفسير نور الثقلين الجزء : ٣ صفحة : ٥٤٩)

៤. [អ៊ូស្វីល អាល់-កាហ្វី]... ទទួលបានមកពី ស្វាហ្វាស្ត្រដែលបានថ្លែងថា ខ្ញុំបានឮអាប៊ូ អាប់ខុលឡោះហ្វ្លែ وَعَلَّمَ មានវចនៈថា អាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلم មានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្វ្លែ وَعَلَّمَ បើព្រះអង្គ وَعَلَّمَ ចង់ ព្រះអង្គ وَعَلَّمَ នឹងអនុញ្ញាតឲ្យបាវស្គាល់ព្រះអង្គ وَعَلَّمَ ផ្ទាល់ ។ តែព្រះអង្គ وَعَلَّمَ បានតែងតាំងយើង عَلَيْهِمُ السَّلَام ជាទ្វារព្រះអង្គ وَعَلَّمَ ជា មាតាព្រះអង្គ وَعَلَّمَ ជាផ្លូវទៅរកព្រះអង្គ وَعَلَّمَ និងជាព្រះភ័ក្ត្រព្រះអង្គ وَعَلَّمَ ដែលមកពីព្រះអង្គ وَعَلَّمَ ។ ដូច្នេះអ្នកណា ផ្លាស់ប្តូរពីវីឡាយ៉ាស្ត្រយើង عَلَيْهِمُ السَّلَام ឬសុខចិត្តទទួលយកអ្នកផ្សេងជាជាងយកយើង عَلَيْهِمُ السَّلَام អ្នកនោះគឺអ្នកដែល [២៣:៧៤] បែកចេញពីមាតាគ្រងត្រូវ ។" (តាហ្វ្លែសៀវ នូវ អាល់-ស្វាហ្វាស្ត្រ រត្ន២៣ ហ្វាឌីល ១៨)

***

... فَأَنَا الذِّكْرُ الَّذِي عَنْهُ ضَلَّ وَ السَّبِيلُ الَّذِي عَنْهُ مَالَ وَ الْإِيمَانُ الَّذِي بِهِ كَفَرَ وَ الْقُرْآنُ الَّذِي إِيَّاهُ هَجَرَ وَ الدِّينُ الَّذِي بِهِ كَذَّبَ وَ الصِّرَاطُ الَّذِي عَنْهُ نَكَب... (الكافي , الجزء ٨ , الصفحة ١٨)

៥. អាមីរុល-មុមីនីន صلوات الله عليه والسلم មានវចនៈថា៖ "ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلم គឺព្រះកម្រើនដែលបុគ្គលរង្វេង ជាផ្លូវដែលបុគ្គលបែក ចេញ ជាអ៊ីម៉ាន (ជំនឿ) ដែលបុគ្គលបដិសេធ ជាគួរអានដែលបុគ្គលរត់ចោល ជាព្រះសាសនាដែល

បុគ្គលចោទថាមុសា ជាព្រះមាតិកាដែលបុគ្គលបែកចេញ 1" (الكافي 8 : 4 / 27)

﴿ وَلَوْ رَحِمْنَاهُمْ وَكَشَفْنَا مَا بِهِمْ مِنْ ضُرِّ لَلْجُؤِ فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴾ ٧٥

៧៥. ទោះជាយើងប្រោសមេត្តាពួកគេ យកទុក្ខភ័យចេញពីពួកគេក៏ដោយ ក៏ពួកគេនឹងនៅតែមាន: ប្រទូសប្រឆាំងទាំងឯងដ៏តង់តង់ [និងសាបព្រោះសេចក្តីវិនាស] ។

﴿ وَقَدْ أَخَذْنَاهُمْ بِالْعَذَابِ فَمَا اسْتَكَانُوا لِرَبِّهِمْ وَمَا يَتَضَرَّعُونَ ﴾ ٧٦

៧៦. យើងបានធ្វើទណ្ឌកម្មពួកគេ [ដើម្បីនឹងឲ្យពួកគេកែខ្លួន] តែពួកគេ (ពួកឧក្រិដ្ឋមានៈ) នៅតែមិន ចុះចូលចំពោះព្រះម្ចាស់ពួកគេទេ ពួកគេមិនព្រមទទួលចម្រើន[ព្រះអង្គ]ដោយដាក់ខ្លួនទេ

មើលសូរ៉ាហ៍: ១០៨ អាយ៉ាស៊ុំ ២ ។

﴿ حَتَّىٰ إِذَا فَتَحْنَا عَلَيْهِم بَابًا ذَا عَذَابٍ شَدِيدٍ إِذَا هُمْ فِيهِ مُبْلِسُونَ ﴾ ٧٧

៧៧. ទាល់តែយើងបានបើកទ្វារទណ្ឌកម្ម[ប្រដៅ]ធ្ងន់លើពួកគេ ។ មើលចុះ ពួកគេអស់សង្ឃឹម[ព្រោះ តែលែងមានឱកាសធ្វើទង្វើល្អប្រពៃទៀតបាន] ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុំ ៧៥-៧៧

1. عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنِ ابْنِ أَبِي عُمَيْرٍ عَنْ أَبِي أَيُّوبَ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ مُسْلِمٍ، قَالَ: سَأَلْتُ أَبَا جَعْفَرٍ (عليه السلام) عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ: "فَمَا اسْتَكَانُوا لِرَبِّهِمْ وَمَا يَتَضَرَّعُونَ"، فَقَالَ: «الِاسْتِكَانَةُ هُوَ الْخُضُوعُ وَ التَّضَرُّعُ، هُوَ رَفْعُ الْيَدَيْنِ، وَ التَّضَرُّعُ بِهَيْمًا».

១. អាលី ប៊ិន អ៊ីប្រាអ៊ឹម... ទទួលបានមកពី មូហាំម៉ាដ្ឋ ប៊ិន មុស្លីមដែលបានថ្លែងថា ខ្ញុំបានសួរ អាច្ចី យ៉ាត្តាហ្វារ ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ ^{عَزَّ وَجَلَّ} [២៣:៧៦] យើងបានច្បាមពួកគេដោយទណ្ឌកម្ម [ដើម្បី នឹងឲ្យពួកគេកែខ្លួន] តែពួកគេ (ពួកឧក្រិដ្ឋមានៈ) នៅតែមិនចុះចូលចំពោះព្រះម្ចាស់ពួកគេទេ ពួកគេមិន ព្រមទទួលចម្រើន[ព្រះអង្គ]ដោយដាក់ខ្លួនទេ ។ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ការចុះចូល (الاستكانة) គឺការ ទន់ទេរតាម ។ ការដាក់ខ្លួន គឺការលើកដៃទាំងពីរឡើង និងការអង្វរសូមដោយដៃទាំងពីរនេះ ។"

(الكافي 2 : 348 / 2)

***

2. الطَّبْرَسِيُّ: قَالَ أَبُو عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «الِاسْتِكَانَةُ الدُّعَاءُ، وَ التَّضَرُّعُ: رَفْعُ الْيَدَيْنِ فِي الصَّلَاةِ».* (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٣٢، مجمع البيان ١٨١: ٧٠).

២. [អាល់-គ្តីបារស៊ី] អាច្ចី អុប្បខ្លួលឡោះហ្ន៎ ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "អាល់-អ៊ីសតាកាណាស៊ុំ (الاستكانة) គឺ ការអង្វរសូមដោយដៃ ឯការដាក់ខ្លួនគឺការលើកដៃទាំងពីរឡើងក្នុងពេលស្ងៀមស្ងៀម ។" (مجمع البيان 7 : 181)

***

نصف الحرب - ٣٥ - ٣٥ ប្រាំស្រប ៣៥ - ៣៥ ១/២

3. وَ قَالَ عَلِيُّ بْنُ إِبْرَاهِيمَ: وَ فِي رِوَايَةِ أَبِي الْجَارُودِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِهِ: "أُمُّ تَسَاءَلُهُمْ خَرْجًا فَخَرَجَ رَبِّكَ خَيْرٌ" يُقُولُ: أُمُّ تَسَاءَلُهُمْ أَجْرًا، فَأَجْرُ رَبِّكَ خَيْرٌ "وَ هُوَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ".

៣. អាស៊ី ប៊ិន អ៊ីប៊ីហ្គាមបានថ្លែងថា អាឡី អាស់-យ៉ាវដូបានតំណាលតមកពី អាឡី យ៉ាត្ថុហ្សារ ^{صلوات الله عليه والسلام} អំពីព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ ^{عَلَيْهِ السَّلَامُ} [២៣:៧២] ឬតើអ្នកបានសូមថ្លែងឈ្នួលពីពួកគេទេ? តែរង្វាន់របស់ព្រះម្ចាស់អ្នកប្រសើរបំផុត ថា: "ព្រះអង្គ ^{عَلَيْهِ السَّلَامُ} មានព្រះបន្ទូលថា: "ឬតើអ្នក ^{صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ} សូមរង្វាន់ពីពួកគេ រង្វាន់របស់ព្រះម្ចាស់អ្នក ^{صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ} ប្រសើរបំផុត ។ ព្រះអង្គជាអ្នកផ្គត់ផ្គង់ប្រសើរបំផុត ។

قَوْلُهُ: "وَ لَقَدْ أَخَذْنَاهُمْ بِالْعَذَابِ فَمَا اسْتَكَانُوا لِرَبِّهِمْ وَ مَا يَتَضَرَّعُونَ" فَهُوَ الْجُوعُ، وَ الْحَوْفُ، وَ الْقَتْلُ. ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٣٢، تفسير القمّي ٩٤: ٢).

ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ ^{عَلَيْهِ السَّلَامُ} [២៣:៧៦] យើងបានច្បាមពួកគេដោយទណ្ឌកម្ម[ដើម្បីនឹងឲ្យពួកគេកែខ្លួន] តែពួកគេ (ពួកឧក្រិដ្ឋមានៈ) នៅតែមិនចុះចូលចំពោះព្រះម្ចាស់ពួកគេទេ ពួកគេមិនព្រមទទួលអង្វរ[ព្រះអង្គ] ដោយដាក់ខ្លួនទេ ។ នេះគឺការអត់ឃ្លាន ការភ័យខ្លាច និងការសម្លាប់ ។" (تفسير القمي 2: 94)

***

4. وَ رُوِيَ عَنْ مُقَاتِلِ بْنِ حَيَّانَ، عَنِ الْأَصْبَغِ بْنِ نُبَاتَةَ، عَنْ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «لَمَّا نَزَلَتْ هَذِهِ السُّورَةُ، قَالَ النَّبِيُّ (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ آلِهِ وَسَلَّمَ) لِمَا نَزَلَتْ هَذِهِ السُّورَةُ، قَالَ النَّبِيُّ (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ آلِهِ وَسَلَّمَ): مَا هَذِهِ النَّجِيرَةُ الَّتِي أَمَرَنِي بِهَا رَبِّي؟ قَالَ: لَيْسَتْ بِنَجِيرَةٍ، وَ لَكِنَّهُ يَأْمُرُكَ إِذَا تَحَرَّمتَ لِلصَّلَاةِ، أَنْ تَرْفَعَ يَدَيْكَ إِذَا كَبَّرْتَ، وَ إِذَا رَكَعْتَ، وَ إِذَا رَفَعْتَ رَأْسَكَ مِنَ الرَّكُوعِ، وَ إِذَا سَجَدْتَ، فَإِنَّهُ صَلَاتُنَا وَ صَلَاةُ الْمَلَائِكَةِ فِي السَّمَاوَاتِ السَّبْعِ، فَإِنَّ لِكُلِّ شَيْءٍ زِينَةً وَ إِنَّ زِينَةَ الصَّلَاةِ رَفْعُ الْأَيْدِي عِنْدَ كُلِّ تَكْبِيرَةٍ.

៤. គេបានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍មកពី មូក្លីទីល ប៊ិន ហ្គាយ៉ាន់ តមកពី អាស់-អាស្ម់បាត់ ប៊ិន នូបាតាស្ក់ តមកពី អាមីរុល-មុមីនីន ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា: "កាលសូរ៉េរ៉ា:ត្ថនេះ (១០៨:២) ត្រូវដាក់ចុះមកឲ្យព្រះសាស្តា ^{صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ} ព្រះអង្គ ^{صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ} មានព្រះវចនៈថា: "យ៉ឹបរ៉អ៊ីល ^{صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ} អើយ ពលីកម្មដែលអល់ឡោះហ្គ័ ^{عَلَيْهِ السَّلَامُ} បញ្ជាឲ្យទូលបង្គំ ^{صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ} ធ្វើនោះគឺអ្វី?" យ៉ឹបរ៉អ៊ីល ^{صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآLِهِ وَسَلَّمَ} មានវចនៈថា: "មូហ្គាំម៉ាដ្ច ^{صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآLِهِ وَسَلَّمَ} អើយ នេះមិនមែនពលីកម្មទេ តែអល់ឡោះហ្គ័ ^{عَلَيْهِ السَّلَامُ} បញ្ជាមកថាពេលព្រះអង្គ ^{صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآLِهِ وَسَلَّمَ} ឈរស្ម័គ្រឡាត់ ឲ្យព្រះអង្គ ^{صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآLِهِ وَسَلَّمَ} លើកដៃឡើងពេលចាប់ផ្តើមស្ម័គ្រឡាត់ក្នុងរ៉ក់អុត្ត ពេលព្រះអង្គ ^{صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآLِهِ وَسَلَّمَ} ងើបក្បាលពីរុក្ខអុឡើងវិញ ពេលស្វ័យដូ ព្រោះនេះគឺស្ម័គ្រឡាត់យើងនិងស្ម័គ្រឡាត់របស់អស់ទេវតានៅលើមេឃទាំងប្រាំពីរ ។ សព្វសារពើសុទ្ធតែមាននូវលំអ លំអរបស់ស្ម័គ្រឡាត់គឺការលើកដៃឡើងក្នុងគ្រប់ តាក់ហ្ស័រ ។"

قَالَ النَّبِيُّ (صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ آلِهِ وَسَلَّمَ): «رَفْعُ الْأَيْدِي مِنَ الْإِسْتِكَانَةِ. قُلْتُ: وَ مَا الْإِسْتِكَانَةُ؟ قَالَ: «أ لَا تَقْرَأُ هَذِهِ الْآيَةَ: "فَمَا اسْتَكَانُوا لِرَبِّهِمْ وَ مَا يَتَضَرَّعُونَ"». ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٥ صفحة : ٧٧٧، مجمع البيان ٨٣٧: ١٠).

ព្រះសាស្តា ^{صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآLِهِ وَسَلَّمَ} មានព្រះវចនៈថា: "ចូរលើកដៃឡើងដោយដាក់ខ្លួន ។" ខ្ញុំបានទូលថា: "អ្វីទៅការដាក់ខ្លួននោះ?" ព្រះអង្គ ^{صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآLِهِ وَسَلَّمَ} បានសូត្រអាយ៉ាស្ក់នេះគឺ: [២៣:៧៦] តែពួកគេនៅតែមិនចុះចូលចំពោះព្រះម្ចាស់ពួកគេទេ ពួកគេមិនព្រមទទួលអង្វរ[ព្រះអង្គ]ដោយដាក់ខ្លួនទេ ។" (مجمع البيان 10: 837)

***

5. سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ: عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ الْحُسَيْنِ بْنِ أَبِي الْخَطَّابِ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ سِنَانٍ، عَنْ عَمَّارِ بْنِ مَرْوَانَ، عَنِ الْمُنْجَلِ بْنِ جَمِيلٍ، عَنْ جَابِرِ بْنِ يَزِيدَ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): فِي قَوْلِهِ: «حَتَّى إِذَا فَتَحْنَا عَلَيْهِمْ بَابًا ذَا عَذَابٍ شَدِيدٍ»: «هُوَ عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، إِذَا رَجَعَ فِي الرَّجْعَةِ». * (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٣٢، مختصر بصائر الدرجات: ١٧.)

៥. [សាអុដ្ឋ ប៊ិន អាប់ខុលឡោះហ្វា]... ទទួលបានមកពី យ៉ាហ្វេរ ប៊ិន យ៉ាស៊ីដ្ឋ ដែលបានតំណាលតមកពី អាឡិ យ៉ាតុហ្វារ ^{صلوات الله عليه والسلام} (អ៊ីម៉ា មូហ្វាម៉ាដ្ឋ អាល់-បាត្រូវ ^{صلوات الله عليه والسلام}) ដែលមានវចនៈអំពីព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ ^{عَلَيْهِ السَّلَامُ} [២៣:៧៧] ទាល់តែយើងបានបើកទ្វារទណ្ឌកម្ម[ប្រដៅ]ធ្ងន់លើពួកគេ ថា៖ "នេះគឺអាលី ^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ិន អាឡិ ត្ថុលីប ^{عليه السلام} ពេលព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ត្រឡប់មកវិញក្នុងនិវត្តន៍កាល (វិច្ឆ័អុស្ត) ។" (តាហ្វេស្យែរ ប៊ូរហ្វាន ក្យាលទី ៣ ទំព័រ ៨១១, 17: مختصر بصائر الدرجات)

وَهُوَ الَّذِي أَنْشَأَ لَكُمْ السَّمْعَ وَالْأَبْصَرَ وَالْأَفْئِدَةَ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ ﴿٧٨﴾

៧៨. ព្រះអង្គជាអ្នកបង្កើតត្រចៀក[ដើម្បីស្តាប់ឮ] ភ្នែក[ដើម្បីមើលឃើញ] និងបេះដូង[ដើម្បីយល់] សម្រាប់ពួកអ្នក ។ [តែ]ពួកអ្នកអរព្រះគុណ[ព្រះអង្គ]តិចណាស់ ។

وَهُوَ الَّذِي ذَرَأَكُمْ فِي الْأَرْضِ وَإِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٧٩﴾

៧៩. ព្រះអង្គជាអ្នកធ្វើឲ្យពួកអ្នកកើនឡើងនៅលើផែនដី [ក្រោយមក]ពួកអ្នកនឹងត្រូវប្រមូលទៅឯព្រះអង្គ ។

وَهُوَ الَّذِي يُحْيِي وَيُمِيتُ وَلَهُ اخْتِلَافُ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٨٠﴾

៨០. ព្រះអង្គជាអ្នកប្រទានជីវិតនិងសេចក្តីស្លាប់ ។ ការផ្លាស់ប្តូរពេលយប់និងពេលថ្ងៃនៅលើព្រះអង្គ ។ ពួកអ្នកមិនត្រិះរិះទេ ?

بَلْ قَالُوا مِثْلَ مَا قَالَ الْأَوَّلُونَ ﴿٨١﴾

៨១. តែពួកគេបាននិយាយដូចបណ្តាជនដំនាន់មុនបាននិយាយដែរ ។

قَالُوا أَءِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظْمًا أَءِنَّا لَمَبْعُوثُونَ ﴿٨٢﴾

៨២. [ព្រោះតែពួកគេបដិសេធសទ្ធានិងជាជនទុច្ចរិត ព្រមទាំងជាអសាធុជន បានជា] ពួកគេថា៖ "កាលណាយើងស្លាប់ ទៅជាធ្នូលី នៅសល់តែឆ្អឹង គេនឹងឲ្យយើងរស់វិញឬ ?

لَقَدْ وَعَدْنَا نَحْنُ وَعَآبَاؤُنَا هَذَا مِنْ قَبْلُ إِنْ هَذَا إِلَّا أَسْطِيرُ الْأَوَّلِينَ ﴿٨٣﴾

៨៣. គេបានសន្យារឿងនេះជាមួយយើងនិងដួនតាយើងកាលពីមុនរួចហើយ ។ រឿងនេះពុំមែនអ្វីក្រៅពីរឿងព្រេងបុរាណទេ ។"

قُلْ لِمَنِ الْأَرْضُ وَمَنْ فِيهَا إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٨٤﴾

៨៤. តើដល់អ្នកណា ផែនដីនិងអ្នកដែលនៅលើផែនដីនោះ បើអ្នកដឹង ?

៨៤. ចូរអ្នកថ្លែងថា៖ "តើផែនដីនិងបណ្តាប្រជាជននៅលើផែនដីនោះជាប់សម្តែងអ្នកណា បើអស់លោកដឹង?"

سَيَقُولُونَ لِلَّهِ قُلْ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿٨٥﴾

៨៥. ពួកគេនឹងថា៖ "ជាកម្មសិទ្ធិរបស់អស់ឡោះហ្ន៎ ។" ចូរអ្នកថ្លែងថា៖ "ដូច្នោះហេតុអ្វីអស់លោកមិនភ្ញាក់រលឹក?"

قُلْ مَنْ رَبُّ السَّمَوَاتِ السَّبْعِ وَرَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ ﴿٨٦﴾

៨៦. ចូរអ្នកថ្លែងថា៖ "អ្នកណាជាម្ចាស់មេឃទាំងប្រាំពីរ ជាម្ចាស់ព្រះរាជបល្ល័ង្កផ្តុំផ្អើងមហិមា?"

سَيَقُولُونَ لِلَّهِ قُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ ﴿٨٧﴾

៨៧. ពួកគេនឹងថា៖ "[ជាកម្មសិទ្ធិ]របស់អស់ឡោះហ្ន៎ ។" ចូរអ្នកថ្លែងថា៖ "ដូច្នោះហេតុអ្វីអស់លោកមិនខ្លាចក្រែង?"

قُلْ مَنْ بِيَدِهِ مَلَكُوتُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ يُجِيرُ وَلَا يُجَارُ عَلَيْهِ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٨٨﴾

៨៨. ចូរអ្នកថ្លែងថា៖ "តើអំណាចគ្រប់គ្រងលើសព្វសារពើនៅក្នុងកណ្តាប់ដៃអ្នកណា អ្នកដែលការពារតែពុំមានអ្នកណាអាចគេចផុតពីព្រះអង្គឡើយនោះ បើអស់លោកដឹង?"

سَيَقُولُونَ لِلَّهِ قُلْ فَأَنَّى تُسْحَرُونَ ﴿٨٩﴾

៨៩. ពួកគេនឹងថា៖ "អស់ឡោះហ្ន៎ ។" ចូរអ្នកថ្លែង[ប្រាប់ពួកគេ]ថា៖ "ដូច្នោះម្តេចក៏អស់លោករងការបញ្ឆោត?"

بَلْ أَتَيْنَهُم بِالْحَقِّ وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿٩٠﴾

៩០. ពិតណាស់ យើងបាននាំការពិតមកឲ្យពួកគេ [តែពួកគេបានបែរក្រោយទាំងមាន៖] ការពិតពួកគេជាមុសាវាទី (គឺអ្នកហែកុហក) ។

مَا أَخَذَ اللَّهُ مِنْ وَلَدٍ وَمَا كَانَ مَعَهُ مِنْ إِلَهٍ إِذًا لَذَهَبَ كُلُّ إِلَهٍ بِمَا خَلَقَ وَلَعَلَّ بَعْضُهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُصِفُونَ ﴿٩١﴾

៩១. អស់ឡោះហ្ន៎មិនមានព្រះរាជបុត្រឡើយ ពុំមានព្រះផ្សេងរួមជាមួយព្រះអង្គឡើយ ។ បើដូច្នោះមែនព្រះនីមួយៗនឹងចាប់យកនូវអ្វីដែលខ្លួនបានបង្កើត (ធ្វើប្រតិកម្មនិងដណ្តើមយកអ្វីដែលខ្លួនបានបង្កើតមក) ព្រះមួយចំនួន[ក្នុងចំណោមព្រះទាំងនោះ]ប្រាកដជាមានជ័យជំនះលើព្រះដទៃទៀត ។ អស់ឡោះហ្ន៎ទ្រង់មហារុងរៀងលើសអ្វីដែលពួកគេ (គឺពួកគោរពបូជារូប បដិមា ពួក

ពហុទេពនិយម ពួកបដិសេធសទ្ធា... រៀបរាប់នោះពេកណាស់ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៧៨-៩១

1. وَ لَقَدْ حَدَّثَنِي أَبِي الْبَاقِرُ عَلَيْهِ السَّلَامُ، عَنْ جَدِّي عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ زَيْنِ الْعَابِدِينَ عَنْ أَبِيهِ الْحُسَيْنِ بْنِ عَلِيٍّ سَيِّدِ الشُّهَدَاءِ، عَنْ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ أَجْمَعِينَ: أَنَّهُ اجْتَمَعَ يَوْمًا عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ أَهْلُ خَمْسَةِ أَذْيَانٍ: الْيَهُودُ وَ النَّصَارَى، وَ الدَّهْرِيُّ، وَ التَّنَوِيُّ، وَ مُشْرِكُو الْعَرَبِ.

១. [អ៊ីម៉ា អាល់-ហ្គាសាន់ អាល់-អុស្ការី ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖] "ព្រះបិតា ^{صلوات الله عليه والسلام} ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានប្រាប់ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} តមកពីព្រះអយ្យកោ ^{صلوات الله عليه والسلام} ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} អាលី ប៊ិន អាល់-ហ្គាសាន់ សៃនី អាល់-អុប៊ីខ្លួន ^{صلوات الله عليه والسلام} តមកពីព្រះបិតា ^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} អាល់-ហ្គាសាន់ ប៊ិន អាលី ^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះអគ្គប្រមុខរបស់ទុក្ខរបុគ្គលទាំងឡាយ តមកពី អាមីរុល-មុមីនីន អាលី ប៊ិន អាហ្វិ គ្លីលីប ^{صلوات الله عليه والسلام} សូមអល់ឡោះហ្វី ^{صلوات الله عليه والسلام} ប្រសិទ្ធិពរឲ្យព្រះអង្គទាំងអស់ ថាថ្ងៃ មួយមានសន្តិបាតវាងរិស្វលុលឡោះហ្វី ^{صلوات الله عليه والسلام} និងគណសាសនាគ្រិស្ត គណសាសនាយ៉ាហ្វីខ្លី គណសាសនាដ្យាស្តរីយ៉ាស្ត គណសាសនាស្វាណារីយ៉ាស្ត និងពួកអារ៉ាប់អសទ្ធា...

وَ قَالَتِ التَّنَوِيُّ: نَحْنُ نَقُولُ: إِنَّ النُّورَ وَ الظُّلْمَةَ هُمَا الْمُدْبِرَانِ، وَ قَدْ جِئْنَاكَ لِنَنْظُرَ مَا تَقُولُ، فَإِنْ تَبِعْنَا فَتَحْنُ أَسْبَقُ إِلَى الصَّوَابِ مِنْكَ وَ أَفْضَلُ، وَ إِنْ خَالَفْنَا حَصَمْنَاكَ.

១. ពួកស្វាណារីយ៉ាស្ត (التنوية) បានថា៖ "យើងថាពន្លឺនិងភាពងងឹតជាឥទ្ធិពលពីរដែលគ្រប់គ្រងភពដែនដែនចក្រវាល ។ យើងមករកលោក មូហាំម៉ាដ្យូ ^{صلوات الله عليه وآله} ព្រោះចង់ដឹងថាតើលោក ^{صلوات الله عليه وآله} ថាអ្វីខ្លះ ។ បើលោក ^{صلوات الله عليه وآله} ព្រមតាមយើង យើងត្រឹមត្រូវជាងលោក ^{صلوات الله عليه وآله} និងមានឋានៈខ្ពស់ ។ បើលោក ^{صلوات الله عليه وآله} ប្រឆាំងយើងៗនឹង ជជែករកខុសត្រូវជាមួយលោក ^{صلوات الله عليه وآله} ។"

ثُمَّ أَقْبَلَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ عَلَى التَّنَوِيِّ الَّذِينَ قَالُوا: النُّورَ وَ الظُّلْمَةَ هُمَا الْمُدْبِرَانِ فَقَالَ: وَ أَنْتُمْ فَمَا الَّذِي دَعَاكُمْ إِلَى مَا قُلْتُمُوهُ مِنْ هَذَا؟ فَقَالُوا: لِأَنَّا وَجَدْنَا الْعَالَمَ صِنْفَيْنِ: خَيْرًا وَ شَرًّا، وَ وَجَدْنَا الْخَيْرَ ضِدَّ الشَّرِّ، فَأَنْكَرْنَا أَنْ يَكُونَ فَاعِلٌ [وَاحِدٌ] يَفْعَلُ الشَّيْءَ وَ ضِدَّهُ، بَلْ لِكُلِّ وَاحِدٍ مِنْهُمَا فَاعِلٌ، أَوْ لَا تَرَى أَنَّ الْكَلْبَ مُحَالٌ أَنْ يُسَجِّنَ كَمَا أَنَّ النَّارَ مُحَالٌ أَنْ تُبْرَدَ، فَأَتَيْنَاكَ لِذَلِكَ صَانِعِينَ قَدِيمِينَ: طَلْمَةَ وَ نُورًا.

ព្រះសាស្តា ^{صلوات الله عليه وآله} បានបែរទៅរកពួកស្វាណារីយ៉ាស្ត ដែលថាស្មើនិងភាពងងឹតជាឥទ្ធិពលគ្រប់គ្រងពីរ ហើយមានព្រះវចនៈថា៖ "អស់លោកសំអាងលើអ្វីបានជាហ៊ានថាបែបនេះ?" ពួកគេបានថា៖ "យើង ឃើញមានទ្វេភាពនៅក្នុងចក្រវាល ល្អនិងអាក្រក់ ល្អផ្ទុយពីអាក្រក់ ។ យើងសូមបដិសេធថា អ្វីនីមួយៗ និងភាពផ្ទុយរបស់វានោះមានអ្នកធ្វើតែមួយ ។ ផ្ទុយទៅវិញ អ្វីមួយមានអ្នកធ្វើផ្សេងៗ ។ ចូរលោក ^{صلوات الله عليه وآله} គិត មើល ទឹកកកមិនអាចផ្តល់នូវកម្ដៅបានទេ ឯភ្លើងវិញមិនអាចផ្តល់នូវភាពត្រជាក់បានឡើយ ។ សម្រាប់ យើង នេះគឺភស្តុតាងបញ្ជាក់រឿងនេះ អ្នកធ្វើទាំងពីរ ដែលអមតៈទាំងពីរនោះ គឺភាពងងឹតនិងរស្មី ។"

فَقَالَ لَهُمْ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ: أَمْ لَسْتُمْ قَدْ وَجَدْتُمْ سَوَادًا وَبَيَاضًا، وَ حُمْرَةً وَ صُفْرَةً وَ حُضْرَةً وَ زُرْقَةً وَ كُلٌّ وَاحِدَةٌ ضِدٌّ لِسَائِرِهَا لِاسْتِحَالَةِ اجْتِمَاعِ اثْنَيْنِ مِنْهُمَا فِي مَحَلٍّ وَاحِدٍ، كَمَا كَانَ الْحَرُّ وَ الْبَرْدُ ضِدَّيْنِ لِاسْتِحَالَةِ اجْتِمَاعِهِمَا فِي مَحَلٍّ وَاحِدٍ قَالُوا: نَعَمْ. قَالَ: فَهَلَّا أَتَيْتُمْ بِعَدَدِ كُلِّ لَوْنٍ صَانِعًا قَدِيمًا لِيَكُونَ فَاعِلٌ كُلِّ ضِدٍّ مِنْ هَذِهِ الْأَلْوَانِ غَيْرَ فَاعِلِ الضِّدِّ الْآخَرِ؟! قَالَ: فَسَكَتُوا.

វិស្វលុលឡោះហ្ន៎ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ សួរពួកគេថា៖ "អស់លោកមិនឃើញមានពណ៌ខ្មៅ ស ក្រហម លឿង បៃតងនិងខៀវទេ? ពណ៌នីមួយៗខុសពីពណ៌ទៀត ។ ពណ៌ពីរមិនអាចនៅក្នុងកន្លែងតែមួយបានទេ ដូចកម្ដៅនិងអាការត្រជាក់ខុសគ្នាដែរ ហើយទាំងពីរនេះមិនអាចនៅក្នុងកន្លែងតែមួយជាមួយគ្នាបានឡើយ?" ពួកគេបានថា៖ "ត្រូវ ។" "ហេតុអ្វីអស់លោកមិនបញ្ជាក់ថាប្រភេទ[ពណ៌]ទាំងអស់នេះមានអ្នកធ្វើផ្សេងៗគ្នា ពីព្រោះអ្នកធ្វើ[ពណ៌]មួយមិនអាចជាអ្នកធ្វើ[ពណ៌]ផ្ទុយនោះបានទេ?" អ៊ីម៉ាហ្គាសាន់ អាល់-អ្នាស់ការ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ មានវចនៈថា៖ "ពួកគេស្ងាត់មាត់ ។"

قَالَ: وَ كَيْفَ اجْتَلَطَ النَّوْرُ وَ الظُّلْمَةُ، وَ هَذَا مِنْ طَبَعِهِ الصُّعُودُ، وَ هَذِهِ مِنْ طَبَعِهَا النُّزُولُ أَمْ رَأَيْتُمْ لَوْ أَنَّ رَجُلًا أَخَذَ شَرَفًا يَمْشِي إِلَيْهِ وَ الْآخَرَ غَرْبًا أَمْ كَانَ يَجُوزُ [عِنْدَكُمْ] أَنْ يَلْتَقِيَا مَا دَامَا سَائِرَيْنِ عَلَى وُجُوهِهِمَا؟ قَالُوا: لَا. قَالَ: فَوَجِبَ أَنْ لَا يَجْتَلِطَ النَّوْرُ وَ الظُّلْمَةُ، لِذَهَابِ كُلِّ وَاحِدٍ مِنْهُمَا فِي غَيْرِ جِهَةِ الْآخَرِ، فَكَيْفَ حَدَثَ هَذَا الْعَالَمُ مِنْ امْتِزَاجِ مَا هُوَ مُحَالٌ أَنْ يَمْتَزَجَ؟ بَلْ هُمَا مَدْبِرَانِ جَمِيعًا مَخْلُوقَانِ، فَقَالُوا: سَنَنْظُرُ فِي أُمُورِنَا... (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام ، الجزء ١ ، الصفحة ٥٣٠)

បន្ទាប់មកព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ មានព្រះវចនៈថា៖ "តើវិស្វលុលឡោះហ្ន៎ អាចលាយជាមួយភាពងងឹតបានដូចម្ដេច វាមានប្រភេទផ្ទុយគ្នា ។ នីមួយៗមានមុខនាទីផ្លាស់មួយទៀត? ចូរអស់លោកគិតមើល ប្រសិនបើបុរសម្នាក់ដើរទៅកាន់ទិសខាងកើត ម្នាក់ទៀតទៅកាន់ទិសខាងលិច តើបុរសទាំងពីរនេះអាចជួបមុខគ្នាតាមផ្លូវបានទេ?" ពួកគេបានថា៖ "ទេ ។" ព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ មានព្រះវចនៈថា៖ "នេះតម្រូវឲ្យពន្លឺនិងភាពងងឹតមិនអាចលាយចូលគ្នាបានឡើយព្រោះនីមួយៗមានមុខនាទីផ្លាស់មួយទៀត មួយទីទៃពីមួយទៀត ។ តើភពផែនដៃនចក្រវាលអាចកើតឡើងបានដូចម្ដេចទៅ គឺកើតចេញមកពីអ្វីទាំងនោះដែលមិនអាចច្របល់ចូលគ្នាបានទេនោះ? តែទាំងពីរនោះសុទ្ធតែមានមេគំនិត ទាំងពីរសុទ្ធតែត្រូវគេបង្កើតមក ។" ពួកគេបានថា៖ "យើងនឹងពិចារណា ។" (التفسير المنسوب إلى الإمام العسكري عليه السلام) ៣២៣

***

2. فِي مَنْ لَا يَخْضُرُهُ الْفَقِيهُ حَدِيثٌ طَوِيلٌ وَ فِيهِ: قَالُوا وَ قَدْ رَمَيْتَ يَا رَسُولَ اللَّهِ يَعْثُونَ صِرْتَ رَمِيمًا؟ فَقَالَ: كَلَّا إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ حَرَّمَ لِحُومَنَا عَلَى الْأَرْضِ أَنْ تَطْعَمَ مِنْهَا شَيْئًا. (تفسير نور الثقلين ، الجزء ٤ ، الصفحة ٣٩٤)

២. ហ្គាឌីស្ទវែងមួយនៅក្នុងក្រាំង ម៉ាន់ ឡា យ៉ាស្ត់ឌ្រុះហ្ន៎ អាល់-ហ្គាត្វិះហ្ន៎ ចែងថា៖ "វិស្វលុលឡោះហ្ន៎ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ អើយ ព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ក៏នឹងរលួយ[ដៃ]មែនទេ បានសេចក្ដីថាឆ្អឹងព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَآLِهِ وَسَلَّمَ នឹងរលួយ?" ព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَآLِهِ وَسَلَّمَ មានព្រះវចនៈថា៖ "ទេ! ពិតណាស់ អល់ឡោះហ្ន៎ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَآLِهِ وَسَلَّمَ ហាមដីមិនឲ្យវាប៉ះពាល់សាច់យើង صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَآLِهِ وَسَلَّمَ ទេ មិនឲ្យវាស៊ីអ្វីមួយនៃសាច់យើង صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَآLِهِ وَسَلَّمَ ទេ ។" (تفسير نور الثقلين) ៣៦ ហ្គាឌីស្ទ ៨៥)

عَلِمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَتَعَلَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿١٦﴾

៩២. ព្រះអង្គទ្រង់ញាណអទិស្សមានភាព (គឺអ្វីដែលមិនអាចដឹងបានដោយវិញ្ញាណ) និង

ទិស្សមានភាព (គឺអ្វីដែលអាចឃើញជាក់ស្តែង) ។ ព្រះអង្គទ្រង់មហាខ្ពង់ខ្ពស់ហួសវិស័យស្មាន
លើសអ្វីដែលពួកគេបូករួមហ៊ុនហាយ[ជាមួយព្រះអង្គ]ពេកណាស់ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ៩២

1. ابْنُ أَبِي بَرْزَةَ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبِي (رَحِمَهُ اللَّهُ)، قَالَ: حَدَّثَنَا سَعْدُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عِيْسَى، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ عَلِيٍّ بْنِ فَضَّالٍ، عَنْ ثَعْلَبَةَ بْنِ مَيْمُونٍ، عَنْ بَعْضِ أَصْحَابِنَا، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): فِي قَوْلِهِ عَزَّ وَجَلَّ: "عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ" فَقَالَ: «الْغَيْبُ: مَا لَمْ يَكُنْ، وَالشَّهَادَةُ: مَا قَدْ كَانَ». ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٤ : صفحة: ٣٣، معاني الأخبار: ١/١٤٦)

១. ទទួលបានមកពីស្មារតីអាល់-មុមីនូន ម៉ែមួនដែលបានតំណាលតមកពីមិត្តយើងច្រើននាក់ដែលបាន
តំណាលតមកពីអាច្ឆិ អាប់ខុលឡោះហ្គី صلوات الله عليه والسلام ដែលមានរចនា:អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្គី وَعَلَى [២៣:៩២]
ព្រះអង្គទ្រង់ញាណអទិស្សមានភាពនិងទិស្សមានភាព ថា: "អទិស្សមានភាព គឺអ្វីដែលមិនទាន់ កើត
មានឡើង ។ ទិស្សមានភាព គឺអ្វីដែលបានកើតឡើងហើយ ។" (معاني الأخبار: 146)

قُلْ رَبِّ إِمَّا تُرِيبِي مَا يُوعَدُونَ ﴿٩٣﴾

៩៣. ចូរអ្នកទូលថា: "ព្រះម្ចាស់អើយ ប្រសិនបើព្រះអង្គបង្ហាញឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំបានឃើញអ្វី
(ទណ្ឌកម្ម) ដែលគេបានសន្យាឲ្យពួកគេ

رَبِّ فَلَا تَجْعَلْنِي فِي الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٩٤﴾

៩៤. ព្រះម្ចាស់អើយ សូមព្រះមេត្តាកុំឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំបាននៅក្នុងចំណោមជនទុច្ចរិតឡើយ ។"

وَإِنَّا عَلَىٰ أَنْ نُرِيكَ مَا نَعِدُهُمْ لَقَدِيرُونَ ﴿٩٥﴾

៩៥. យើងមានអំណាចបង្ហាញឲ្យអ្នកបានឃើញនូវអ្វីដែលយើងបានសន្យាឲ្យពួកគេ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស្ត ៩៣-៩៥

1. مُحَمَّدُ بْنُ الْعَبَّاسِ، قَالَ: حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ الْعَبَّاسِ، عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنِ الْعَبَّاسِ بْنِ أَبِي الْعَاصِمِ، عَنِ عَبْدِ الْعَقَّارِ، بِإِسْنَادِهِ، يَرْفَعُهُ
إِلَى عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَبَّاسٍ، وَ عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ، قَالَ جَابِرٌ: إِنِّي كُنْتُ لَأَدْنَاهُمْ مِنْ رَسُولِ اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، قَالَ: سَمِعْنَا رَسُولَ
اللَّهِ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ)، وَ هُوَ فِي حِجَّةِ الْوَدَاعِ يَمِينِي، يَقُولُ: «لَأَعْرِفَنَّكُمْ بَعْدِي تَرْجِعُونَ كُفَّارًا، يَضْرِبُ بَعْضُكُمْ رِقَابَ بَعْضٍ، وَ لَا يَمُ
اللَّهُ، إِنَّ فَعَلْتُمْوهَا لَتَعْرِفَنِي فِي كِتَابَةِ يُضَارِبُونَكُمْ».

១. ទទួលបានពី អាប់ខុលក្តីហ្វារ តាមបណ្តាញព័ត៌មានរបស់លោកដែលឡើងទៅដល់
អាប់ខុលឡោះហ្គី ម៉ែមួន អាប់បាស់ ដែលបានតំណាលតមកពីយ៉ាហ្វៀរ ម៉ែមួន អាប់ខុលឡោះហ្គីដែលបាន
តំណាលថា ខ្ញុំតែងតែនៅជាមួយអ្នកជំនិតរបស់វិស្វលុលឡោះហ្គី وَعَلَى ។ យើងបានឮវិស្វលុលឡោះហ្គី

កាលព្រះអង្គ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ធ្វើពិធីហ្មត្រចុងក្រោយនៅឯមីណា មានព្រះវចនៈថា៖ "ខ្ញុំ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ស្គាល់អស់លោក ថា អស់លោកនឹងទៅជាអ្នកបដិសេធសទ្ធា អស់លោកមួយចំនួននឹងអាក្រក់ឆ្មាងង ។ ខ្ញុំ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ សូមស្ស្តីចំពោះ អស់ឡោះហ្ន៎ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ថា បើអស់លោកធ្វើបែបនេះ អស់លោកនឹងបានឃើញខ្ញុំ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآលِهِ وَسَلَّمَ នៅក្នុងលានប្រយុទ្ធវាយ ប្រហារអស់លោក ។"

قَالَ: ثُمَّ اتَّفَقَتْ خَلْفَهُ، ثُمَّ أَقْبَلَ بِوَجْهِهِ، فَقَالَ: «أَوْ عَلِيٍّ، أَوْ عَلِيٍّ».

លោក (អ្នកអធិប្បាយ) បានថ្លែងថា៖ "បន្ទាប់មកព្រះអង្គ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ បែរព្រះភ័ក្ត្រមករកយើង ហើយមានព្រះ វចនៈថា៖ "ឬអាលី صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ [នឹងវាយប្រហារអស់លោក] ឬអាលី صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ [នឹងវាយប្រហារអស់លោក] ។"

قَالَ: حَدَّثَنَا أَنَّ جَبْرِئِيلَ عَمَرَهُ، وَ قَالَ مَرَّةً أُخْرَى، فَرَأَيْنَا أَنَّ جَبْرِئِيلَ قَالَ لَهُ، فَتَرَكْتُ هَذِهِ الْآيَةَ: "قُلْ رَبِّ إِنَّمَا تُرِيدُني مَا يُوعَدُونَ * رَبِّ فَلَا تَجْعَلْنِي فِي الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ * وَإِنَّا عَلَى أَنْ نُرِيكَ مَا نَعِدُهُمْ لَقَادِرُونَ". ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٣٣، تأويل الآيات ١: ٨/٣٥٥)

លោក (អ្នកអធិប្បាយ) បានថ្លែងថា៖ "ព្រះអង្គ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ បានតំណាលប្រាប់យើងថា យ៉ូប صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ បានប៉ះព្រះ អង្គ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ហើយព្រះអង្គ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ មានព្រះវចនៈសាថ្មី ដូច្នេះយើងដឹងថា យ៉ូប صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ បានប្រាប់ព្រះអង្គ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ។ ដូច្នេះអាយ៉ាស៊ុនេះត្រូវបានបើកឲ្យព្រះអង្គ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ ដឹងគឺ៖ [២៣:៩៣] ចូរអ្នកទូលថា៖ "ព្រះម្ចាស់អើយ ប្រសិនបើព្រះអង្គបង្ហាញឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំបានឃើញអ្វីដែលគេបានសន្យាឲ្យពួកគេ [២៣:៩៤] ព្រះ ម្ចាស់អើយ សូមព្រះមេត្តាកុំឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំបាននៅក្នុងចំណោមជនទុច្ចរិតឡើយ ។" [២៣:៩៥] យើងមានអំណាចបង្ហាញឲ្យអ្នកបានឃើញនូវអ្វីដែលយើងបានសន្យាជាមួយពួកគេ ។"

(تأويل الآيات 1: 8 / 355)

أَدْفَعُ بِأَلْتِي هِيَ أَحْسَنُ السَّيِّئَةِ نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَصِفُونَ ﴿٩٦﴾

៩៦. ចូរអ្នករុញច្រានអំពើអាក្រក់ដោយអំពើល្អប្រសើរ (ចូរអ្នកឆ្លើយតបជនបដិសេធសទ្ធាដោយខន្តី សន្តោស ដោយដាស់តឿនឲ្យពួកគេចេះពិចារណា ចេះកែខ្លួន) ។ យើងដឹងច្បាស់ថាពួកគេថ្លែង រៀបរាប់អ្វីខ្លះ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស៊ុន ៩៦

1. مُحَمَّدٌ بْنُ يَحْيَى عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ عَنْ عَلِيِّ بْنِ الْحَكَمِ عَنْ مُعَاوِيَةَ بْنِ وَهْبٍ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عليه السلام) قَالَ مَا أَكَلَ رَسُولُ اللَّهِ (صلى الله عليه وآله) مُتَّكِمًا مُنْذُ بَعَثَهُ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ إِلَى أَنْ قَبَضَهُ تَوَاضِعًا لِلَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ وَ مَا رَأَى رُكْبَتَيْهِ أَمَامَ جَلِيسِهِ فِي مَجْلِسٍ قَطُّ وَ لَا صَافِحَ رَسُولُ اللَّهِ (صلى الله عليه وآله) رَجُلًا قَطُّ فَتَنَعَ يَدَهُ مِنْ يَدِهِ حَتَّى يَكُونَ الرَّجُلُ هُوَ الَّذِي يَنْزِعُ يَدَهُ وَ لَا كَأَنَّ رَسُولَ اللَّهِ (صلى الله عليه وآله) بِسَيِّئَةٍ قَطُّ قَالَ اللَّهُ تَعَالَى لَهُ "أَدْفَعُ بِأَلْتِي هِيَ أَحْسَنُ السَّيِّئَةِ" فَفَعَلَ

១. ទទួលបានមកពី មូអ្វីយ៉ាស៊ុន ប៊ិន វ៉ាហ្សាប់ ដែលបានតំណាលតមកពី អាឡិ អ្នកបំប្លែងឡោះហ្ន៎ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ

ដែលមានវចនៈថា៖ "រីស៊ូលុលឡោះហ្ន៎ عَلَيْهِ وَالْآلِ وَسَلَّمَ មិនដែលសោយដោយផ្អែកទេ តាំងពីអល់ឡោះហ្ន៎ عَزَّ وَجَلَّ បានចាត់បញ្ជូនព្រះអង្គ عَلَيْهِ وَالْآلِ وَسَلَّمَ មក រហូតដល់ព្រះអង្គ عَلَيْهِ وَالْآលِ وَسَلَّمَ ចូលទិវង្គត ។ ព្រះអង្គ عَلَيْهِ وَالْآលِ وَسَلَّمَ ដាក់ខ្លួនដើម្បីអល់ឡោះហ្ន៎ عَزَّ وَجَلَّ ។ គេមិនដែលឃើញដង្កងព្រះអង្គ عَلَيْهِ وَالْآលِ وَسَلَّمَ ឡើយ ។ រីស៊ូលុលឡោះហ្ន៎ عَلَيْهِ وَالْآលِ وَسَلَّمَ មិនដែលចាប់ដែរលាក់ជាមួយបុរសណាដោយដកដៃព្រះអង្គ عَلَيْهِ وَالْآលِ وَسَلَّمَ ចេញឡើយ ទាល់តែបុរសនោះដកដៃខ្លួនឯងចេញពីដៃព្រះអង្គ عَلَيْهِ وَالْآលِ وَسَلَّمَ សិន ។ រីស៊ូលុលឡោះហ្ន៎ عَلَيْهِ وَالْآលِ وَسَلَّمَ មិនដែលតបស្នងអ្នកណាដោយទង្វើអាក្រក់ឡើយ ។ អល់ឡោះហ្ន៎ عَزَّ وَجَلَّ មានព្រះបន្ទូលនឹងព្រះអង្គ عَلَيْهِ وَالْآលِ وَسَلَّمَ ថា៖ [២៣:៩៦] ចូរអ្នករុញច្រានអំពើអាក្រក់ដោយអំពើល្អប្រសើរ ។ ដូច្នោះព្រះអង្គ عَلَيْهِ وَالْآលِ وَسَلَّمَ បានធ្វើបែបនេះ ។

وَمَا مَنَعَ سَأَلَ قَطُّ إِنْ كَانَ عِنْدَهُ أُعْطِيَ وَإِلَّا قَالَ يَا بَنِي اللَّهِ بِهِ وَلَا أُعْطِيَ عَلَى اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ شَيْئًا قَطُّ إِلَّا أَجَارَهُ اللَّهُ إِنْ كَانَ لِيُعْطِيَ الْجَنَّةَ فَيُجِيزُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ لَهُ ذَلِكَ

ព្រះអង្គ عَلَيْهِ وَالْآលِ وَسَلَّمَ មិនដែលបដិសេធសូមសោះឡើយ ។ បើព្រះអង្គ عَلَيْهِ وَالْآលِ وَسَلَّمَ មាន ព្រះអង្គ عَلَيْهِ وَالْآលِ وَسَلَّمَ ប្រាកដជាឲ្យ ពុំនោះទេ ព្រះអង្គ عَلَيْهِ وَالْآលِ وَسَلَّمَ មានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្ន៎ عَزَّ وَجَلَّ នឹងឲ្យ ។" អ្វីក៏ដោយដែលព្រះអង្គ عَلَيْهِ وَالْآលِ وَسَلَّمَ បរិច្ចាគក្នុងព្រះនាមអល់ឡោះហ្ន៎ عَزَّ وَجَلَّ អល់ឡោះហ្ន៎ عَزَّ وَجَلَّ ប្រទានអ្វីនោះឲ្យព្រះអង្គ عَلَيْهِ وَالْآលِ وَسَلَّمَ សូម្បីតែឋានសួគ៌ក៏អល់ឡោះហ្ន៎ عَزَّ وَجَلَّ ប្រទានឲ្យព្រះអង្គ عَلَيْهِ وَالْآលِ وَسَلَّمَ ដែរ ។"

قَالَ وَكَانَ أَحْوَهُ مِنْ بَعْدِهِ وَالَّذِي ذَهَبَ بِنَفْسِهِ مَا أَكَلَ مِنَ الدُّنْيَا حَرَامًا قَطُّ حَتَّى خَرَجَ مِنْهَا وَاللَّهُ إِنْ كَانَ لَيَعْرِضُ لَهُ الْأَمْرَانَ كِلَاهُمَا لِلَّهِ عَزَّ وَجَلَّ طَاعَةً فَيَأْخُذُ بِأَشَدِّهِمَا لِي بَدَنِهِ وَاللَّهُ لَقَدْ أَعْتَقَ أَلْفَ مَمْلُوكٍ لِرُجْحِهِ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ دَبَّرَتْ فِيهِمْ يَدَاهُ وَاللَّهُ مَا أَطَاقَ عَمَلُ رَسُولِ اللَّهِ (صلى الله عليه وآله) مِنْ بَعْدِهِ أَحَدٌ غَيْرُهُ وَاللَّهُ مَا نَزَلَتْ بِرَسُولِ اللَّهِ (صلى الله عليه وآله) نَازِلَةٌ قَطُّ إِلَّا قَدَّمَهُ فِيهَا ثِقَةً مِنْهُ بِهِ وَإِنْ كَانَ رَسُولُ اللَّهِ (صلى الله عليه وآله) لَيَبْعَثُهُ بِرَأِيَّتِهِ فَيُقَاتِلُ جَبْرَائِيلَ عَنْ يَمِينِهِ وَمِيكَائِيلَ عَنْ يَسَارِهِ ثُمَّ مَا يَرْجِعُ حَتَّى يَفْتَحَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ لَهُ .

ព្រះអង្គ عَلَيْهِ وَالْآلِ وَسَلَّمَ មានវចនៈថា៖ "ឯព្រះអនុជ (គឺអាលី صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَامُ) ព្រះអង្គ عَلَيْهِ وَالْآលِ وَسَلَّمَ វិញ សូមស្បថចំពោះព្រះ عَزَّ وَجَلَّ ដែលបានយកព្រលឹងព្រះអង្គ عَلَيْهِ وَالسَّلَامُ ព្រះអង្គ عَلَيْهِ وَالسَّلَامُ មិនដែលសោយអ្វីដែលច្បាប់ហាមសោះឡើយក្នុងលោកនេះ លុះព្រះអង្គ عَلَيْهِ وَالسَّلَامُ បានចាកលោកនេះ ។ សូមស្បថចំពោះអល់ឡោះហ្ន៎ عَزَّ وَجَلَّ បើព្រះអង្គ عَلَيْهِ وَالسَّلَامُ ជួបប្រទះបញ្ហាពីរដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការស្តាប់បង្គាប់អល់ឡោះហ្ន៎ عَزَّ وَجَلَّ ព្រះអង្គ عَلَيْهِ وَالسَّلَامُ ជ្រើសយកបញ្ហាណាដែលពិបាកបំផុតសម្រាប់ខ្លួនព្រះអង្គ عَلَيْهِ وَالسَّلَامُ ឯង ។ សូមស្បថចំពោះអល់ឡោះហ្ន៎ عَزَّ وَجَلَّ ព្រះអង្គ عَلَيْهِ وَالسَّلَامُ បានលែងទាសៈមួយពាន់នាក់ឲ្យមានសេរីភាពដើម្បីអល់ឡោះហ្ន៎ عَزَّ وَجَلَّ ឲ្យចាកផុតពីការងារផ្ទាល់ខ្លួនរបស់ព្រះអង្គ عَلَيْهِ وَالسَّلَامُ ។ សូមស្បថចំពោះអល់ឡោះហ្ន៎ عَزَّ وَجَلَّ ក្រៅពីព្រះអង្គ عَلَيْهِ وَالسَّلَامُ ពុំមានអ្នកណាអាចអត់ទ្រាំទង្វើរបស់រីស៊ូលុលឡោះហ្ន៎ عَزَّ وَجَلَّ បានឡើយ អត់ពីរីស៊ូលុលឡោះហ្ន៎ عَزَّ وَجَلَّ ទៅ ។ សូមស្បថចំពោះអល់ឡោះហ្ន៎ عَزَّ وَجَلَّ គ្រប់ឧបសគ្គដែលធ្លាក់មកលើរីស៊ូលុលឡោះហ្ន៎ عَزَّ وَجَلَّ ព្រះអង្គ عَلَيْهِ وَالسَّلَامُ ប្រឈមនឹងឧបសគ្គទាំងនោះមុនគេ ព្រះអង្គ عَلَيْهِ وَالسَّلَامُ ជាបុគ្គលជាទីទុកចិត្តសម្រាប់ព្រះអង្គ عَلَيْهِ وَالْآលِ وَسَلَّمَ ក្នុងរឿងនេះ ។ ទីណាក៏ដោយដែលរីស៊ូលុលឡោះហ្ន៎ عَزَّ وَجَلَّ បញ្ជូនព្រះអង្គ عَلَيْهِ وَالسَّلَامُ ទៅជាខ្នាន់ទង់របស់ព្រះអង្គ عَلَيْهِ وَالْآលِ وَسَلَّمَ យ៉ូបរីអ៊ូល عَلَيْهِ وَالسَّلَامُ ប្រយុទ្ធនៅខាងស្តាំព្រះអង្គ عَلَيْهِ وَالسَّلَامُ មីកាអ៊ូល عَلَيْهِ وَالسَّلَامُ នៅខាងឆ្វេងព្រះអង្គ عَلَيْهِ وَالسَّلَامُ ។ ព្រះអង្គ عَلَيْهِ وَالسَّلَامُ មិនត្រឡប់មកវិញទេ ទាល់តែអល់ឡោះហ្ន៎ عَزَّ وَجَلَّ ប្រទានជ័យជំនះឲ្យព្រះអង្គ عَلَيْهِ وَالسَّلَامُ ។" (الكافي 8: 164 / 175)

2. عِدَّةٌ مِنْ أَصْحَابِنَا عَنْ سَهْلِ بْنِ زِيَادٍ عَنْ إِبْنِ مَجْشُوبٍ عَنْ بَعْضِ أَصْحَابِهِ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ: بَعَثَ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ إِلَى بَشْرِ بْنِ عَطَّارٍ التَّمِيمِيِّ فِي كَلَامٍ بَلَّغَهُ فَمَرَّ بِهِ رَسُولُ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ فِي بَنِي أَسَدٍ وَ أَحَدَهُ فَقَامَ إِلَيْهِ نُعَيْمُ بْنُ دَجَاجَةَ الْأَسَدِيِّ فَأَقْلَنَهُ

២. មិត្តយើងច្រើននាក់[បានតំណាល]តមកពីសាសនា ប៊ីន ស្តីយ៉ាដូ តមកពី អ៊ីបនូ ម៉ាស្តូប តមកពី មិត្តម្នាក់របស់លោក តមកពី អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្គី ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានចែងថា៖ "អាមីរុល-មុមីនីន ^{صلوات الله عليه والسلام} បានចាត់បញ្ជូនមនុស្សម្នាក់ទៅចាប់ខ្លួន ប៊ីស្តរ ប៊ីន អ៊ីត្តីរីដូ អាល់-តាមីមីរៀងសម្តីមួយដែលព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានឮ ។ ដូច្នោះបេសកជនរបស់អាមីរុល-មុមីនីន ^{صلوات الله عليه والسلام} បានជួបបុរសនោះនៅឯកុលសម្ព័ន្ធអាសាដូ បានចាប់ខ្លួនបុរសនោះ ។ តែនូវអ្នក ប៊ីន ដ្យាយ៉ាដូដ៏ទាស់គាត់ ហើយបានដោះខ្លួនបុរសនោះ ។

فَبَعَثَ إِلَيْهِ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ فَأَتَوْهُ بِهِ وَ أَمَرَ بِهِ أَنْ يُضْرَبَ فَقَالَ لَهُ نُعَيْمٌ أَمَا وَ اللَّهُ إِنَّ الْمَقَامَ مَعَكَ لَدُنْكَ وَ إِنَّ فِرَاقَكَ لَكُفْرٌ

អាមីរុល-មុមីនីន ^{صلوات الله عليه والسلام} ក៏បានចាត់បញ្ជូនមនុស្សម្នាក់ទៀតទៅចាប់ខ្លួនបុរសនោះ៖ នាំខ្លួនបុរសនោះមក ហើយព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានបញ្ជាឲ្យវាយបុរសនោះ ។ នូវអ្នកបានទូលព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ថា៖ "សូមស្បថចំពោះ អល់ឡោះហ្គី ^{عزَّ وَجَدَّ} នៅជាមួយព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} នាំឲ្យអាប័ឌីន បែកចេញពីព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ជាអំពើក្បត់សាសនា (ស្តីរិក) ។"

قَالَ فَلَمَّا سَمِعَ ذَلِكَ مِنْهُ قَالَ لَهُ يَا نُعَيْمٌ قَدْ عَفَوْنَا عَنْكَ إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ يُعُولُ: «إِذْفَعْ بِأَلْتِي هِي أَحْسَنُ السَّيِّئَةِ» أَمَا قَوْلُكَ إِنَّ الْمَقَامَ مَعَكَ لَدُنْكَ فَسَيِّئَةٌ اِكْتَسَبْتَهَا وَ أَمَا قَوْلُكَ إِنَّ فِرَاقَكَ لَكُفْرٌ فَحَسَنَةٌ اِكْتَسَبْتَهَا فَهَذِهِ بِهَذِهِ ثُمَّ أَمَرَ أَنْ يُخَلَّى عَنْهُ. (الكافي , الجزء ٧ , الصفحة ٢٦٨)

លោក (គឺអ្នកអធិប្បាយ) មានប្រសាសន៍ថា៖ "ពេលព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានឮសម្តីនេះពីមាត់នូវអ្នក ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានប្រាប់គាត់ថា៖ "នូវអ្នកអីយ យើង ^{صلوات الله عليه والسلام} អត់ឱនឲ្យលោក ព្រោះអល់ឡោះហ្គី ^{عزَّ وَجَدَّ} មានព្រះបន្ទូល ថា៖ [២៣:៩៦] ចូរអ្នករុញច្រានអំពើអាក្រក់ដោយអំពើល្អប្រសើរ ។ សម្តីលោកដែលថា "នៅជាមួយ ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} នាំឲ្យអាប័ឌីន" នោះគឺធ្វើអាក្រក់ដែលលោកបានធ្វើ ។ ឯសម្តីលោកដែលថា "បែកចេញ ពីព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} ជាធ្វើក្បត់សាសនា" នោះគឺធ្វើល្អដែលលោកបានធ្វើ ។ ដូច្នោះ វាជាការសងដោះ លោះសម្តីនោះ ។" បន្ទាប់មក ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} បានបញ្ជាឲ្យដោះលែងគាត់ ។" (الكافي) ជុំទី ៧)

***

3. فقلت: [الله] يا أبا سعيد ما ترويه في علي عليه السلام و ما سمعتك تقول فيه؟ قال: يا أخي، أحقن بذلك دمي من [هؤلاء] الجبارة الظلمة [لعنهم الله]. يا أخي، لو لا ذلك لقد شالت بي الخشب و لكنت أقول ما سمعت فيبلغهم ذلك فيكفون عني. و إنما أعني ببغض علي غير علي بن أبي طالب عليه السلام، فيحسبون أني لهم ولي. قال الله جل و عز- «إِذْفَعْ بِأَلْتِي هِي أَحْسَنُ السَّيِّئَةِ» يعني التقية. (كتاب سليم بن قيس الهلالي , الجزء ٢ , الصفحة ٦٠١)

៣. ខ្ញុំបានថា៖ "អល់ឡោះហ្គី ^{عزَّ وَجَدَّ} ! អាហ្វិ សាអ៊ីដូអីយ ម្តេចបានជានិយាយអំពីអាល់ ^{صلوات الله عليه والسلام} អ្វីដែលគេបានឮពី លោក ?" លោកបានថា៖ "ប្អូនអីយ ខ្ញុំ (ហ្វាសាន់ អាល់-បាស្តរី) ព្យាយាមការពារជីវិតពីការសង្កត់សង្កិន

អាល់-ស្វាត្តិឡែន វគ្គ១១៤ ហ្វាត្វិស្វ័៥)

وَأَعُوذُ بِكَ رَبِّ أَنْ يَحْضُرُونِ ﴿٩٨﴾

៩៨. ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំសូមចូលជ្រកក្រោមព្រះបារមីព្រះអង្គ ឱព្រះម្ចាស់អើយ ឲ្យផុតពីវត្តមានពួកវា (ឲ្យផុតពីការទាក់ទាញរបស់មារស្មៃតួន) ។"

حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ رَبِّ ارْجِعُونِ ﴿٩٩﴾

៩៩. លុះសេចក្តីស្លាប់ពើបពះលើពួកគេណាម្នាក់ (ពួកបូជារូបបដិមា ពួកពហុទេពនិយម ពួកបដិសេធសទ្ធា...) អ្នកនោះទូលថា៖ "ព្រះម្ចាស់អើយ សូមព្រះអង្គឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំត្រឡប់មក [កាន់លោកនេះ]វិញ

لَعَلِّي أَعْمَلُ صَالِحًا فِيمَا تَرَكْتُ كَلَّا إِنَّهَا كَلِمَةٌ هُوَ قَائِلُهَا وَمِنْ وَرَائِهِمْ بَرْزَخٌ إِلَىٰ يَوْمِ يُبْعَثُونَ ﴿١٠٠﴾

១០០. ដើម្បីទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំនឹងប្រព្រឹត្តអំពើល្អ ដែលទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំបានលះបង់ចោល ។ ទេ! នេះគ្រាន់តែជាសំដីដែលគេនិយាយឲ្យតែរួចពីមាត់ប៉ុណ្ណោះ ។ នៅពីក្រោយពួកគេគឺលោកកណ្តាល រហូតដល់ថ្ងៃដែលពួកគេនឹងរស់វិញ ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ៩៨-១០០

1. مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ عَلِيِّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ إِسْمَاعِيلَ بْنِ مَرْزَارٍ، عَنْ يُونُسَ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي حَمْرَةَ، عَنْ أَبِي بَصِيرٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، قَالَ: «مَنْ مَنَعَ قِبْرَاطًا مِنَ الرِّكَاعَةِ، فَلَيْسَ بِمُؤْمِنٍ، وَلَا مُسْلِمٍ، وَهُوَ قَوْلُ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ: رَبِّ ارْجِعُونِ لَعَلِّي أَعْمَلُ صَالِحًا فِيمَا تَرَكْتُ»**. (البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٤ صفحة: ٣٥، الكافي ٥٠٣/٣:٠٣)

១. [មូហាំម៉ាដ្ច ប៊ិន យ៉ាក្កុប]... ទទួលបានពី អាហ្វិ បាស្លៀវដែលបានតំណាលតមកពី អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្វ័រ صلوات الله عليه ដែលមានវចនៈថា៖ "អ្នកណាមិនព្រមបរិច្ចាគស្លាកាត់ទេ អ្នកនោះមិនមែនអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លានិងមិនមែនមុស្លីមទេ ។ នេះគឺព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្វ័រ عز [២៣:៩៩] "ព្រះម្ចាស់អើយ សូមព្រះអង្គឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំត្រឡប់មកវិញ [២៣:១០០] ដើម្បីទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំនឹងប្រព្រឹត្តអំពើល្អ ដែលទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំបានលះបង់ចោល ។" (3 /503 :3 الكافي)

***

2. وَ عَنْهُ: عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنِ الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ، عَنْ وَهَيْبِ بْنِ حَفْصٍ، عَنْ أَبِي بَصِيرٍ، قَالَ: سَمِعْتُ أَبَا عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) يَقُولُ: «مَنْ مَنَعَ الرِّجْعَةَ عِنْدَ الْمَوْتِ، وَهُوَ قَوْلُ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ: رَبِّ ارْجِعُونِ * لَعَلِّي أَعْمَلُ صَالِحًا فِيمَا تَرَكْتُ»**. (البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٤ صفحة: ٣٥، الكافي ٥٠٤/١١:٠٣)

២. ទទួលបានពី អាហ្វិ បាស្លៀវដែលបានតំណាលថា ខ្ញុំបានឮអាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្វ័រ صلوات الله عليه មានវចនៈថា៖ "អ្នកដែលមិនព្រមបរិច្ចាគស្លាកាត់ទេនោះសូមត្រឡប់មកវិញក្នុងពេលស្លាប់ ។ នេះគឺព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្វ័រ عز [២៣:៩៩] "ព្រះម្ចាស់អើយ សូមព្រះអង្គឲ្យទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំត្រឡប់មកវិញ [២៣:១០០]

الكافي 3: 11 / 504) "1 ទទួលបានព្រះបង្គំជាខ្ញុំនឹងប្រព្រឹត្តអំពើល្អដែលទទួលបានព្រះបង្គំជាខ្ញុំបានលះបង់ចោល"

***

3. ابنُ بَابُوَيْهٍ، قَالَ: حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ حَاتِمٍ الْقَزْوِينِيُّ (رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ)، قَالَ: حَدَّثَنَا عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ النَّحْوِيُّ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَحْمَدُ بْنُ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ الْبَرْقِيُّ، عَنْ أَبِيهِ مُحَمَّدِ بْنِ خَالِدٍ، عَنْ أَبِي أَيُّوبَ سُلَيْمَانَ بْنِ مُقْبِلِ الْمَدِينِيِّ، عَنْ مُوسَى بْنِ جَعْفَرٍ، عَنْ أَبِيهِ الصَّادِقِ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ)، أَنَّهُ قَالَ: «إِذَا مَاتَ الْكَافِرُ، شَيَعُهُ سَبْعُونَ أَلْفَ مَلَكٍ مِنَ الرَّبَّانِيَّةِ إِلَى قَبْرِهِ، وَإِنَّهُ لَيُنَاشِدُ حَامِلِيهِ بِصَوْتٍ يَسْمَعُهُ كُلُّ شَيْءٍ إِلَّا الثَّقَلَيْنِ، وَ يَقُولُ: لَوْ أَنَّ لِي كَرَّةً فَأَكُونُ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ، وَ يَقُولُ: «رَبِّ ارْجِعُونِ * لَعَلِّي أَعْمَلُ صَالِحًا فِيمَا تَرَكْتُ» فَتُجِيبُهُ الرَّبَّانِيَّةُ: «كَلَّا إِنَّهَا كَلِمَةٌ هُوَ قَائِلُهَا»». * (البرهان في تفسير القرآن الجزء : 4 : صفحة : 35، أمالي الصدوق: 12/239).

៣. [អ៊ីបនូ បាបាវ៉ែហ្គា]... ទទួលបានមកពី អាហ្វិ អៃយូប ស្វ៊ែឡែម៉ាន ប៊ិន មុក្វិប៊ិល អាល់-ម៉ាដ្វែនីដែលបានតំណាលតមកពី មូសា ប៊ិន យ៉ាក្កូហ្វារ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលបានតំណាលតមកពីព្រះបិតា ^{صلوات الله عليه والسلام} ព្រះអង្គ ^{صلوات الله عليه والسلام} អាល់-ស្វ៊ែឡិក្វី ^{صلوات الله عليه والسلام} យ៉ាក្កូហ្វារ ^{صلوات الله عليه والسلام} ប៊ិន មូហ្គាម៉ាដ្វែ ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា៖ "ពេលបុគ្គលបដិសេធសទ្ធាស្តាប់ ទេវតាស្វាបានយ៉ាស្តុ (យមបាល) ចិតសិបពាន់អង្គនាំបុគ្គលនោះទៅឯផ្ទះ ។ បុគ្គលនោះនឹងតវ៉ាជាមួយពួកអ្នកនាំទាំងនោះដោយមានសម្លេងមួយដែលសព្វសារពើពូ លើកលែងតែអាល់-ស្វ្វាត្វីឡាន (الثقلان) គឺ មនុស្សនិងយ្យុន) ថា៖ "បើខ្ញុំអាចត្រឡប់វិញបាន ខ្ញុំនឹងទៅជាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា" ។ បុគ្គលនោះថា៖ "[២៣:៩៩] "ព្រះម្ចាស់អើយ សូមព្រះអង្គឲ្យទទួលបានព្រះបង្គំជាខ្ញុំត្រឡប់មកវិញ [២៣:១០០] ដើម្បីទទួលបានព្រះបង្គំជាខ្ញុំនឹងប្រព្រឹត្តអំពើល្អដែលទទួលបានព្រះបង្គំជាខ្ញុំបានលះបង់ចោល" ។ ពួកទេវតាស្វាបានយ៉ាស្តុនឹងតបអ្នកវិញថា៖ "ទេ! នេះគ្រាន់តែជាសំដីដែលគេនិយាយឲ្យតែរួចពីមាត់ប៉ុណ្ណោះ" ។" (أمالي الصدوق: 12 / 239)

***

4. علي بن إبراهيم، في قوله تعالى: "وَمِنْ ورائِهِمْ بَرْزَخٌ إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ" قال: ... هو قَوْلُ الصَّادِقِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «وَ اللَّهُ مَا أَخَافُ عَلَيْكُمْ إِلَّا الْبَرْزَخَ، فَأَمَّا إِذَا صَارَ الْأَمْرُ إِلَيْنَا، فَتَخُنْ أَوْلَى بِكُمْ».

៤. អាឡី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ែមបានថ្លែងថា៖ "[២៣:១០០] នៅពីក្រោយពួកគេគឺលោកកណ្តាលរហូតដល់ថ្ងៃដែលពួកគេនឹងរស់វិញ អាល់-ស្វ៊ែឡិក្វី ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "សូមស្ស៊ីចំពោះអស់ឡោះហ្គី ^{صلوات الله عليه والسلام} ខ្ញុំ ^{صلوات الله عليه والسلام} មិនបារម្ភពីអស់លោកទេ លើកលែងតែលោកកណ្តាល (البرزخ) ។ ពេលករណីនេះមកដល់យើង ^{عليهم السلام} យើង ^{عليهم السلام} ជាអ្នកជំនិតបំផុតរបស់អស់លោក" ។

وَ قَالَ عَلِيُّ بْنُ الْحُسَيْنِ (عَلَيْهِمَا السَّلَامُ): «إِنَّ الْقَبْرَ رَوْضَةٌ مِنْ رِيَاضِ الْجَنَّةِ، أَوْ حُفْرَةٌ مِنْ حُفْرِ النَّيْرَانِ» . * (البرهان في تفسير القرآن الجزء : 4 : صفحة : 36، تفسير القمي 2: 94).

អាឡី ប៊ិន អាល់-ហ្វាស្វី ^{صلوات الله عليه والسلام} មានវចនៈថា៖ "ផ្ទះជាឧទ្យានមួយក្នុងចំណោមសួនសួតិទាំងឡាយ ឬជាអណ្តូងមួយក្នុងចំណោមអណ្តូងភ្លើងនរកទាំងឡាយ" ។ (تفسير القمي 2: 94)

***

5. مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ: عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدِ بْنِ عَيْسَى، عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ، عَنْ عَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ حَمَّادٍ، عَنْ عُمَرَ بْنِ يَرِيدٍ، قَالَ: قُلْتُ لِأبي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): إِنِّي سَمِعْتُكَ وَ أَنْتَ تَقُولُ: «كُلُّ شَيْعَتَنَا فِي الْجَنَّةِ، عَلَى مَا كَانَ فِيهِمْ؟» قَالَ:

«صَدَقْتُكَ، كُلُّهُمْ وَ اللَّهُ فِي الْجَنَّةِ».

៥. [មូហាំម៉ាដ្ច បឺន យ៉ាក្តុប]... ទទួលបានមកពី អ៊ីម៉ា បឺន យ៉ាស៊ីដ្ចដែលបានតំណាលថា ខ្ញុំបានទូល អាច្ច អាប់ខុលឡោះហ្ន៎^{صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ} ថា៖ "ទូលបង្គំបានព្រះអង្គ^{صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ} មានវចនៈថា ស្ត្រីអ្នកសុគ្រប់រូបនឹងបាននៅ ក្នុងឋានសួគ៌ អ្នកណាក៏ដោយមែនទេ?" ព្រះអង្គ^{صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ} មានវចនៈថា៖ "លោកនិយាយពិត ។ ពួកគេទាំង អស់គ្នានឹងបាននៅក្នុងឋានសួគ៌ សូមស្ស្រចចំពោះអល់ឡោះហ្ន៎^{عَزَّ وَجَلَّ} ។"

قَالَ: قُلْتُ: جُعِلْتُ فِدَاكَ، إِنَّ الدُّنُوبَ كَثِيرَةٌ كِبَارٌ؟ فَقَالَ: «أَمَّا فِي الْقِيَامَةِ فَكُلُّكُمْ فِي الْجَنَّةِ، بِشَفَاعَةِ النَّبِيِّ الْمُطَاعِ، أَوْ وَصِيِّ النَّبِيِّ (صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ)، وَ لِكَيْتِي - وَ اللَّهُ- أَتَخَوَّفُ عَلَيْكُمْ فِي الْبَرَزِخِ» قُلْتُ: وَ مَا الْبَرَزِخُ؟ قَالَ: «الْقَبْرُ، مُنْذُ حِينَ مَوْتِهِ، إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ».
قَالَ: قُلْتُ: جُعِلْتُ فِدَاكَ، إِنَّ الدُّنُوبَ كَثِيرَةٌ كِبَارٌ؟ فَقَالَ: «أَمَّا فِي الْقِيَامَةِ فَكُلُّكُمْ فِي الْجَنَّةِ، بِشَفَاعَةِ النَّبِيِّ الْمُطَاعِ، أَوْ وَصِيِّ النَّبِيِّ (صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِمْ)، وَ لِكَيْتِي - وَ اللَّهُ- أَتَخَوَّفُ عَلَيْكُمْ فِي الْبَرَزِخِ» قُلْتُ: وَ مَا الْبَرَزِخُ؟ قَالَ: «الْقَبْرُ، مُنْذُ حِينَ مَوْتِهِ، إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ».* (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٣٦، الكافي ٢/٤٢ : ٣)

ខ្ញុំបានទូលថា៖ "សូមឲ្យទូលបង្គំបានធ្វើពលីកម្មដើម្បីព្រះអង្គ^{صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ} ។ អាចមានបាបច្រើននិងធំទៀតផង មែនទេ?" ព្រះអង្គ^{صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ} មានវចនៈថា៖ "ក្នុងថ្ងៃជំនុំជម្រះ លោកទាំងអស់គ្នានឹងបាននៅក្នុងឋានសួគ៌ ដោយសារការធ្វើអន្តរាគមន៍របស់ព្រះសាស្តា^{صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ} ស្តាប់បង្គាប់ ឬអ្នកស្នងព្រះសាស្តា^{عَزَّ وَجَلَّ} ។ តែ សូម ស្ស្រចចំពោះអល់ឡោះហ្ន៎^{عَزَّ وَجَلَّ} ខ្ញុំ^{صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ} បារម្ភពីអស់លោកពេលនៅក្នុងលោកកណ្តាល (البرزخ) ។" ខ្ញុំបាន ទូលថា៖ "អ្វីទៅលោកកណ្តាល?" ព្រះអង្គ^{صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ} មានវចនៈថា៖ "ផ្ទះ តាំងពីពេលបុគ្គលស្លាប់រហូតដល់ ថ្ងៃជំនុំជម្រះ ។" (الكافي 3: 242 / 3)

فَإِذَا نُفِخَ فِي الصُّورِ فَلَا أَنْسَابَ بَيْنَهُمْ يَوْمَئِذٍ وَلَا يَتَسَاءَلُونَ ﴿١١١﴾

១១១. ពេលគេផ្តុំស្នែង នឹងពុំមានសម្ព័ន្ធភាពសាច់សាលោហិតរវាងពួកគេទេក្នុងថ្ងៃនោះ ពួកគេនឹងមិន សាកសួរគ្នាទេ ។

فَمَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿١١٢﴾

១១២. បុគ្គលណាដែលជញ្ជីងធ្ងន់ (គឺបណ្តាទង្វើល្អមានទម្ងន់ធ្ងន់) បុគ្គលនោះជាជនមានជ័យជំនះ:

وَمَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ فِي جَهَنَّمَ خَالِدُونَ ﴿١١٣﴾

១១៣. រីឯបុគ្គលណាដែលជញ្ជីងស្រាល (គឺបណ្តាទង្វើល្អស្រាលនៅលើជញ្ជីង) ជនទាំងនោះជាជន ដែលធ្វើឲ្យខ្លួនឯងវិនាសខាតបង់ ។ ពួកគេនឹងនៅក្នុងនរកជានិច្ចនិរន្តរ ។

تَلْفَحُ وَجُوهُهُمْ النَّارُ وَهُمْ فِيهَا كَالِحُونَ ﴿١١٤﴾

១១៤. ភ្លើងនរកនឹងឆេះមុខពួកគេ ពួកគេនឹងសោកសៅនៅទីនោះ ។

(عیون أخبار الرضا (عليه السلام) : 2 / 235 / 7)

***

3. أَبُو جَعْفَرٍ مُحَمَّدُ بْنُ جَرِيرِ الطَّبْرِيِّ فِي (مُسْنَدِ فَاطِمَةَ (عَلَيْهَا السَّلَامُ))، قَالَ: أَحْبَبْتَنِي أَبُو الْحُسَيْنِ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ ابْنِ هَمَّامٍ، قَالَ: حَدَّثَنَا سَعْدَانُ بْنُ مُسْلِمٍ، عَنْ جَهْمِ بْنِ أَبِي جَهْمَةَ، قَالَ: سَمِعْتُ أَبَا الْحَسَنِ مُوسَى (عَلَيْهِ السَّلَامُ) يَقُولُ: «إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَتَعَالَى خَلَقَ الْأَرْوَاحَ قَبْلَ الْأَبْدَانِ بِالْقَمِيِّ عَامٍ، ثُمَّ خَلَقَ الْأَبْدَانَ بَعْدَ ذَلِكَ، فَمَا تَعَارَفَ مِنْهَا فِي السَّمَاءِ تَعَارَفَ فِي الْأَرْضِ، وَ مَا تَنَازَرَ مِنْهَا فِي السَّمَاءِ تَنَازَرَ فِي الْأَرْضِ، فَإِذَا قَامَ الْقَائِمُ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، وَوَرِثَ الْأَخَ فِي الدِّينِ، وَ لَمْ يُورِثِ الْأَخَ فِي الْوِلَادَةِ، وَ ذَلِكَ قَوْلُ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ فِي كِتَابِهِ: «فَإِذَا نُفِخَ فِي الصُّورِ فَلَا أَنْسَابَ بَيْنَهُمْ يَوْمَئِذٍ وَ لَا يَتَسَاءَلُونَ».

៣. អាច្ឆិ យ៉ាក្កុហ្វារ ប៊ិន មូហ្គាំម៉ាដូ អាល់-គ្គីបារី នៅក្នុង[ក្រាំង]មុសណាដូ ហ្វាទ្ទិម៉ាស្តុ^{صلوات الله عليه} មានប្រសាសន៍ថា៖ "អាច្ឆិ អាល់-ហ្វាស្តុ បានប្រាប់ខ្ញុំតមកពីឪពុកលោក តមកពី អ៊ីបនូ ហ្វាម៉ា តមកពី សាក្កុដាន់ ប៊ិន មុស្តីម តមកពីយ៉ាក្កុហ្វា ប៊ិន អាច្ឆិ យ៉ាក្កុស្តុម៉ាស្តុបានថ្លែងថា ខ្ញុំបានឮ អាច្ឆិ អាល់-ហ្វាសាស មូសា^{صلوات الله عليه} (អ៊ីម៉ា មូសា កាស្តីម^{صلوات الله عليه}) មានវចនៈថា៖ "អល់ឡោះហ្វ្ទិ^{تبارك وتعالى} បានបង្កើតវិញ្ញាណទាំងឡាយពីរ ពាន់ឆ្នាំមុនព្រះអង្គ^{عز وجل} បានបង្កើតរូបរាង បន្ទាប់មកទើបព្រះអង្គ^{عز وجل} បង្កើតរូបរាង ។ ដូច្នេះអ្វីដែលលោក បានស្គាល់កាលពីនៅលើមេឃ លោកកន្លងស្គាល់អ្វីនោះនៅឯផែនដី ។ អ្វីដែលលោកដំបិសេធកាលពី នៅឯលើមេឃ លោកនឹងមិនដំបិសេធអ្វីនោះនៅឯផែនដី ។ កាលណាអាល់-គ្គីម៉ូម^{صلوات الله عليه} នឹងងើបឡើង វិញ កាលនោះបងប្អូនរួមជំនឿជាអ្នកទទួលកេរដំណែល ឯបងប្អូនរួមកំណើតនឹងមិនមែនជាអ្នកទទួល កេរដំណែលទេ ព្រោះអល់ឡោះហ្វ្ទិ^{عز وجل} មានព្រះបន្ទូលក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គ^{عز وجل} ថា៖ "[២៣:១០១] ពេលគេផ្លុំស្នែង នឹងពុំមានសម្ព័ន្ធភាពសាច់សាលោហិតរវាងពួកគេទេក្នុងថ្ងៃនោះ ពួកគេនឹងមិនសាក សួរគ្នាទេ ។" (دلائل الإمامة: 260)

***

4. الطَّبْرِسِيُّ فِي (الإحتجاج): عَنِ الصَّادِقِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، وَ قَدْ سَأَلَهُ سَائِلٌ، قَالَ: أَوْ لَيْسَ تُوزَنُ الْأَعْمَالُ؟ قَالَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «لَا، إِنَّ الْأَعْمَالَ لَيْسَتْ بِأَجْسَامٍ، وَ إِنَّمَا هِيَ صِفَةٌ مَا عَمِلُوا، وَ إِنَّمَا يَخْتِجُ إِلَى وَزْنِ الشَّيْءِ مَنْ جَهِلَ عَدَدَ الْأَشْيَاءِ، وَ لَا يَعْرِفُ ثِقَلَهَا أَوْ خِفَتَهَا، وَ إِنَّ اللَّهَ لَا يَخْفَى عَلَيْهِ شَيْءٌ».

៤. អាល់-គ្គីបារស៊ី នៅក្នុងសាត្រា អាល់-អ៊ិហ្វ្ទិយ៉ាក្កុ ទទួលបានមកពី អាល់-ស្វ័ឱក្កិ^{صلوات الله عليه} ។ គេបានសួរ ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه} ថា៖ "ទង្វើនឹងត្រូវថ្លឹងឬ?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه} មានវចនៈថា៖ "ទេ ទង្វើមិនមានរូបរាងទេ តែគេ និយាយអំពីអ្វីដែលបានប្រព្រឹត្ត ។ បុគ្គលដែលថ្លឹងវត្ថុគឺបុគ្គលដែលមិនស្គាល់ចំនួនវត្ថុ មិនស្គាល់ទម្ងន់ ឬ ភាពស្រាលរបស់វត្ថុ ។ ចំណែកឯអល់ឡោះហ្វ្ទិ^{عز وجل} វិញ ពុំមានអ្វីមួយលាក់បាំងពីព្រះអង្គ^{عز وجل} ឡើយ ។"

قَالَ: فَمَا مَعَى الْمِيزَانِ؟ قَالَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «الْعَدْلُ»، قَالَ: فَمَا مَعْنَاهُ فِي كِتَابِهِ: «فَمَنْ تَقَلَّتْ مَوَازِينُهُ؟» قَالَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ): «فَمَنْ رَجَحَ عَمَلُهُ».* (البرهان في تفسير القرآن الجزء: ٤ : صفحة: ٣٧، الإحتجاج: ٣٥١.)

គាត់បានទូលថា៖ "ជញ្ជីងមានន័យថាអ្វី?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه} មានវចនៈថា៖ "យុត្តិធម៌ ។" គាត់បានទូលថា៖ "តើវាមានន័យថាអ្វីនៅក្នុងព្រះគម្ពីរព្រះអង្គ^{عز وجل} [២៣:១០២] បុគ្គលណាដែលជញ្ជីងធ្ងន់?" ព្រះអង្គ^{صلوات الله عليه} មានវចនៈថា៖ "បុគ្គលដែលមានទង្វើដែលគេស្រឡាញ់ចូលចិត្ត ។"

(الاحتجاج: 351)

***

5. مُحَمَّدُ بْنُ الْعَبَّاسِ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ هَمَّامٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْمَاعِيلَ، عَنْ عَيْسَى بْنِ دَاوُدَ، قَالَ: حَدَّثَنَا أَبُو الْحَسَنِ مُوسَى، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ)، قَالَ: سَأَلْتُهُ عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ: "فَمَنْ تَمَلَّكَ مَوَازِينُهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ"، قَالَ: «نَزَلَتْ فِيْنَا».** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٣٨، تأويل الآيات ١: ٩/٣٥٦).

៥. មូហាំម៉ាដូ ប៊ិន អាល់-អ្នាប់បាស់... ទទួលបានមកពី អ៊ីសា ប៊ិន ដ្យារ៉ូដូដែលបានតំណាលតមកពី អាហ្វិ អាល់-ហ្គាសាន់ មូសា صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَامُ បានមកពីព្រះបិតា صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَامُ ព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَامُ បានមកពី អាហ្វិ យ៉ាក្កុហ្គារ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَامُ ថា៖ "ខ្ញុំបានសួរព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَامُ អំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្ន៎ وَحَلَّ [២៣:១០២] បុគ្គលណាដែលជញ្ជីងធ្ងន់ បុគ្គលនោះជាជនមានជ័យជំនះ ។" ព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَالسَّلَامُ មានវចនៈថា៖ "អាយ៉ាស្កុនេះត្រូវបើកឲ្យដឹងសំដៅមកលើរូបយើង عَلَيْهِمُ السَّلَامُ" (1: 9/356) ។"

أَلَمْ تَكُنْ ءآيَاتِي تُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ فَكُنْتُمْ بِهَا تُكَذِّبُونَ ﴿١٥﴾

១០៥. [គេនឹងថ្លែងចំពោះពួកគេថា៖] "គេមិនបានសូត្របណ្តាឱង្ការអញឲ្យពួកអ្នកជ្រាបទេ តែពួកអ្នកបានបដិសេធឱង្ការទាំងនោះ ?"

قَالُوا رَبَّنَا غَلَبَتْ عَلَيْنَا شِقْوَتُنَا وَكُنَّا قَوْمًا ضَالِّينَ ﴿١٦﴾

១០៦. ពួកគេនឹងទូលថា៖ "ព្រះម្ចាស់អើយ លាមកធម៌របស់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ (ប្រព្រឹត្តអំពើទុច្ចរិត និងធ្វើតាមចំណង់អាក្រក់) បានឈ្នះអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំជាមនុស្សខុស ។"

رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْهَا فَإِنْ عُدْنَا فَإِنَّا ظَالِمُونَ ﴿١٧﴾

១០៧. ព្រះម្ចាស់អើយ សូមព្រះមេត្តានាំអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំចេញពីទីនេះ (នរក) ។ ហើយបើអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំធ្វើឡើងវិញ (គឺធ្វើខុសម្តងទៀត) អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំជាជនទុច្ចរិតពិតមែន ។"

قَالَ أَحْسَعُوا فِيهَا وَلَا تُكَلِّمُونَ ﴿١٨﴾

១០៨. ព្រះអង្គ (អស់ឡោះហ្ន៎) នឹងមានព្រះបន្ទូលថា៖ "ពួកអ្នកនៅក្នុងនោះហើយ កុំនិយាយរកអញ ។"

អធិប្បាយអាយ៉ាស្កុ ១០៥-១០៨

1. مُحَمَّدُ بْنُ الْعَبَّاسِ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ هَمَّامٍ، عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ إِسْمَاعِيلَ، عَنْ عَيْسَى بْنِ دَاوُدَ، قَالَ: حَدَّثَنَا الْإِمَامُ مُوسَى بْنُ جَعْفَرٍ، عَنْ أَبِيهِ، عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ (عَلَيْهِمُ السَّلَامُ)، قَالَ: فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ: "أَلَمْ تَكُنْ ءآيَاتِي تُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ فِي عَلِيٍّ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) فَكُنْتُمْ بِهَا تُكَذِّبُونَ"**. (البرهان في تفسير القرآن الجزء : ٤ صفحة : ٣٩، تأويل الآيات ١: ١٠/٣٥٦).

១. មូហាំម៉ាដ្ច ប៊ិន អាល់-អុប៊ាស់... ទទួលបានមកពី អ៊ីសា ប៊ិន ដាវុដ្ច ដែលបានតំណាលតមកពី អ៊ីម៉ា មូសា ប៊ិន យ៉ាក្កុហ្វារ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ តមកពីព្រះបិតា صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ព្រះអង្គ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ តមកពី អាហ្វិ យ៉ាក្កុហ្វារ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ដែលមាន រចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្វ័ وَعَنْ [២៣:១០៥] **"គេមិនបានសូត្របណ្ណាឱ្យអញដែលចែងអំពី អុលីឡូពូកអ្នកជ្រាបទេ តែពួកអ្នកបានបដិសេធឱ្យអញទាំងនោះ?"** (10/356 :1 (تأويل الآيات :1))

***

2. ابْنُ بَابُوَيْهٍ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْحُسَيْنِ بْنِ أَحْمَدَ بْنِ الْوَلِيدِ (رَحِمَهُ اللَّهُ)، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْحُسَيْنِ الصَّفَّارُ، قَالَ: حَدَّثَنَا مُحَمَّدُ بْنُ الْحُسَيْنِ بْنِ أَبِي الْحَطَّابِ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ أُسْبَاطٍ، عَنْ عَلِيِّ بْنِ أَبِي حَمْرَةَ، عَنْ أَبِي بَصِيرٍ، عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ (عَلَيْهِ السَّلَامُ)، فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ: "فَالُوا رَبَّنَا غَلَبَتْ عَلَيْنَا شِقْوَتُنَا"، قَالَ: «بِأَعْمَاهُمْ شِقْوَا». ** (البرهان في تفسير القرآن الجزء : 4 صفحة : 39، التوحيد: 2/356).

២. អ៊ីបនូ បាបាវីហ្វាមានប្រសាសន៍ថា មូហាំម៉ាដ្ច ប៊ិន អាល់-ហ្វាសាស ប៊ិន អាល់-អុប៊ាស់ អាល់-វាលីដ្ច បាន តំណាលប្រាប់យើងតមកពី មូហាំម៉ាដ្ច ប៊ិន អាល់-ហ្វាសាស អាល់-ស្វាហ្វារ តមកពី មូហាំម៉ាដ្ច ប៊ិន អាល់-ហ្វាសាស ប៊ិន អាហ្វិ អាល់-ខុត្តុប តមកពី អុលី ប៊ិន អាល់-បាត្តុ តមកពី អុលី ប៊ិន អាហ្វិ ហ្វាសាស្តុ តមកពី អាហ្វិ បាស្ទៀរ តមកពី អាហ្វិ អុប៊ាស់ឡោះហ្វ័ صَلَوَاتُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ដែលមានរចនៈអំពីព្រះបន្ទូលអស់ឡោះហ្វ័ وَعَنْ [២៣:១០៦] ពួកគេនឹងទូលថា៖ "ព្រះម្ចាស់អើយ លាមកធម៌របស់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំបានឈ្នះអស់ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ថា៖ "ពួកគេជាជនលាមក (គឺគួរឲ្យស្អប់ខ្ពើម) ដោយសារទង្វើពួកគេ ។" (التوحيد: 2 / 356)

إِنَّهُ كَانَ فَرِيقٌ مِّنْ عِبَادِي يَقُولُونَ رَبَّنَا ءَامَنَّا فَأَغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ ﴿١١٩﴾

១០៩. បារបម្រើរបស់អញមួយចំនួន [បណ្ណាអ្នកស្មោះត្រង់ និងមានស្វាមីភក្តី] បានទូលថា៖ "ព្រះម្ចាស់ អើយ អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំមានសទ្ធា[ចំពោះព្រះអង្គ ចំពោះសាស្តាព្រះអង្គ ចំពោះព្រះគម្ពីរ] សូមព្រះអង្គមេត្តាអភ័យទោសឲ្យអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ សូមព្រះអង្គមេត្តាអាណិតអាសូរអស់ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ។ ព្រះអង្គមានព្រះមេត្តាធម៌លើសអស់អ្នកមានមេត្តាធម៌ ។"

فَاتَّخَذْتُمُوهُمْ سِخْرِيًّا حَتَّىٰ أَنْسَوْكُمْ ذِكْرِي وَكُنْتُمْ مِّنْهُمْ تَضْحَكُونَ ﴿١٢٠﴾

១១០. តែពួកអ្នកបានចំអកឲ្យពួកគេ ទាល់តែពួកគេធ្វើឲ្យពួកអ្នកភ្លេចព្រះកម្រើនអញ ។ ពួកអ្នកតែងតែ សើចឲ្យពួកគេ ។

إِنِّي جَزَيْتُهُمُ الْيَوْمَ بِمَا صَبَرُوا أَنَّهُمْ هُمُ الْفَائِزُونَ ﴿١٢١﴾

១១១. ថ្ងៃនេះអញបានឲ្យរង្វាន់ពួកគេ (គឺបណ្ណាអ្នកមានសទ្ធា) ព្រោះពួកគេបានអត់ធ្មត់[នៅលើមាតិកា អញ] ។ ពួកគេជាអ្នកបានសេចក្តីសម្រេច [បានដល់គោលដៅ ដល់សុខុមាលភាព] ។

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ១០៩-១១១

1. فِي إِزْشَادِ الْمُفِيدِ رَحِمَهُ اللَّهُ بِإِسْنَادِهِ إِلَىٰ أُمِّ سَلَمَةَ قَالَتْ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ يَقُولُ: أَنْ عَلَيْنَا وَ شِيعَتُهُ هُمُ الْفَائِزُونَ.

(تفسیر نور الثقلین ، الجزء ۳ ، الصفحة ۵۶۶)

១. នៅក្នុងសាត្រា អៀរស្មាដូ របស់អាល់-មូហ្វីដូ យោលតាមបណ្តាញព័ត៌មានលោកដែលឡើងទៅដល់ អ៊ូម សាល់ម៉ាស៊ូ^{رضي الله عنه} ដែលបានថ្លែងថា៖ "ខ្ញុំ^{رضي الله عنه} បានឮរឿងលុលឡោះហ្នឹង^{عليه السلام} មានព្រះវចនៈថា៖ "ការពិត អាលី^{صلوات الله عليه والسلام} និងស៊ីអាល់-មុហ្វីដូ^{عليه السلام} ជាអ្នកបានសេចក្តីសម្រេច ។" (តាហ្ស៊ីសៀរ នូវ អាល់-ស្មាត្រីឡែន វគ្គ២៣ ហ្វាត្វាស្វ័ ១៦៣)

***

2. فِي كِتَابِ ثَوَابِ الْأَعْمَالِ بِإِسْنَادِهِ عَنْ سَعْدِ بْنِ طَرِيفٍ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ: مَنْ قَرَأَ عَشْرَ آيَاتٍ فِي لَيْلَةٍ لَمْ يُكْتَبْ مِنَ الْعَافِلِينَ إِلَى أَنْ قَالَ: وَ مَنْ قَرَأَ مِائَةَ آيَةٍ كُتِبَ مِنَ الْفَائِزِينَ. (تفسير نور الثقلين ، الجزء ۳ ، الصفحة ۵۶۶)

២. នៅក្នុងសាត្រា ស្មាត្រីប័ អាល់-អុម៉ាល់ យោលតាមបណ្តាញព័ត៌មានលោក ទទួលបានមកពី សាអុដូ ប៊ិន ត្រីវីហ្វ ដែលបានតំណាលតមកពី អាឡិ យ៉ាត្រូហ្វារ^{صلوات الله عليه والسلام} ដែលមានវចនៈថា រឿងលុលឡោះហ្នឹង^{عليه السلام} មានព្រះវចនៈថា៖ "អ្នកណាសូត្រដប់អាយ៉ាត្រូក្នុងមួយយប់ អ្នកនោះនឹងមិនត្រូវគេ ចារទុកថាជាអ្នកមិនចាប់ក្តីកទេ (គឺអ្នកមិននឹកនាដល់អល់ឡោះហ្នឹង^{عليه السلام}) ។" ហើយព្រះអង្គ^{عليه السلام} មានព្រះ វចនៈថា៖ "អ្នកណាសូត្រមួយរយអាយ៉ាត្រូ គេនឹងចារទុកថាអ្នកនោះជាអ្នកបានសេចក្តីសម្រេចម្នាក់ ។" (តាហ្ស៊ីសៀរ នូវ អាល់-ស្មាត្រីឡែន វគ្គ២៣ ហ្វាត្វាស្វ័ ១៦៤)

***

3. سُفْيَانُ الثَّوْرِيُّ عَنْ مَنْصُورٍ عَنْ إِبْرَاهِيمَ عَنْ عَلْقَمَةَ عَنْ ابْنِ مَسْعُودٍ: فِي قَوْلِهِ تَعَالَى "إِنِّي جَزَيْتُهُمُ الْيَوْمَ بِمَا صَبَرُوا" يَعْنِي صَبَرَ عَلِيٌّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ وَ فَاطِمَةُ وَ الْحَسَنُ وَ الْحُسَيْنُ عَلَيْهِمَا السَّلَامُ فِي الدُّنْيَا عَلَى الطَّاعَاتِ وَ عَلَى الْجُوعِ وَ عَلَى الْفَقْرِ وَ صَبَرُوا عَلَى الْبَلَاءِ لِلَّهِ فِي الدُّنْيَا أَنَّهُمْ هُمُ الْفَائِزُونَ. (المناقب ، الجزء ۲ ، الصفحة ۱۲۰ ، شواهد التنزيل 1 : 408 / 665)

៣. ស៊ុហ្វយ៉ាន អាល់-ស្មៅរីបានតំណាលតមកពីម៉ាន់ស្វ៊ីរ តមកពី អ៊ីបរហ្វីម តមកពី អាល់ក្វីម៉ាស៊ូ តមក ពី អ៊ីបនូ ម៉ាស៊ូដូ អំពីព្រះបន្ទូលអល់ឡោះហ្នឹង^{عليه السلام} [២៣:១១១] ថ្ងៃនេះអញបានឲ្យរង្វាន់ពួកគេ ព្រោះ ពួកគេបានអត់ធ្មត់ មានន័យថាអំណត់របស់ អាលី ប៊ិន អាឡិ ត្រីលីប^{صلوات الله عليه والسلام}, ហ្វាត្វាម៉ាស៊ូ^{عليه السلام}, អាល់- ហ្វាសាន់^{صلوات الله عليه والسلام} និង អាល់-ហ្វាសាន់^{صلوات الله عليه والسلام} នៅក្នុងលោកនេះ ក្នុងការស្តាប់បង្គាប់អល់ឡោះហ្នឹង^{عليه السلام} ក្នុងការ អត់ឃ្លាន ក្នុងការទំលក្រ និងអត់ធ្មត់ទុក្ខវេទនាដែលអល់ឡោះហ្នឹង^{عليه السلام} ដាក់មកក្នុងលោកនេះ ពួកគេជាអ្នក ដែលបានសេចក្តីសម្រេច ។" (665 / 408 : 1 : شواهد التنزيل 2 : 120 ، المناقب)

قَالَ كَمْ لَبِثْتُمْ فِي الْأَرْضِ عَدَدَ سِنِينَ ﴿١١٢﴾

១១២. ព្រះអង្គនឹងមានព្រះបន្ទូល[ចំពោះពួកមានទោស]ថា៖ "តើពួកអ្នកបានអាស្រ័យនៅឯដែនដីអស់ រយៈពេលប៉ុន្មានឆ្នាំ?"

قَالُوا لَبِثْنَا يَوْمًا أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ فَسَلِّ الْعَادِينَ ﴿١١٣﴾

១១៣. ពួកគេនឹងទូលថា៖ "អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំបានអាស្រ័យនៅមួយថ្ងៃ ឬមួយចម្រៀកថ្ងៃ ។ សូម

ព្រះអង្គសួរអ្នកចេះរាប់ ។"

قَالَ إِن لَّبِئْتُمْ إِلَّا قَلِيلًا لَوْ أَنكُمْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿١٤﴾

១១៤. ព្រះអង្គនឹងមានព្រះបន្ទូលថា៖ "ពួកអ្នកបានអាស្រ័យនៅតែមួយស្របក់ទេ បើពួកអ្នកដឹង ។

أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَأَنْتُمْ عَلَيْنَا لَا تُرْجَعُونَ ﴿١٥﴾

១១៥. ពួកអ្នកគិតថាយើងបានបង្កើតពួកអ្នកមកដោយឥតប្រយោជន៍ ហើយពួកអ្នកនឹងមិនត្រូវវិលត្រឡប់មកឯយើងវិញទេឬ ?"

فَتَعَلَى اللَّهِ الْمَلِكُ الْحَقُّ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْكَرِيمِ ﴿١٦﴾

១១៦. សូមថ្វាយសេចក្តីផ្តុំផ្តើមចំពោះអល់ឡោះហ្ន៎ ព្រះមហាក្សត្រពិត ។ ពុំមានព្រះទេក្រៅពីព្រះអង្គ ។ ព្រះអង្គជាម្ចាស់ព្រះរាជបល្ល័ង្កថ្ងៃថ្ងា[និងឧត្តុង្គឧត្តម] ។

وَمَنْ يَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ لَا بُرْهَانَ لَهُ بِهِ فَإِنَّمَا حِسَابُهُ عِنْدَ رَبِّهِ إِنَّهُ لَا يُفْلِحُ الْكَافِرُونَ ﴿١٧﴾

១១៧. អ្នកណាបូងស្លូង [អ្នកផ្សេងដោយចាត់ទុកជា] ព្រះមួយផ្សេងទៀតគួបជាមួយអល់ឡោះហ្ន៎ ដោយប្រាសចាកភ័ស្តុតាងរឿងនេះ [ដែលអនុញ្ញាតឲ្យធ្វើបែបនេះ] ការជំនុំជម្រះរបស់អ្នកនោះ នៅឯព្រះម្ចាស់អ្នកនោះ ។ ពិតណាស់ ពួកបដិសេធសទ្ធា[ដែលជាពហុទេពនិយម ។ ល ។]នឹង ពុំមានជ័យជំនះទេ ។

وَقُلْ رَبِّ اغْفِرْ وَارْحَمْ وَأَنْتَ خَيْرُ الرَّاحِمِينَ ﴿١٨﴾

១១៨. ចូរអ្នកទូលថា៖ "ព្រះម្ចាស់អើយ សូមព្រះអង្គព្រះមេត្តាអភ័យទោស[ឲ្យអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ]និង អាណិតអាសូរ[អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ] ។ ព្រះអង្គមានព្រះមេត្តាធម៌លើសអស់អ្នកមាន មេត្តាធម៌ ។"

អធិប្បាយអាយ៉ាស់ ១១២-១១៨

1. في تفسير على بن ابراهيم وقوله: قال كم لبئتم في الارض عدد سنين قالوا لبئنا يوما او بعض يوم فاسئل العادين قال: سئل الملايكة الذين يعدون علينا الايام ويكتبون ساعاتنا واعمالنا التي اكتسبنا فيها. (تفسير نور الثقلين الجزء : 3 صفحة : ٥٦٦)

១. នៅក្នុងតារាងសៀវភៅរបស់អាលី ប៊ិន អ៊ីបរ៉ូហ៊ីម ព្រះបន្ទូលព្រះអង្គ ^{عز وجل} [២៣:១១២] ព្រះអង្គនឹងមានព្រះបន្ទូលថា៖ "តើពួកអ្នកបានអាស្រ័យនៅឯផែនដីអស់រយៈពេលប៉ុន្មានឆ្នាំ?" [២៣:១១៣] ពួកគេនឹងទូលថា៖ "អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំបានអាស្រ័យនៅមួយថ្ងៃ ឬមួយចម្រៀកថ្ងៃ ។ សូមព្រះអង្គសួរអ្នកចេះរាប់" ពោលគឺ សួរពួកទេវតាដែលរាប់ចំនួនថ្ងៃឲ្យអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំហើយដែលកត់ត្រាពេលវេលានិងទង្វើទាំងឡាយរបស់អស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំ ដែលអស់ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំបានសាងទុក ។ (តារាងសៀវភៅ អាល់-ស្វាគីឡែន រក្ខត២៣ ហ្វាត្វាស្វ័ ១៦៥)

***

2. وَ بِإِسْنَادِهِ إِلَى مَسْعَدَةَ بْنِ زَيْدٍ قَالَ: قَالَ رَجُلٌ لِحُجْرِ بْنِ مُحَمَّدٍ عَلَيْهِمَا السَّلَامُ: يَا بَا عَبْدَ اللَّهِ أَنَا خُلِقْنَا لِلْعَجَبِ؟ قَالَ: وَمَا ذَلِكَ لِلَّهِ أَنْتَ؟ قَالَ: خُلِقْنَا لِلْفَنَاءِ؟ فَقَالَ: مَهْ يَا ابْنَ خُلِقْنَا لِلْبَقَاءِ، وَ كَيْفَ [تَفَعَّى] جَنَّةٌ لَا تَبِيدُ وَ نَارٌ لَا تَحْمَدُ، وَ لَكِنْ إِنَّمَا تَتَحَوَّلُ مِنْ دَارٍ إِلَى دَارٍ. (تفسير نور الثقلين الجزء : ٣ صفحة : ٥٦٧)

២. យោលតាមបណ្តាញព័ត៌មានដែលឡើងទៅដល់ ម៉ាស់អុដ្ឋាស៊ូ ប៊ិន ស៊ុយ៉ាដ្វ៉ូ ដែលបានតំណាលថា បុរសម្នាក់បានសួរ យ៉ូកូហ្សា ប៊ិន មូហាំម៉ាដ្វ៉ូ صلوات الله عليه والسلام ថា៖ "អាហ្វិ អាប់ខុលឡោះហ្វិ صلوات الله عليه والسلام អីយ ទូលបង្គំចូល រឿងព្រះអង្គ وَعَنْ បង្កើតយើង?" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "រឿងអស់ឡោះហ្វិ وَعَنْ មួយណាទៅ[ដែល លោកចូល]?" គាត់បានទូលថា៖ "គឺរឿងព្រះអង្គ وَعَنْ បង្កើតយើងដើម្បីធ្វើឲ្យសាបសូន្យនោះ ។" ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "ស៊ីត! កូនអីយ ព្រះអង្គ وَعَنْ បានបង្កើតយើងមកដើម្បីគង់នៅ ។ ព្រះអង្គ وَعَنْ នឹងធ្វើឲ្យ យើងសាបសូន្យម្តេចទៅ បើមានសូត្រនឹងមិនត្រូវកម្ទេចចោលទេ ឯភ្លើងនរកនឹងមិនត្រូវពន្លត់ទេនោះ? ក៏ប៉ុន្តែយើងត្រូវផ្លាស់ប្តូរពីផ្ទះមួយទៅផ្ទះមួយ ។" (តាហ្វ្យូសៀវ នូវ អាល់-ស្វាគីឡែនី វគ្គ២៣ ហ្វាឌីស្វ្យ១៦៧)

07/10/2016

ពាក្យរាយ

-អាយ៉ាស៊ូត្រូវកាត់ចោល [២៣:១០៥] ។ 50